

IOANNIS LVCII

Inſcriptiones Dalmaticæ.

Notæ ad Memoriale Pauli de Paulo.

Notæ ad Palladium Fuſcum.

Addenda, vel corrigenda in Opere De Regno Dalmatiæ, & Croatiæ.

Variæ Lectiones Chronici Vngarici manuſcripti cum editis.

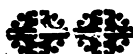

VENETIIS, M.DC.LXXIII.

Typis Stephani Curtij.

SVPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIO.

INSCRIPTIONES DALMATICÆ.

Ioannes Lucius Lectori.

IN opere De Regno Dalmatiæ, & Croatiæ aliquas inſcriptiones Romanas interſerui, reliquas autem in fine operis me poſiturum promiſi libro primo capite quinto, quæ ex feſtinata editione ommiſsæ fuerunt, has nunc exhibeo tali ordine.

Primo. Gruterianas omnes, quæ quocunque modo ad Dalmatiam pertinent, exſcripſi; quæque corrigendæ, vel ſupplendæ erant ſignificaui.

Secundo. Salonitanas, quæ in manuſcripto codice Vaticanæ Bibliothecæ num. 5249 reperiuntur, à Marco Marulo Patritio Spalatenſi collectæ, vel ex ipſis lapidibus, aut tabulis ab ipſomet exſcriptæ fuerunt.

Tertio. eas, quæ extant in ſchedis antiquis, quæ apud me ſunt, & olim Salonis repertæ fuerunt.

Quarto. quæ in manuſcripto itidem antiquo D.Valerij Ponte Archidiaconi Iadren.

Quinto. quæ in collectaneis quondam D.Simeonis Gliubauaz I. V. D. Patritij Iadren: & antiquitatum Dalmaticarum indagatoris diligentiſſimi.

Sexto. Item quæ in collectaneis D.D Franciſci Diphnici I.V.D & Caroli Verancij Patritiorum Sibenicen.

Septimo. quæ à me exſcriptæ fuerunt ex ipſis lapidibus, vel tabulis.

Octauo. quas à diuerſis alijs accepi.

Occaſionem Gruterianas Inſcriptiones in dubium reuocandi dedit Laurentius Pignorius vir ſummus, quo cum, mihi ſtudiorum cauſa Patauij commoranti, non vulgaris interceſſit amicitia, qui inſignem inſcriptionem olim

Salonis repertam, & Patauium translatam, sed mutilam, & à Rhamnusio suppletam, ac in pariete fornicis prope pontem Sancti Benedicti publicè expositam in opere titulo Symbolicarum Epistolarum impresso, Epistola xxx significat quantis mendis scateat apud Gruterum, aliosque auctores; ipsamque, prout nunc cernitur, diuersis caracteribus, vetere à noua distincta, exhibet, cumque hanc eandem inter alias Salonitanas inscriptiones supradicti Codicis Vaticani à Marco Marulo collectas existentem, eosdem errores cum Rhamnusiano supplemento habere deprehenderim, extentque apud me schedæ aliquot inscriptionum Salonitanarum; inter quas hæc quoque reperitur, quam ex eodem lapide adhuc integro ante Maruli tempora; & antequam ex Salonarum ruderibus in Italiam transportaretur exscriptam ex eo cognoui, quia & erroribus Rhamnusiani supplementi à Pignorio correctis, caret, sculptorisque errorem IHFRA pro INFRA habeat, & in fine lineæ quintæ verba LEGIB. & nonæ REGIONI. mutila, integra habeat: quamquam cum antiquo lapide Pignorij in omnibus non conueniat. Ideo omnes tres simul exposui, scilicet Gruterianam pagina 23 num.12, Pignorij, & mearum schedarum, vt earumdem collatio fieri possit.

Apud eundem Gruterum pag: 573 num.1, quæ Aquileiæ reperta asseritur, Salonis reperta fuit, & in margine correcta, & suppleta est ex ipsis tabulis æneis, quæ olim in Museo Antonij Verancij Patricij Sibenicen: & Archiepiscopi Strigonien:, deinde Fausti Episcopi Chanadien. eiusdem ex fratre nepotis, nunc autem in Bibliotheca Eminentissimi Cardinalis Francisci Barberini reperitur.

Inscriptio vero pag:570 num.5. itidem correcta est in margine, & suppleta ex schedis meis, quæ cum Marci Maruli num.13 in omnibus conuenit, quamque ipse Marulus ex tabulis æneis exscripsisse testatur; quæ nuper Florentiam translatæ fuerunt, & in Musæo Eminentissimi Leopoldi Cardinalis Medicei reperiuntur.

Inscriptiones autem pag: 84. num.6, 7, 8, quas Gruterus vno lapide existere scribit: sunt tres distincti lapides, vno tamen in pariete inserti, disparis inter se magnitudinis, mediusque maior cæteris ambobus est; in cuius margine inferiori sculptum est nomen Rectoris Veneti, qui lapidem ibi reponere fecit.

Inscriptio autem diuersa magnitudine literarum hoc modo se habet.

IMP· CÆSAR· DIVI· F· AVG·
PARENS COLONIAE MVRVM
ET TVRRIS DEDIT
T. IVLIVS. OPTATVS. TVRRIS. VETVSTATE
CONSVMPTAS. INPENSA. SVA. RESTITVIT
VRBE.HAC.PREFECTVS.SANVTA EX. PROLE MARINVS
ME. STRVXIT. TANDEM. VENETO. DOMINANE SENATV.

Inſcriptio vero pag:1060 num.8, inter ſpurias reponi debet cum D. Valerius Ponte Archidiac. Iadren: animaduerterit eam non eſse Valerij, ſed Valareſſi, qui fuit Archiepiſcopus Iadren. an: Dñi 1450, extetque ſupra portam Palatij Archiepiſcopalis.

M. VALARESSVS. S. HIADERTINÆ ECC.PONT.HAS.AEDES.RESTAVRARE ET.ORNARE.CVRAVIT

ex tabulis aneis apud Eminentissimum Cardinalem Franciscum Barberinum

Tabula I

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVG. PONT
MAX. TR. POT. II. IMP. VI. P. P. COS. III. DESIG.
IIII. VETERANIS. QVI. MILITAVERVNT. IN.
CLASSE. RAVENNATE. SVB. SEX. LVCILIO. BASSO.
QVI. SENA. ET. VICENA. STIPENDIA. AVT. PLVRA.
MERVERVN. ET. SVNT. DEDVCTI. IN. PANNO.
NIAM. QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA.
SVNT. IPSIS. LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM.
CIVITATEM. DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM.

Tab: II

VXORIBVS. QVAS. TVNC. HABVISSENT. CVM.
EST. CIVITAS. IS. DATA. AVT. SI. QVI. CAELIBES.
ESSENT. CVM. IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT.
DVMTAXAT. SINGVLIS. SINGVLAS. NON. APRIL.
CAESARE. AVG. F. DOMITIANO. CN. PEDIO. CASTO. COS.
PLATORI. VENETI. F. CENTVRIONI. AMEZEIO.
DESCRIPTVM, ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
AENEA. QVAE. FIXA. EST. ROMAE. IN CAPITOLIO. AD.
ARAM. GENTIS. IVLIAE. DEFORAS. PODIO. SINISTERIORE
TAB. I. PAG. II. LOC. XXXXIIII

Post: Tab. I

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVG. PONT.
MAX. TR. POT. II. IMP. VI P.P. COS. III. DESIG. IIII.
VETERANIS. QVI MILITAVERVNT. IN.
CLASSE. RAVENNATE. SVB. SEX. LVCILIO.
BASSO QVI SENA. ET. VICENA. STIPENDIA,
AVT. PLVRA. MERVERVNT. ET. SVNT. DE.
DVCTI. IN. PANNONIAM. QVORVM. NO.
MINA. SVBSCRIPTA. SVNT. IPSIS. LIB.
ERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM.
DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM. VXORIBVS.
QVAS. TVNC. HABVISSENT. CVM EST. CIVI.
TAS. IS. DATA. AVT. SI QVI. CAELIBES. ESSENT.

CVM. IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT. DVM.
TAXAT. SINGVLIS SINGVLAS. NON. APRIL.
CAESARE. AVG. F. DOMITIANO. CN. PEDIO. CASTO. COS.

PLATORI. VENETI. F. CENTVRIONI.
AMEZEIO.
DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
AENEA. QVAE. FIXA. EST. ROMAE. IN.
CAPITOLIO. AD. ARAM. GENTIS. IVLIAE. DE.
FORAS. PODIO. SINISTERIORE. TAB. I.
PAG II. LOC. XXXXIIII

Post: Tab. II

T. IVLI RVFI
P. VIBI. MAXIMI.
T. FANI. CELERIS.
C. MARCI. PROCVLI.
P. CAETENNI CLEM
P. LVRI. MODERA
Q. POBLICI. CRES

SALONIT. EQ. R.
EPITAVR. EQ. R.
IADESTIN. DEC.
IADESTIN. DEC.
ENTIS. SALON.
TI. RISINITAN
CENTIS. IADEST

Gruterus pag: 23. n.12. Lex dedicationis aræ Ioui Opt:

LAELIO. CAESARE. IMP. P. COELIO.
VII IDVS

CN. DOMITIVS. VALENS. II. VIR. I. D. PRA
LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA.

IVPPITER. OPTIME. MAXIME. QVANDOQVE. TIBI. HODIE.
OLLISQVE. REGIONIBVS. DABO. DEDICABOQ. QVAS. HIC. HODIE.
SI. QVIS. HIC. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVOD. MAGMENTVM. NEC. PRO
LEGES. HVIC. ARAE. EAEDEM. SVNTO. QVAE. ARAE. DIANAE. SVNT. IN. AV
SICVTI. DIXI. HANC. TIBI. ARAM. IVPPITER. OPT. MAX. DICO. DE
MEIS. DECVRIONIB. COLONIS. INCOLIS. COLONIAE. MARTIAE.

Steph. Pighius descripsit è schedis Marcelli Ceruini Card: S. Crucis

---

Laurentius Pignorius Symbolica

L. Helio Cæsare Imp P. Caelio et
VII. Idus
Cn. Domitius Valens II vir I. D. pra
Legem dixit in ea verba quæ infra

Iuppiter optime maxime quandoque tibi ho
Ollisque regionibus dabo dedicaboque quas hic ho
Siquis hic hostia sacrum faxit quod magmentum ne
Leges huic aræ eaedem sunto quae arae Dianaæ sun t
Sicuti dixi hanc tibi aram Iuppiter optime Maxime
Meis decurionibus Colonis Incolis Coloniæ Martıaæ I

ex meis sch

L. AELIO. CAESARE. II. P. COELIO
VII. IDVS.

C. DOMITIVS. VALENS. II. VIR. I. D. PR
LEGEM. DIXIT. IN. EA. VERBA

IVPITER. OPTIME. MAXIME. QVANDOQVE TIBI. HODIE. HANC
VS. OLLISQVE. REGIONIBVS. DABO. DEDICABOQVE. QVAS. HIC. HODIE
T. SI. QVIS. HIC. HOSTIA. SACRVM. FAXIT. QVOD. MAGMEN. NEC. PRO
E. LEGES. HVIC. ARAE. EADEM. SVNTO. QVAE. ARAE. DIANAE. SVNT. IN
BVS. SICVTI. DIXI. HANC. TIBI. ARAM. IVPITER. OPTIME. MAXIME. D
VE. MEIS. DECVRIONIBVS. COLONIS. INCOLIS. COLONIAE. MARCIAE.

Max: sacræ. Salonæ in Dalmatia postea Patauium translata

P.F.BALBINO. VIBVLLIO. PIO. COSS.
OCTOBRES

EEVNTE. C. IVLIO. SEVERO. PONTIFIC.
QVAE. INFRA. SCRIPTA. SVNT.

HANC. ARAM. DABO. DEDICABOQVE. OLLIS. LEGIB.
PALAM DIXERO. VT.INFIMVM.SOLVM.HVIVS. ARAE. EST.
TOLLAT. ITCIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM.ESTO.CAETERAE.
ENTINO.MONTE.DICTAE.HISCE.LEGIB. HISCE. REGIONIBVS.
DICOQVE. VTI. SIS. VOLENS.PROPITIVS. MIHI. COLLEGISQ.
IVLIAE. SALONAE.CONIVGIBVS.LIBERISQVE NOSTRIS.

qui postea Sum. Pont. xxi diebus fuit, ad marmor vero ipsum Manutius

---

rum Epistolarum Epistola XXX.

ALBINO. VIBVLLIO. PIO. CO
OCTOBRES
EEVNTE. C. IVLIO. SEVERO.PONTIF.
SCRIPTA. SVNT

DIE. HANC. ARAM. DABO. DEDICABOQVE. OLLIS. LEGIB.
DIE. PALAM. DIXERO. VTI. INFIMVM.SOLVM.HVIVS.ARAE. ES.
C.PROTOLLAT.ITCIRCO.TAMEN.PROBE.FACTVM.ESTO. CETER.
IN.AVENTINO.MONTE.DICATAE.HISCE.LEGIBVS. HISCE. REGIONI.
DICO.DEDICOQVE.VTI.SIS. VOLENS.PROPITIVS.MIHI. COLLEGISQ.
VLIAE. SALONAE. CONIVGIBVS. LIBERISQVE. NOSTRI.

dis antiquis

BALBINO. VIBVLLIO. PIO. COS.
OCTOBRES.

AEVNTE.C.IVLIO.SEVERO.PONTIF.
QVAE.INFRA.SCRIPTA.SVNT.

ARAM. DABO. DEDICABOQ. OLLIS. LEGIB.
PALAM. DIXERO. VT I. INFIMVM SOLVM. HVIVS. ARAE. ES.
TOLLA T. ITCIRCO. TAMEN. PROBE. FACTVM. ESTO. CAETER.
AVENTINO. MONTE DICTE. HISCE. LEGIBVS. HISCE. REGIONI.
CO. DEDICOQVE. VTI. SIS. VOLENS. PROPITIVS. MIHI. COLLEGISQ.
IVLIAE. SALONAE. CONIVGIBVS, LIBERISQVE. NOSTRIS. *Gru-*

Grut: pag: 573. n. 1.

*SALONIS *Aquileia*

IMP. CAESAR. VESPASIANVS. AVG. PONT. MAX.
TR. LOT II. IMP. VI. P. P. COS. III. DESIG IIII. VETERANIS
*NN QVI. MILITAVERVNT IN. CLASSE. RAVE *NATE. SVB
SEX. LVCILIO. BASSO. QVI. SENA. ET. VICENA. STIPENDIA
AVT PLVRA. MERVERVNT. ET. SVNT. DEDVCTI. IN. PANNO
NIAM. QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA SVNT. IPSIS. LI.
BERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM. DEDIT. ET.
CONVBIVM. CVM VXORIBVS. QVAS. TVNC. HABVISSENT.
CVM. EST. CIVITAS. IS. DATA. AVT. SI. QVI. CAELIBES. ESSENT.
CVM. IIS QVAS, POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT. SINGV.
LIS. SINGVLAS. NON. APRIL. CAESARE. AVG. F. DOMITI.
*PL ANO. CN. PEDIO. CASTO. COS. * ILATORI. VENETI F CENTV.
* MEZ RIONI. AM*AEZEIO. DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM.
EX TABVLA. AENEA. QVE. FIXA EST. ROMAE IN. CAPI.
TOLIO. AD. ARAM. GENTIS IVLIAE. DE. FORAS. PODIO. SI.
I NISTERIORE. TAB. *T. PAG II. LOC. XXXX IIII

	T. IVLI RVFI	SALONIT. EQ. R.	
* MAXIMI	P. VIBI. *MIMI	EPITAVR EQ. R	
*IA	T. FANI CELERIS	*LADESTINI *DIC.	* DEC
*IA	C. MARCI PROCVLI	*LADESTIN. * DIC.	* DEC
	P. CAETENNI. CLEM	ENTIS. SALON	
	P. LVRI. MODERA.	TI. RISINITAM*	* TAN
*RES	Q. POBLICI CR*IS	CENTIS *LADEST	* IAD

A Fulvio Lipsius

Grut: pag. 574 n. 5

Salonæ duæ tabulæ æneæ longæ VII

IMP. CAESAR. DIVI. VESPASIANI. F. DOMITIA.
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX MAXI.
MVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII. COS. XVI.
CENSOR. PERPETVVS. P P.
PEDITIBVS. ET. EQVITIBVS. QVI. MILITANT. IN. COHO.
RTE. III. ALPINORVM. ET. IN. VIII. VOLVNTARIORVM.
CIVIVM. ROMANORVM. QVI. PEREGRINAE. CONDICIO.
NIS. PROBATI. ERANT. ET SVNT IN DELMATIA. SVB. Q. PO* N.   *M
PONIO RVFO. QVI. QVINA. ET. VICENA. STIPENDIA
AVT PLVRA. MERVERVNT. ITEM DIMISSO HO.
NESTA MISSIONE EMERITIS STIPENDIIS.
QVORVM. NOMINA. SVBSCRIPTA. SVNT. IPSIS.
LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM

II tabula

DEDIT. ET. CON*NVBIVM. CVM. VXORIBVS   *CONVB
QVAS. TVNC. HABVISSENT. CVM. EST. CIVI.
TAS. IIS. DATA. AVT. SI QVI. CAELIBES. ESSENT. CVM.
IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT.
SINGVLI. SI. *GVLAS. * AD. III. IDVS. IVLIAS.   *SING. A.D.
M. LOLLIO. PAVLINO. VALERIO ASIATICO. SATVRNINO.
C. ANTIO. IVLIO. QVADRATO. COS.
COHORT. III. ALPINORVM. CVI. PRAE.* IST. ST   * PRAEST
C. VIBIVS. MAXIMVS.

PEDITI

V *ENETO. DITI. *E. DAVERS.   *VEN *F
ET. MADENAE. P *IARENTIS FILIAE. VXORI. EIVS DERMVST.   * PLA.
ET. * Q. GAIO. F. EIVS.   ET. GA
DESCRIPTVM. ET. RECOGNITVM. EX. TABVLA.
AENEA QVAE. FIXA. EST. ROMAE. IN. MVRO.
POST. TEMPLVM. DIVI. AVG. AD MINERVAM.

in postica II tabulæ

A. VOLVMNI	EXPECTATI
Q. ORFI	CVPITI
CN. EGNATI	VITALIS
SEX. MANLI	CINNAMI
L. PVLLI	SPERATI
P. ATINI	AMERIMNI
L. PVLLI	VERD *ECVNI

à Fulvio Lipsius   * VERECVNDI

ex schedis meis antiquis

Tab. I

IMP.CAESAR.DIVI. VESPASIANI. F. DOMITIA.
NVS. AVGVSTVS. GERMANICVS. PONTIFEX. MAXI.
MVS. TRIBVNIC. POTEST. XII. IMP. XXII. COS.XVI.
CENSOR. PERPETVVS. P.P.
PEDITIBVS.ET.EQVITIBVS.QVI.MILITANT. IN. COHOR.
TE. III. ALPINORVM.ET.IN. VIII. VOLVNTARIORVM.
CIVIVM.ROMANORVM.QVI.PEREGRINAE. CONDICIO.
NIS.PROBATI.ERANT.ET.SVNT.IN.DELMATIA.SVB.Q. POM.
PONIO.RVFO.QVI.QVINA.ET. VICENA. STIPENDIA
AVT.PLVRA.MERVERVNT. ITEM. DIMISSO.HO.
NESTA. MISSIONE. EMERITIS. STIPENDIIS.
QVORVM.NOMINA.SVBSCRIPTA.SVNT.IPSIS.
LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM.

Tab: II

DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM. VXORIBVS.
QVAS.TVNC.HABVISSENT.CVM.EST.CIVI.
TAS. IIS.DATA.AVT.SI.QVI.CAELIBES.ESSENT. CVM.
I IS.QVAS.POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT.
SINGVLI. SINGVLAS. A.D.III. IDVS. IVLIAS.
M.LOLLIO.PAVLINO.VALERIO.ASIATICO.SATVRNINO
C.ANTIO. IVLIO. QVADRATO. COS.
COHORT. III. ALPINORVM. CVI. PRAEST.
C. VIBIVS. MAXIMVS.
PEDITI
VENETO. DITI. F. DAVERS.
ET.MADENAE.PLARENTIS.FILIAE.VXORI. EIVS. DERMVST.
ET. GAIO. F. EIVS
DESCRIPTVM.ET.RECOGNITVM EX.TABVLA.
AENEA. QVAE. FIXA. EST. ROMAE.

pc 51

Post: Tab. I

IMP.CÆSAR.DIVI.VESPASIANI.F.DOMITIA
NVS.AVGVSTVS.GERMANICVS.PONTIFEX.MA.
XIMVS.TRIBVNIC.POTESTAT.XII. IMP.XXII.
COS. XVI CENSOR.PERPETVVS. P.P.
PEDITIBVS.ET.EQVITIBVS.QVI MILITANTINCO
HORTE. III ALPINORVM.ET. IN.VIII.VOLVN.
TARIORVM CIVIVM.ROMANORVM.QVI
PEREGRINAE.CONDICIONIS PROBATI.ERANT.
ET SVNT.IN.DELMATIA.SVB. Q. POMPONIO.
RVFO.QVI.QVINA ET. VICENA.STIPENDIA.
AVT.PLVRA MERVERVNT.ITEM. DIMISSO.
HONESTA. MISSIONE. EMERITIS STIPEN.
DIIS. QVORVM NOMINA SVBSCRIPTA.
SVNT.IPSIS. LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM.
CIVITATEM.DEDIT.ET.CONVBIVM. CVM.

VXORIBVS. QVAS. TVNC. HABVISSENT.
CVM EST.CIVITAS,IIS.DATA.AVT.SI. QVI. CÆLI.
BES.ESSENT.CVM.IIS.QVAS. POSTEA. DVXIS.
SENT.DVMTAXAT SINGVLI. SINGVLAS.
A.D. III. IDVS IVLIAS.
M LOLLIO. PAVLINO. VALERIO. ASIATICO. SATVRNIN
C.ANTIO. IVLIO. QVADRATO. COS.
COHORT. III. ALPINORVM.CVI. PRAEST.
C.VIBIVS. MAXIMVS.
PEDITI
VENETO. DITI. F. DAVERS.
ET.MADENAE.PLARENTIS.FILIAE.VXORI. EIVS.DERMVST
ET. GAIO. F. EIVS.
DESCRIPTVM.ET.RECOGNITVM EX.TABVLA.
AENEA.QVAE.FIXA.ET.ROMAE. IN.MVRO.
POST. TEMPLVM. DIVI. AVG. AD.MINERVAM.

Post. Tab. II

A. VOLVMNI
Q. ORFI
CN. EGNATI
SEX. MANLI
L. PVLLI
P. ATINI
L. PVLLI

EXPECTATI
CVPITI
VITALIS
CINNAMI
SPERATI.
AMERIMNI
VERECVNDI

Grut. pag. 24 n. 12. Iaderæ in Dalmatia in templo Diui Donati.

AVGV STÆ

IVNONI AVGVSTÆ
APVLEIA. M. FIL
QVINTA SVO. ET
L. TVLPILIO BRO*CHI
NOMINE

ex Petro Martyre.

cor. & add. ex collectaneis Doctoris Simeonis Gliubanac.

BROCCHI
LICINIANI. FILII. NOMINE.
TEST. PON. IVS.

---

pag. 80 Iaderæ in Dalmatia subscriptum statuæ Mineruæ iuxta D. Dominici

C. EGNATIVS.
SECO*NDVS.
*H. ARA.
MINERVÆ
LIBES.
.....

ex Apiano

SECVNDVS
ARA.
MINERVA

---

pag: 84 n. 6 Iaderæ in Dalmatia ad portam Episcopi Nonæ vno lapide tres extant inscript: ex Knibbianis Gruterus

6

Q. ASISIENO. Q. F.
TRO. AGRIPPÆ
AED. II. VIRO.
PONTIFICI.
EX. AERE. CONLATO
DECVRIONIS. LEP*IEPS.
.....

7

IMP. CAESAR. D. F. AVG.
PARENS. COLONIAE MVRVM.
ET TVRRIS. DEDIT.
T. IVLIVS. OPTATVS. TVRRIS. VETVSTATE
CONSVMPTAS. IMPENSA. SVA. RESTITVIT.

8

ISIDI. SERAPIDI LIBER
LIBERAE. VOTO.
SVSCEPTO. PRO. SALVTE
SCAPVLAE. FILI SVI.
P. QVINCTIVS. PARIS
S. L. M.

E * PIEPS.

pag:90.n.11 Lugduni fragmentum

PRO. SALVTE. DOM.
N.IMP.L.SEPT. SEVERI.
AVG.TOTIVSQVE. DOMVS
EIVS. AVFANIS. MAT.
RONIS.ET. MATRIBVS.
PANNONIORVM. ET.
DALMATIARVM....
....

ex Paradino

96.n.1. Pataui in ædibus Rhamnusianis

IANO. PATRI
AVG.SACRVM.
C.IVLIVS. C. F. SER
AETOR. AED.
DONATVS. AB TI. CAES.
AVG. F. AVGVSTO. TORQ.
MAIORE. BELLO. DELMA.
TICO. OB. HONOREM
IĪ VIRATVS. CVM. LIBERIS
SVIS. POSVIT.

e Scardeonio & Pinelli schedis

pag.103.n.6
Iauruni in Dalmatia insertum hodie in pilo templi

VICTORIAE
AVGG:NN
ET. LEG.I
ADI. P. F
ANTONIANAE
P.MARCIVS. P.F.
SEXTIANVS
EPHESO
P. P. D. D.

altero latere

DEDICANTE.
EGNATIO
VICTORE
LVG. AVGG
PR. PR.
ET. CL.
PISONE. I
LEGATO. LEG.
V.. IDVS. IVNIAS.
APRO. ET. MAX.
COSS

ex Apiano & Schedis Bongarsij, ac Clusij

---

pag.102.n.3. Iuxta fontem Timaui non longe ab Aquileia in templo. S.Iōis

SPEI. AVGG. SA*CCONIVS. VARRO
TRIB.COH. I. MILI*ARIAE
DELMATARVM.

Grutero Verderius, qui vidit

corrige ex schedis meis * AVONIVS
* MILLIARIAE

pag.114.n.1
Elenburgi ad mare Hibernicum in Cumbria apud I.Sinhousium

PRO. SA. ......
ANTONINI. AV. PII. F
P. AVLVS. P.F. PALATINA.
POSTHVMIVS.ACILIANVS.
PRAEF. COH. I. DELMATAR.

Camdenus Grutero

pag. 159. n. 9 Iaderæ prope S. Ioan. in arcu nunc translata cum arcu ad portam Ciuit. interiorem à S. Chrisogono dictam

MEL*IA. ANN.IANA.IN.MEMOR.
Q.LAEPICI. Q F. S*ER. BASSI
MARITI.SVI.EMPORIVM. STERNI. ET.
ARCVM.FIERI.ET.STATVAS.SVPERPONI.
TEST. IVSS. EX. HS. DCCLXX. P.R.

M*ELLA
*SERG.
* ¯E

ex Apiano & Verderij, Vrsinique schedis

---

p. 163. 3 Scutari Sclauoniæ olim Scodra in lapide pontis ad fluuium

IMP.CAES.PIVS.FELIX.
INVICTVS. AVGVSTVS. REIP.
SCODR. D. D. B. M.

ex Theueto

---

pag. 228. n. 2
In Croatia

DIVO. AVG
SACR.
L.QVINTILIVS.C.F
GALLVS.
TESTAMENTO.PONI
IVSSIT.

ex Lazio

pag. 360. n. 3 Salonæ Dalmatiæ in arcu gemina

P.AQVIVS. SCAEVAE. ET FLAVIAE
FILIVS.
CONSI.ET. DIDIAE.
NEPOS.
BARBI. ET. DVRICIAE.
PRONEPOS.
SCAVRA.
QVAESTOR. DECEMVIRATIVM.
LITIVM IVDICANDARVM.
TRIB. PLEB ÆDIL. CVRVL.
IVDEX.QVAESTIONIS. PRATOR.AERARI.
PROCONSVLE.PROVINCIAM.
CYPRVM.OBTINVIT VIAR.CVR.
EX.VRBE.EX S.C. IN. QVINQVE.
COS.ITERVM.EXTRA.SORTEM.
AVCTORITATE.C CAESAR.ET.S.C.
MISSO.AD.COMPONENDVM. STATVM.
IN.RELIQVVM PROVINCIAE.CYPRI.
FECIALIS.CONSOBRINVS. IDEMQ.
VIR FLAVIAE CONSI. FILIAE. SCAPVLAE.
NEPTIS BARBI PRONEPTIS.SIMVL.CVM.
EA. CONDITVS.

ex latero latere arcæ.

FLAVIA.CONSI.ET.SIMIAE FILIA.
SCAPVLAE ET SIMIAE.NEPTIS. BARBI.
ET.DVRICIAE.PRONEPTIS. CONSOBRINA.
EADEMQVE. VXOR.P.AQVII. SCAEVAE.
CONSI.NEPOTIS.BARBI.PRONEPOTIS.
CVM. EO. CONDITA.

à Scaligero

p.387.n.4 Zalatna Transiluania

P. CELSENIO. CONSTANTI.
DEC. COL. DELMATIAE.
CL. AEQVO. ITEM. DEC. COL.
DAC. V.A. XXX. M. ORELLIVS.
ADIVTOR. II VIR. COL. DACI.
H. T. V. P.

Gruterus ex schedis Sigleri atque Vrsini

Pag:392 n.3.
** Spoleti in ara marmorea* ** Spaleti*

C.CLODIVS. FELIX
IIIIII. VIR. AVG
V. F. SIBI. ET.

CLODIAE. PRIMIGENAE
FILIAE
POSTERISQVE. SVIS

Gruterus ex Vrsinianis

---

p. 396 n.primo
repertum in Illyrica Epidauro ad Sardi montis radices prope sacellum D. Thomæ anno 1547. vbi & fragmentum caputq; statuæ reperitur

P. CORNELIO
DOLABELLAE . COS.
VII VIRO. EPVLON.
SODALI. TITIENSI.
LEG.PROPR.DIVI. AVGVSTI.
ET.TI. CAESARIS. AVGVSTI.
CIVITATIS. SVPERIORIS.
PROVINCIAE. HILLYRICI

e Smetio

---

p.400 n.9 Iaderæ in Dalmatia in exteriori parte templi S.Chrysogoni

Q. DELIVS Q.F.
FVSCVS
VI. VIR. AVG.V.F
SIBI. ET. SVIS.
IN. FR. P. XX. IN. AGR. P. XX.

ex Martyre historico, & Apiano

p:451 n.7 Vergiliæ in Liburnia in muro.

P. PITIVS. P.F
MARVLLVS.
DECVRION. DECR.
PVBLICE. ELATVS.
SEPVLTVSQ. EST.

ex Apiano

---

p:469 n.8
In Liburnia lapis, cuius partem intelligo, partem ne Oedipus quidem soluerit

M. SEXTIO. VETTONANO. AED.
M.AEL. CET. AN. LXX. ET.
VINDAE. TERTI. F. CON AN.L.
P.AELIO.MARTIANO. F. MEL. COH
IIII. PRAE.ANN.XX. STIP. III ET.
AVVÆ.MAXIMI F.COMMV.N.LXXX.
M.S.SEXT.QVESTORO.AEL.CET.N.L.E.
POTITA.C.ROTIP.E.MS.S.MVG. VE.
X.;E. H. G. N. X L VII
T. S. S. II 4 III. AAA. EM.
E. SEX. SAMINO.MI.L. N.SEV. N. XXV.

ex Apiano

---

p:492. n.6
Patauij apud Alexandrum Bassianum fragmentum

CVRATORIS
ILLYRICI

e Scardeonio

p:530.n.1
Iaderæ iuxta.S.Andream
M. AVRELIVS.MARIVS.
SELEVCVS.
VET.ET.OPT.
AELIAE. CLAVDIAE.
CONIVGI.
INCOMPARABILI.
ET. SIBI.
VIV. POSVIT.
ex Apiano

---

p.553 n.9 Iaderæ in Dalmatia

BONAE. MEMORIAE.
CASTISSIMAE. CONIVGI.
MIDIAE. PROCILIAE.
MINVC. DIONYSIVS.
SPECVLATOR. MARITVS.
CVM.QVA.VIXIT. ANNIS.
XXII. IPSA. AVTEM. VIXIT.
ANNIS. XXXVII
ex Apiano

---

p:568.n.3 Iaderæ in.S.Agathæ maioris

L.VETVRIVS FLORVS.
VETERANVS. SCRIBA.
NA. DALMATA
VIX. ANN.LV.
POSVIT.
T.VETVRIVS.
PANNONIVS.
LIBERTVS.
PATRONO. B. M. G.
IN.FRONTE.PED.X.
IN.AGRO.PED. VIII.
ex Apiano

---

p:591.n.9 Iaderæ in æde.S.Spiritus

ROGATO. AVG. LIB.
TABVL.CYPR.
FAV.SILVANVS FIL ET.
FELICISSIMA.NEPTIS. ET.
SEVERINVS. CONLIB. ET.
DIVS.LIB. HEREDES.
F. C.
ex Apiano

p:672.n.6 Iaderæ

AVRELIAE. L.F: STATILIAE
CLAVDIANAE
QVAE.VIXIT.ANNO.I.MEN.
SE. I. DIE. I.
FILIAE
HERODES.ET. IVLIANA.
PARENTES.
ex Apiano

---

pag:680.n.4 Iaderæ iuxta. S.Ioan: Baptistam.

C.DIDIO.
CONCORDIANO.
V.A.VI. M. VIII. D. XX.
C.DIDIVS.CELER.
N.IVNIA. MARCELLINA.
PARENTES.
ex Apiano

---

pag·694 n.13 Salonæ

D. M.
C. MANII. MONIMIANI.
VIX. AN.XV.D.XVII
SEXTARIA. PRIMITIVA.
MATER.
FILIO. PIISSIMO.
AVIDIAE. T. L. INGENVAE.
MATRI. ET.
CAECILIAE. C.F. TERTVLE.
SORORI.
AVIDIA. C.F.LVCVLLA.
POSVIT,
ex Apiano

---

pag:702.n.2 Iadræ

POMPONIA. SYNTYCHE.
SIBI. ET.
POMPONIO. FILIO.
SVO.

ex Apiano

p.706.n.12 Iadræ ad D.Ioh.Euang.

SERGIA. OLYMPIAS.
SIBI. ET.
L.SERGIO.RVGO.F.ET.
L.CALTILIO. TESPIO.
H.M.H.N.S.
ex Apiano & Barchelate

---

pag: 706 n.14 Salonæ
C.SEVIO. TERTIO.
C.SEVIO. TEMPESTIVO.
FILIO.
CELANDVS.
ex Apiano

---

pag:708.n.10 Iaderæ in Aede.S.Petri maioris.

D. M.
O.TERTVLL. FILIO. O.
TERTVLLVS. ET. AV.
REL.AMANTISS. PA.
RENT. PO.
ex Apiano

---

p.713.n.6 Iaderæ

DIS. MANIBVS
T. VENNONI. FELICIANO.
T. VENNONIVS
FELIX.
FILIO. CARISSIMO.
ex Apiano

---

p:7 17. n.4
In scopulo Corcyræ nigræ prope Franciscanos

D M S
VRSINVS. ET.
EVTYCHIA.PARENTES.
INFELICES. VRSINO.
FILIO. PIENTISSIMO.
POS.
AN. XXV
ex Aldo

p:721. n.7 Iaderæ

AVILIA. SEXT. PELORIS.
L.AVILIO. RVFO. ET.
AVILIAE. GEMELLAE.
PARENTIBVS
CARISS. VIVA. P.
ex Apiano

---

p.729:n.13 Iaderæ in. S.Vitalis alibi tamen ponit Rauennæ

GERVLIANÆ. ARTEMISIÆ
L. ANNIVS. VELOX.
MATRI. PIENTISS.
ex Apiano

---

pag:761-n. 10 Iadræ

AVRELIAE. MATERIANAE.
CONIVGI. INCOMP.
QVÆ.VIXIT. AN. MECVM.
XXII. SINE. VLLA.
QVERELA
AVREL. LIBERAL. MARIT.
ex Apiano

---

pag:763.n.7 In Dalmatię vrbe Tragurio æde D. Ioh. Baptistæ

C. BENNIVS
CÆSIAE. OPTATAE
VXORI. SVAE
FECIT.NON.LVBENS.
SED. FATVM.
FECIT.
ex Cyr. Anconitan Fonteius

---

p.768.n.11. Salonæ

P. CENTENIVS. VRSIO.
MARTIAE. VENERIAE.
CONIVGI. ET
CENTENTINIO.VRSINO.
F.P.L.
ex Apiano

p.789. n.3 Iadera ad S. Seuerum

HERENNIAE. SECVNDINAE.
CON. OPT.
AVRELIVS. SABINVS.
P. C.

ex Apiano

---

p.836. n.8. In Croatia

D M
TVTVLA. CRISPA.
L. GV. F. SIBI. ET.
OBILO. L. V. ST. LIB.
MARITO.

e Lazio

---

pag: 847 n.12 Iadera

MEMORIAE. DIDIAE
HILARAE
DIDIA. HERMIONE
SOROR I. DVLCISSI.
MAE. POSVIT.
QVAE. VIXIT. ANNIS. XXVIIII
DIES. VIIII

ex Apiano

---

p.859. n.14 Salonæ

D. M. T. ATTIAE
LAEMOTINAE
DEF. ANN. XXIII
CAETENNIA. AMVLINA
A. B. M
ex Apiano

---

p.863 n.1 Salonæ in templo maiore.

D M
Q. CAICILII. GEMELLI. ET
LAITILIAE.....
ex Nazario

p.863. n.5 Tragurij extra mænia prope ædem D. Mariæ in ornatissimo sepulchro sub virili & muliebri imagine

L. CAESILIVS. C. F. TRO.
MAXIMVS
CAESIAE. P. F
QVARTAE

e Fonteio

---

p.869. n.16. Iaderæ in Dalmatia

EVDAEMON. EPAPHODITI. F
RHODIVS. V. F. S. ET. S.
ex Apiano

---

p.886. n.12 in puteo quodam] Dalmatiæ

L. ROSCIVS. IPSE
R. GENIALIS. E. S.
ex Apiano

---

p.888. n.11 Iaderæ

SERGIA. OLYMPIAS
SIBI. ET
L. SERGIO. RVFO
ET
L. CALTILIO. TESPIO
H. M. H. N. S.
ex Apiano

---

p.518. n.18 Iaderæ in Abbatia Sancti Chrysogoni

C. MODIVS. C. F
* *
PVB P. VIB
VERONA

AN. XX. H. S. E. *non extant* H. S. E.
ex Apiano

p.935. n.3 Salona

C. CALENIO. P. FIL
ET. PATRONO
C. CALENIVS. DEMETRIVS
ET
CALENIVS. PRIMVS.
ET
CALENIA. FVSCA
B. M.
AMICI. OPTIM. AVETE
ET. AVETE
FELIX. LAPIS

ex Apiano

---

p.998.n.7. in Liburnia

TV. TVIA
CRISPAE. L. G
V.F. SIBI. ET
OBILO. LVSIT. LIB.
MARITO. N. LX.

ex Apiano

---

p.1023.n.1 In oppido Venetorum Sibenico in Dalmatia extra portam qua itur ad portum reperta XII *m.p. ab eo loco ad S.Danielem*

VIRTVTE. ET. FELICI.
TATE. OMNES. RETRO
PRINCIPES. SVPER.
GRESSO. D. N. FL. IVL.
CONSTANTI. VICTO.
RI. AC. TRIVMPATORI
SEMPER. AVG
FL IVL. RVFINVS. SAR.
MENTIVS. V.C. PRAE
SES. PROV. DALMATI.
AE. D. N. M. EIVS.

Grutero Knibbius

p.1038.n.2 Spalati oppido Dalmatiæ tertio lapide à ruinis Salonæ

VARIVS.VALENTINIANVS.ET.FLAVIA.LICIN.
TINA.IVLIO.CVRAN.ET.VERIAE.FLAVIAE.SALO.
NIAE.FILIS.INFELICISSIMIS.QVI.VIX. - - - IV
LIVS.ANNIS. o XXVIII.MESES.II.ET.SALONIA. AN.
NOS.XVI.MESES.VIII.PARENTES. INFELICISSIMI
FILIS.CARIS. POSVERVNT

Knibbius Grutero

a. VALENTINVS
b. LICEATINA
c. CVRANO
d. FILIIS
e. VIX III. A.
f. ANNOS XXVIII
g. MENSES
h. FILIIS

corrige ex schedis meis vt M.Maruli p.16

---

p.1309 n.3. Iaderæ iuxta S. Apollinaré

D O M
VALERIAE. DIDIAE.
VALERIA. TERCIA
MATRI. PIENTISS.
B. M. P.

ex Apiano

p.1309.n.9 Spalati oppido Dalmatiæ tertio à Salonis lapide

ENΘAΔE·E... KEIMAI
ZEI..NH..IΘ..C.AYTOC
AXIΛΛEYC
KATE●HKEN. TRAYTOC

Grutero Knibbius

---

p.1039.n.5 Iaderæ in areola domus Episcopi Nonæ

VETTICA. C. F
RVFA. VIVA. FECIT.
SIBI.ET.C.VETTIO. RVFO.
PATRI. ET. IVLIAE. MAXIMAE
MATRI.ET.SVIS

IN. F. P. XV
IN. AG. P. XX

Gruterus e Knibbianis

p.1042 n.1 Spalati oppido Dalmatiæ inter vtrumque templum sub gradibus non procul ab idolo matris Deum

AVR. GLYCON. ET. VA.
LENTINA.VIRGINIA. VIVI
SIBI POSVERVNT

Gruterus ex Knibbianis

p.1042.n.8 Iadera ad D.Donati

HELVIA VENERIA
V.F. SIBI.ET.
cœtera humo obteguntur

vide integram inter collectanea Gliubauaz n.25

è Knibbianis Gruterius

p.1052.n.9. Salonæ

FL.FIDETIVS.EX.COMITIBVS.
HIC. DEPOSITVS. EST.
VIX. ANN. XX.

ex Apiano

p.1051.n.5. Salonæ

B M
CLEOPATRAE FILIAE
DVLCISSIMAE
QVAE. VIXIT.AN.I.M.IIII
D.IIII
PONTIANVS ET.TEGILLA
IN. PACE

ex Apiano

p.1060.n.8. Iadræ iuxta D.Iohannis

M.VALERIVS. S. IADRATINE
ECC. PONTIFEX HAS. AEDES.
RESTAVRARE. ET. ORNARE
CVRAVIT

ex Apiano

Gruteri spuria pag:12. n. 10. Salonæ

LABEO. MARSVS. IN. CALAMITATE. MACEDONICA.
PROLAPSVM.EQVO.CELER.HOSTIS.PREMEBAT. GENATVM.
SEQ.GLADIO.CRVENTO. TRAIECIT. NE. VICTORIS. OCTAVII
VVLTVM. SVSTINERET.HIC.EIVS.OSSA.CONDITA.SVNT.
IVNONIS. LVCINAI. SACELLO. FLAMEN. DIALIS. VSTRINVM.
APPLICARI. VETVIT.

ex Apiano

ex schedis meis antiquis
Inscriptiones repertæ Salonis

D M
1 PANES. FILIAE. INFELICISSIME
T. T. T. P. AF

D M
CVALEPIO.PROTATI.VALERIA. MAR.
2 TIA. PATRONO.
B. M.

D M
C. V. CALISTO. V. GEMELLINA. CON.
3 IVGI
B M.

D . M.
FERME. SOTERIDI. ANN. XXXI
4 EXvPERATvS . COIVGI
B H P

---

vide supra correct. Gruter: p:1038. n.2

D M
T. AVRELIO. ACHILEO . LIBERTO ..... IS
6 SIMO. T. AVRELIVS. PONPEIVS. POSV.
IT. B. M.

I O M
SACRVM. L. EGNATIVS. L. F. CN. NEP. CN.
7 PRONEP. TRO. CLEMENS. DECVRIO. AVGVR.
AVR. GL. CON. ET. VALENTIA. VIGENI
VIVI. SIBI. POSVERVNT.

GEBE-

GEBENIVS. CESIAE. SVE
OPTATE. NON. LVBENS.
8 FOECIT. SED. FATVM.
FOECIT

---

9 *vide supra correct: Gruter: p.23.n.12*

AVRELIIE. MESSIE. INFELICISSIME. Q.
10 ANN. XVV. SIGNIVS. LVPVS. MARITVS.
B. M. P.

IVLIAE. CHARTENI. LOCVM. DONAVE.
RVNT. QVI. PERTINEBANT. CASSIO. SE
TATIVTOREM. ET. SECVLAREM. TE. FI.
DELEM. LOCO. QVI. APPELLATVR. INF.
PETINA. INRONE. PED. N. XXXIII. IN. A.
11 GRO. PED. N. XXXIII. PRAECIPIO. AV.
TEM. POST. OBITVM. MEVM. VT. LIBER.
TI. LIBERTASQVE. PONANTVR. SINE.
VLLA. CONTRO VER. SI. A

---

12 T. CVRTIACVS. T. FLEM. BON.
VET. LEG. VII. F. H. S. E. T. F. L.

DEPOSITIO. VALERIANI. INFANTIS
13 X. KALENDAS. AVGVSTAS.

STENIO. HERMET. MARITO. BENE. ME.
14 RENTI. CARITE. CONIVNX

D M
MARTIANO. DEF. NN. IIII. MES.
15 VIII. IVL. MARTIANVS. PATER. FILIO. IN.
FELICI. P.

IVLIVS. MARTIANVS. SE. VIBO. POSVIT
ET. CONIVGI. OBSEQVENTISSIMAE. SVAE
AZZIAE. CASSIAE. SI. QVI. VERO. POST
16 MORTEM. NOSTRAM. EANDEM. AR.
CAM. APERIRE. VOLVERIT. INFERET.
CONVIBIO. VETRANORVM. SIVE
MARTENSIVM ✱C

SEXTO. SERVILIO. SEX. FILI....
TIANO. INFELICI. DEFVNCT. ANNOR.
17 XVIII. MENS. III. DIER. IIII. AELIA. MA.
XIMA. INFEZICISSIMA. MATER. SIBI.
ET. FIZIO. PIISSIMO. P.

ex Codice manuscripto Marci Maruli existente in Bibliotheca Vaticana n. 5249
inscriptiones reperta Salonis

L. LIBVRCIO. FELICI. V. ANN. XXIIII. PATRIA:
MIRA FORTITV. DEFEN. INTERFE. ET. CVM. CO.
1 MMV. LACHRI. ADROG. DVCT. IVLLIOLA. MAR
CELLA. V. PI. POST. III. DI. OBIIT

P. FVNDANIVS. PHILOLOGVS. AVGVSTAL
2 T. F. I. SIBI. ET. FVNDANIAE. EGLOGI. LIBE.
RT. ET. HERED. FACIVND. CVR.

D M
3 PANES. FILIAE. INFELICISSIMAE
T. T. P. A. F. supra prima schedarum

D M
CASSIO. MINERBINO. DEF. ANN. XLVII.
4 AEL. SVPERA. CONIVX. MARITO. INCOMP.
ARABILI. CVM. QVO. VIXIT. ANN. XXVII. B. M.
ET. SIBI

---

5 *supra Gruter: pag: 392. n. 3*

D M
ISICIAE. FIRMINAE. CONIVGI. PL. FO.
6 RTVNATVS. MARITVS. B. M. P. D. ANN.
P. M. XXXV.

L. POMPONIVS. EXTRICATVS. V. F.
7 SIBI. ET SVIS. ET. COPPIO. VIVIANO
AMICO. BM. IN. FR. P. VI. IN. AGR. P. VI.

DE. P. IVLII. ZACONI DIE. IIII. NONAS.
NOVEMBRES. DECIANO. ET. CERE ALE. COSS.
FL. IVLIVS. ZACONVS. ET. AVRELIA MERIA.
CONIVX. EIVS. HOC. SARCOPHACVM SIBI.
8 VIVI. POSVERVNT. SI. QVIS POST. NOSTRAM
PAVSATIONEM. HOC. SARCOPHACVM. APE.
RIRE. VOLVERIT. INFERA. ECCLESIAE.
SALONARVM. CENTILIBRAS. QVINQVAGITA.

DIS

DIS SVRIS
9 CALBVICVS. CL. RESTV.TVS

D. M
10 ATANIA. MARCIA. MARCELLAE
FIL. DEF. ANN. VIII

D M
11 RAECIAE. MARCIAE. APLIVS. KARVS.
MARITVS. P.

IMP. CAES. MA. AVR. ANTONINO. AVG
PONT. MAX. TRIB. POT. XXIIII.
12 P. P. COH. I. CXↃ DEL. SVB. CVR. GRANI
FORTVNATI. TRIB. COH EIVS. MVRI. P.
DCCC IN. HIS. TVRR. VNA

---

13 *supra Grut: pag.474 n.5 correcta:*

D M
L. CORNELIO. L. F. BEATISSIMO. QVI. VIX.
PL. M. ANN. XXIX. FVIT. ORDINIS. MILIT.
COH. I. HABVIT. VII. SPOL. XI. CORON. CIV.
14 IC. A. CLASSE. ROMAN. CVM. EORVM NOTA.
INTERFECTVS. PERIIT. ET. A. SOCIIS. CONCL.
AMATVS. EST. S. C. EX. AERARIO. CIVI. NOBI.
LISSIMO. ET. B. M. III. IDS. IVLIAS.

---

15 *supra Grut. pag: 23. n.12*

---

16 *supra Grut. pag. 1038. n.2. correcta & schedis*

---

17 C. TESPRIO. MASCELIONI. VISELLIA.
FELICLA. MARITO. INCMPARABILI.
POSVIT

L. IVLIVS. C. F. TRO. CLEMENS. NEGOTI.
ATOR. T. F. IVSSIT. SIBI. ET. C. IVLIO. C. F. TRO.
MAXIMO. PATRI. ET. NONIAE. LACRI. F.
18 MARVLIAE. MATRI. ET. L. IVLIO. L. F. TRO.
MAXIMO. FILIO. ET. IVLIAE. L. F. MARV.
LIAE. F. ET. IVLIAE. L. F. CLEMENTILLA. F.F.

I O M
Q. RAGNIVS. DIODORVS. EX. VOTO. POS.
19 VIT. LIBES. MERITO. IIII. IDVS. MAIAS.
PRONIANO. ET. BRADVA. COSS.

A. TER. PANTERA
20 AGO. FECIT.

C. SEXTIO. QVOD. C. BELLO. CONF. RELIQVI.
AS. NON. DESERVERIT. POMPEIANORVM.
VICTORIS. IVSSV. MKD. MVLTATO. ET.
IN. EXIL. ACTO. C. SEXTIA. VXOR. PARV.
21 VLIS. CVM. LIBERIS. OBSERVARI. IVSSA
SEQ. IPSOSQ. REPENTI. PRAECIPITIO
VINDICAVIT. IN. LIBERTATEM. VIXIT
LIBERA. ANN. XLVI. SERVA. NEC. DIEM

COSENTIO. DEORVM. MARC.
22 AN. A. SOZOMENE. IMPERIO. FECIT

---

23 FL. CONSTANTI. NOBILISS.MO. AC. BEATIS.
SIMO. CAESARI. COLL. FABRVM. VENERIS

D S P
FEL. VR. QV. TE. CI. QL. SEVAB
24 INI. INT. AN. XX. S.C. DEC. B. M. ST. P.

VIBIVS. PIVS. DEO. SOLI. INVICTO. ARAM
25 DEDICO. VTI. SIS. MIHI PROPICIVS. MIL.
ITIB. CENTVRIONBVSQ. MEIS

MATR. INVIC. DOMIC. POMPE. SAL. CV.
26 CENT. SIG. MIL. ET. ARMA. POSVER.

A. IANIO. SATYRO. DELMIMIO. DECVR.
LEG. II. VIRTVTISQ. CAVSA. DONIS. DONA.
TO. GEM. TORQ. CORON. MVRALIB. AV.
RE. II. VEXILL. III. VIBIVS. P. MIL. SVO. B. M.

ex

ex manuscripto antiquo D. Valerij Pontè Archidiaconi Iadren.

Iadera

1 CORNELIA. ARETVSA. CORNELIAE. QVARTAE. PATRONAE. BENEMERENTI.

---

ibidem

2 MARCO. LOLLIO. M. F. PATRONO. ANN. II. D. IIII. H. S. CALLISTVS.

---

ibidem

3 C. ALLIO, T. F. FAB. LVCAE.
VETER. LES. XX.
C. ALLIO. PRISCO. F. ANN. X.
C. ALLIA. C. L. METE.
PATRONO. ET. FILIO.
VIVA. BENEMERENTI.
IN FRONTE P. X IN AGR. P. XVI.
ET. C. ALLIO. VITALI. FILIO.

---

ibidem

4 AVR. AQVILLINO. LIB. C.
V. ANN. XXIIII. IVLIA. IVLITTA.
M. B. M. ET. SIBI.

---

ibidem

5 M. CVRIATIO. CLEMEN
CVRIATIVS. VITALIS.
PATRONO. SIBIQVE. ET. SVIS
TVRPILIAE M. F. MADICONIVS.
V. F.

---

ibidem

6 D M
P. VETIO. MARITIMO. P. F.
ANNIA

---

ibidem ad quartum mil.

7 L. ROSCIVS. L. F. SER. GENIALIS.
F. S.

In

Imago Iadren in villa Camegnana

T.TVRRANIVS.L.F.CLAVD.
RVFVS. OB. HONOREM. AEDILITATIS.
PORTICVM.LONGI C.LAT.P.XX.
8 . . . . M.
LATRAEGVM.L. TVRRANIO.
. . . . RRANIO
FRONTONE. FIL. FECIT.

---

in eodem agro in villa Polisana

ATTICO P. AVG. LONGI
SER. DISPENSATORI. ET.
SAFINIAE. PROC. . . .
9 NI. AAVFIDIVS. EROS.
POSIT. FRATRI. ET. CONIVGI.

---

in eodem agro prope Castrum Nadini

C. LAERTIO. SABINIANO.
OFFICIALI. NAEDITARVM.
RARISSIMO. VITAE INCORRVPTAE.
ANN. XXXII. M. III.
10 PATRI FILIORVM. II. MAGIA
MAXIMINA. CONIVGI. INCOMPA.
RABILI. CVM. QVO. VIXIT.
ANN. XV. VIRGINIO, INFELICIS.
SIMO. M. P.

---

in eodem agro

A. Q. F.
SIBI. ET. F. RVFO. F
Ↄ. C. F. VE . . AE.

11 . . . . OCERO.
. . . . CVNDAE.
SECVNDAE.

Nona

TI. CAESAR. DIVI. AVG. F
AVGVSTVS. PONT. MAX. IMP.
12 TRIBV. POTEST. XVIII. COS.
DESIG. TERT.

ibidem

L. BARBIVS. CRAPVS. ET. Q.
13 BARBIVS. RVFVS. SIBI. ET. SVIS.
V. F. IN. FR. P. XXXV. IN. AG. P. X.

---

ibidem

14 P. SILLIIO. P. F. PR COS.
PATRON.
D. D.

---

ibidem

IANO. AVG. SACRVM.
CINIVS. GENIALIS. PRO. SALVTE
ORDINIS. SVI. ET. CIVIVM.
15 SVORVM. SIMVLACRVM.
TI. REFORMAVIT. ADQVE
OPTIMO.

In insula Pagi in Villa Vlassich

---

ibidem prope portam Ciuitatis

D M S

16 C. TVLLIO. VRSIONI. IIIIII. AVG.
TVLLIA. VICTORINA. MARITO.
RESTITVID.

'IVO. AVG.
17 SACR.
L. QVINCTIVS. C. F. GALLVS.
TESTAMENTO.
PONI. IVSSIT.

In

Tragurij

18 AELIAE. VRSAE. QVAE. VIXIT. AN. XXII.
MEN. VII. D. XVI. IVLIVS. HERMES. PATER.
PET. STATIVS. DIONY. SOCLES.
MARITVS. INFELICISSI.

---

ibidem

19 PRIMITIVAE. FILIAE. DEFVNCTAE
AN. XXX III. PARENTES. LARTIVS.
ET. EMOGENIA. MISERI. MAT.
FILIAE. POSVERVNT.

Narona

20 SATVRNO. AVGVSTO. SACRVM
CLAVDIA. AESERNINA. SACERDOS.
DIVAE. AVGVSTAE
T. P. I.

---

ibidem

D M S.
21 ANNEA. AN. F. VICTORINAE. PIETATIS.
INCOMPARABILIS. VIXIT. ANNOS. XX.
M. I. DIES. XV. IVLIVS. VICTOR.
ET. ANNEA. SVRA. PARENTES.
INFELICISSIMI.

In agro Nonensi

D. M. S.
22 IMMEMORIA. TVLI. FRONTONI.
QVI. TVLIT. ANNOS XXXXVII.
SECVNDINA. CONIVGI.
B. M. M.

Iadræ in turri diruta iuxta portam nouam

---

1 FERESIA. D. L.
NEBRIS. V. F. SIBI.
ET. C. SEMPRONIO.
CORINTHIO. VIRO. SVO.
LOCO. SIBI. DATO. A.
SEMPRONIA. TERTVLLA.
VIVA

---

2 D M
FLAVIAE. MYRTALAE.
MARIVS. PHOEBVS.
CONIVGI. BENEMERENTI.
VIVOS. FECIT.

---

3 FRESIAE. Q. F. TERTVLLAE.
ANN. XXIIII
Q. FERESIO. Q. L. SPICVLO. AVG.
VIPSANIA. M. F. SILANA. FEC.
FILIAE. VIRO. ET. SIBI.

---

4 MEVIAE. FELICVLAE.
ANNORVM. XII
M. CATON. VARO
DEC. ORNAMENT.
HONORATO.
MEVIA. ARCAS.
FECIT. FILIAE.
VIRO. ET. SIBI.

---

5 CARRENVS. C. F.
TRO. MAXIMVS. AED.
HONORAT. AB. ORDINE.
IADESTINIO. COLIBEN. FVN.
STATVA. PEDESTRI. T. F. I.
ARBITRATV. ET. CVRA. PHELVI.
CORINTI. ET. CARREN. DIONYSI.

M. TI-

6 M. TITIO. M.
SERMARINO.
DECVRI.
TESTAMEN.

---

7 MARIAE. Q. F.
PAVLLAE
D. D.

---

8 L. GEMINIO.
C. F. TRO.
MONTANO.
PRAEFEC. HOI.
SABASTENORVM.
P. AVFIDIVS POSTIMVS
AMICO.

---

9 P. MVNNIO.
QVIETO. PATOL.
EXTEST. C. MVNNI.
QVIE. FIL.
L. POMPON. PVDENS.

SA. BINI. VS.
T F LESB
VIVO. SE P.
L'IBERTIS.
10 LIBERTABVS.
QVE
SVIS. OMNIBVS.

---

in eccles: S. Dominici

D M
11 TETTENIO. EVANGELO. CONIVGI
CARISSIMO. STRATONIA
ET. SIBI. VIVA. POSVIT.

---

apud S. Saluatorem

L. GELLIVS. LIB. CRESI.
12 LIBERTABVSQVE. SVIS. POSTE.
IN. F. P. XV.

prope Eccl: S. Dominici

QVINTILIVS. OPTATVS.
IIIIII VIR. VIVVS. FECIT. SIBI. ET.
QVINCTILIAE ARBVSCVLAE.
13 MATRI. ET. NVMI. PIAE PVSILLAE.
LATVM. EDES XX
LONGVM. AB VNDA. AD.
MACERIAM.

In domo nobilium de Girardinis

ICO. SEPTVMI F. FRATRI.
SVO. RAVONIA. MAXIMA.
14 ANNORVM. XXXII.
CORNELIA P. FIL. SECVNDA
ANNORVM XIIV. F. SIBI. ET. SVIS

in domo Boccarea

TI. CÆSAR. DIVI. AVG. F.
15 AVGVST IMP PONTIF. MAX.
TRIB POTEST. XX. COS. III.
LEG. IX. LEG. XI.
P. CORNELIO. DOLABELLA.
LEG. PRO. PR.

in domo Panizzonia mutilum

IMP. NERVA. TRAIAN. . .
PONTIF. MAX. TR. . . .
16 AQVEDVCTVM. COLON. . .
IN. QVO DANTE. IMPEN: . .
SACRATISSIMI. PRINCI. . .

in templo D. Donati

C. ALIVS
17 SPEC. L
V. F. SIBI. ET.
IN. FR.
IN. AGR.

In columna Eccl: B. V. Annunciata

IMP. CAES.
18 M. CLAVDIO.
TACITO. P. P.
INVICTO.
AVG. N.

In columna Carceris Archiepālis

D. N. IVLIANO.
VICTORI. AC. TRI.
19 VMPHATORI. TOTI.
VSQVE. ORBIS. AVG.
BONO. REIP. O.

In Aula Archiepiscop:

M. V. CORNELIVS. HIERO.
V F. SIBI. ET.
20 CORNELIAE HEROIDI.
VXORI. CARISSIMAE. ET.
M. CORNELIO. CARPONI. GOLIARIO.
ET. M. CORNELIO. CARPO.
IVRIS. STVDIOSO.
LIBERTIS. LIBERTABVSQVE.

in domo heredum Martio.

M. V. ANTESTIVS.
AVCTVS. V. E. T. V. E.
21 SIBI. ET. SVIS.
IN. FR. P. XX. IN. AGR.
P. XV. ILLVSTRI. NINFR.
P. X

in exteriori parte muri Ciuitatis prope cœnobium D. Francisci

22 MANIBVS. GENTIS. SVAE.
LIBERTIS. LIBERTAB. Q.S. SIBI.
P O N E N I S
VINEDIAE. C.F. IVCVNDAE. VXORI.
H. M. H. N. S.
IN. FR. P: XII. IN. AGR. P. XVI.

---

supra portam qua itur in continentem

L G E M I N I O.
C. F. T R O.
23 M O N T A N O.
L. F: C H O I.
SEBASTENORVM.
F. AVFIDIVS. POSTIVS.
A L. I I. C O.

In Ecclesia D. Michaelis seu B. Mariæ ad niues

D . M.
V b L I C I E.
M A X I M E.
24 M A X I M I N V S.
M I N AE. O b S E.
E N T I S S I M AE.
S. V I X. A N.
XVI. M. VI.

prope portam Eccl. S. Donati

HELVIA. VENERA.
25 V.F. SIBI. ET.
Q. PETRONIO. CAPITONI.
VIRO. SVO. ET.
Q. PETRONIO. APHRODISIO.
ET. SVIS. LIBERTIS.
LIBERTABVSQVE. POSTERISQVE.
EORVM.

Enonæ prope portam vrbis, quam inferiorem vocant in ara lapidea

D M S

C. IVLIO. VRSI:
26 ONI. IIIIII. VIR. AVG.
IVLLIA. VICT.
NAM . . . .
C . . . . . .

in eadem Ciuit: in Eccl: S. Catherinæ

VENERI. ANZO.
SACR. EGNATIA
27 C.F. PAVLLINA. S.
L. M.

in ædibus Diui Ambrosij

D M S

IMMEMO.
RIA. IVLI. FR.
OTONI. QVI.
28 TVLIT. ANNO.
S. XXXXVII.
SECVNDI.
NA. CONIV.
GI. B.N.M.

in ædi-

in ædibus Viti salata

D M. S.
APPVLEIO.
P.F. FRON-
TONI. AE.
29 II. VIR. Q. Q.
PONT. SAE.
MAXIMA.
MARITO.
D. S. B.M.

In sacello. S. Mariæ de Leporini

P. SILIO.
30 P. F. PROC.
PATRON.
D. D.

In Ecclesia maiori Enonen.

TOCIAVIV.
CAPITO. V. F. S.
31 TAVIO. OCTAV.
T.FILIAE. PATRI.
SERT.II. VI. L.O.I.
S: VII. D.M.

---

prope Castrum Carini

BÆBIAE. L.
F. TERTVLLI.
NAE. ANN. XXIX.
32 CALPVRNIA. TER.
AVINA. MATER.
VIVA. POSVIT.

ibidem

C. IVLIO. C. F.
N RC. CIIPPAE.
LEG. VII. P. F.
33 O. AGRIPAE. P.
AVITA. MARI.
TO. AGRIPP. I.
PATRI.

---

ibidem

IVLIAE.
C.F. OIAE.
34 IVLIA. F.
PATRINIA.
MATRI.
P.

---

ibidem

D M
DIONVS.
35 INFELIC.
MEDE. F. AN.
III. M... X... AT.
TICILLA.
ALVMNAE
P.

In-

Inuent: in Castro Nadini translat. in domum Hibraimi Beghi Bessiragich. in vico Bigliana

36 SENTIA. C.F. PRIMA. V.F. SIBI. ET.
C. TARIO. C.F. SEXTIONI. VIRO.
LAECANIB. C.F. MAXVMAE. MATR.
M. TARIO. C.F. CLEMENTI. FILIO.
L. TARIO. C.R. RVFO. E. L. TARIO. C.F. CELSO. F.

Ad Albam maris nunc Zara vecchia

37 MARICA. C. I.
CVNDA. SIBI. ET.
TITIO. MEVANIO.
VII. AL. G. M. I.

In vico vallis. S. Stephani in insula magna Iadrensis districtus in Ecclesia

38 HELVIAE. SATVR.
NINAE. CONIVGI.
P. PITIENVS. NEPOS.

---

extra vrbem Iaderæ prope fontem

39 APOLLINI. LYCIO.
M. PVBLICIVS.
CAMPANVS. Æ.
DITVVS. IVSSV.
IPSIVS. D. D.

---

apud vicum Bibigne

40 D.N. IVLIANO.
VICTORI. AC. TRI.
VMPHATORI. TOTI.
VSQVE. ORBIS.
AVT. BONO. REI.
PVBLICAE. ICCIM.
AVI BONIS.
NAT

prope

prope vicum. S. Cassiani in domo Archiepali

LIO. T. F. FAB. LVCA.
FER. LEG. XX.
IO. PRISCO. F.
41 LALLIA. CL. METE.
PATRONO. ET. FILIO.
VIVA. BENEMERENTI.
IN. FR. P. X. IN. AG. P. XV.
ET. C. ALLIO. VITALI. FILIO.

---

prope villam Possedariæ

APRIAIS. GEME.
42 KKAE. BEINEME.
RENTI. CONSER.
VAE. POSVIT.
D. M

---

prope Castrum Nadini

COCCEIO. VMBRI. AVO. DECVRIONI. AVGVR.
43 IT. PONTIFICI. CIVITATIS. PARALISENSI.
VM. PROVINCIAE. DACIAE. COCCEIVS. SE.
VERVS. FILIVS. PATRI. PIENTISSIMO

---

ibidem

COCIAVIO. TIDIO. TOSSIAANIO. IAOENO.
PRISCO. L.I.L. G. LEG. IV. FLAVI. LEG. LEG. III. AVG.
IVRIDIC. PROVINC. BRITTANIAE. LEG.
CONSVLARI. PROVINCI. GERM. SVPERIORIS.
44 LEGATO. CONSVLARI. PROVINC. SYRIAE.
PROCONSVLI. PROVINC. AFRICAE. PONTIFICI.
P. MVTILIVS. P. F. CLARISPINVS. T. P. I.
AMICO CARISSIMO.

---

ibidem

45 M. IARHVS. C. F. TRIERA. TARIFAE. SEX.
TARIO. C.F. FRATRI. TARIAE. C.F. TER.
TIAE. SOROR. Q. TARIO. C.F. FRATRI.
VIVOS. FECIT. ET. SVIS. FILIIS

E collect. Francisci Diphini I.V.D. & Caroli Verantij Patritiorum Sibenic.

e Scardona translat Sibenicum in domo Dalben

1 IOVI ... TA
RANVCO.
ARRIA. SVC.
CESSA. V. S.

In uilla Treboconi in domo de Lupis

T. PLOTIVS.
CLEMENS
2 LIBERO. PAT.
ARAM
V. S. L. M.

---

extra vrbem in horto Missich

D. ... M
3 SVR. EDEF. P. M.
ANN. LX. VERNA.
FILIVS. PIENTIS.
SIMVS. B.M.P.

---

in scopulo S. Stephani

INFELICISSIMO INFANTI.
COR. VRSO. QVI. VIXIT. AN. II.
4 MENSES. IIII. DIES. XX. BIR.
PIVS. FORTVNIVS.
ET. IVLIA. FIRMIA. FILIO.
INCOMPARABILI.

A me ex scripto ex ipsis lapidibus

Tragurij in ædibus Cippicorum Coriolani

1 D L. IVL. ALEXN
DER. VIV. FEC. M
SIBI. ET. SEXT.
PRIM. F. CONIV.
RARI I/I SS.

---

ibidem apud. S. Dominicum in Sacello Pietatis

D M
AET. GEMEEINE. MA.
TRI. ET. ADIVTO.
2 R. ÆL. VALENTINAE.
ARMO. FRATRI.
BVS. TERTIA.
POS.

---

ibidem ex Salona translat: in domo Victuriorum

VIRDONIARVS
TRARONTIS. F.
3 DOMO. BITVRIX.
MISSICIVS. ALAE.
CLAVDIAE. NOVAE.
T. F. I. ET.
PAMAE. SORORI.

---

repert: extra Ciuit Trag: prope fontem à parte ponentis in agro Episcopatus, nunc translat: in insula Paruichij in horto Diphnicorum

---

D *imago pueri* M

MVSC .. VL. V .. D
4 SO MESTES. VO
D ELICATO
MORVM. V
POSVIT

Tra-

Tragurij in Eccl. S. Francisci extra Ciuit.

TERENTIA.
5 V. F. SIBI.
Q.STATIO.P.F.C.R.
M.STATIO. P.F.S.F.V.

Trag: in agro prope Eccl. S. Martæ

D M
L T. ITVLENIO.
L.F. RESPECTO.
6 VET.B.F.LEG. X.
GEM.
TITI.AMYR.SNE.
M. . . . TOICAR.

---

in muro Castri Veteris Cippicorum

C.CAESONIO.FELI.
CI. COELIA. FIR.
7 MA. MARITO
B.M.

In insula Brachia prope Vicum Scrip. supra fontem lapis suprapositus rupi ex qua fons scaturit

NYMPHIS. S.
8 O.SILVIVS. SP.E.
CENT.COH.I. BELO
CVRA.GENS. THEAT.
D. D.

prope rudera amphitheatri Salonarum

T. FLAVIO.
T.F. TRO.
DECV. COL. SAL.
AEDILI II.VIR.IVRE.
DIC.DEC.COL.ÆQVI.
FABR.II.VIR.Q.Q. DISP.
9 MVNICIPI.RIDITAR.
PRAEF.ET.PATRONO.CO.V.
FABR.OB.MERITA.EIVS.COLL.ID
FABR EX.ÆRE. CONLATA.
CVRATORI.REIPVB. SPLEN.
ISTARVM.TRIB.LEG X.
G. P. F.

---

ibidem

T. VETIO.
AVGVSTALI.
DECVRIONI.
COL. . . SAL
QVESTORI.
10 ÆDILI. II. VIR.
IVREDIC. PRÆF.
ET.PATRONO. COLL.
FABR.OB.MERITA.
EIVS.COLL FABR.
EX.ÆRE.CONLATO.

---

ibidem

Q. SERVILIO.
M.F. PALAT.
11 PACVVIANO.AED.
PRAEF.COHORT. I
MORINORVM.
M. SERVILIVS. COPIEN.
SIS. PACVVIANVS.
PATER.FECIT.ET.SIBI.

In turri Campanaria ecclesiæ Metropolit: Spalaten.

AESAR..D.AVG.F.
GVSTVS.IMP.PONTIF.MAX.
TRIB.POTEST.XXI.... SIIII
12 VIAM.ABSALONIS.AD.LII...ASTEL.
DAESITIATIVM.PER.M..... VVSV.
CLVI.MVNII .....
ET.IDEM.VIAM.AD.I...AI....ALN.
QVOD.DIVI.F.III...IBVS.
A.SALONIS.MVNII....RIB
CIVITI

---

ibidem

CVIVS.VIAI.MILLIA.PASSVS.SVNT.
CLXVII.MVNIT.PER.VEXILIARIOS.
13 LEG.VII.ET.XI.
ITBM.VIAM. GABINIANAM.
AB.SALONIS.ANDETRIVM. APERVIT
ET.MVNIT.PER.LEG.VII.

ibidem

MVNIT.....IVM. MONTEM.
DIVONVM
14 *basis colũ-* MILIA PASSVVM
na locũ hũc LXXVII. D.
occupat A. LEG. PRO.

---

ibidem

ESAR.DIVI.AVG.III.
15 VSTVS.IMP.PONT. MAX.
OTEST. XIIX. CO. II.
A.COLONIA. SALONITMA

Ab alijs accept:

Salonis

1 D. M.
TERTVLIANO.VIX. AN.V.
AVREL.TERTVLLIANVS.
NEPOTI. POSVIT.

ibidem

2 AVRELIAE.FLAVIAE.
CON. INCOMPARABILI.
M. INNOCENTIVS.
VIVVS. POSVIT.

ibidem

3 D. M.
LVPAE.DEF.ANN.VIII.
Æ.V.EPETINVS. ET.
CALISTE.PARENTES.

ibidem

4 FLAVIA.PANDOLINA.
VIVA. SIBI. POSVIT.

ibidem

5 D. M.
VOLVSIA.LECINIA.
IVLIO.APRO.ALVMNO.
D.F.ANN.VII.B.M.

ibidem

6 VIBIVS.PIVS.OREO. SOLI.
INVICTO. ARAM. DEDICO.
VT.SIS.MIHI. PROPITIVS.
MILITIBV. CENTVRIONI.
BVSQVE. MEIS.

ibidem

7 VL.INGENVA.VL.INGENVO.
FILIO.INFELICISSIMO.
DEFVNCTO.ANN.XVI.

Spalati

8 P. CAETENEVS. AGAHILVS.
V.F.S.ET.CAETANNEIAE.
FIL.VENVTIAE.ET.P.
CAETENNIO. VENVSIO
VI.VIR.FIL.EIVS.

ibidem

9 C. TESSPIO. MASCENIO.
NEVISCELIA.FELICIA.
MARITO. INCOMPARABILI.
POSVIT.

10 CASSIO.MINERBINO.DEF.AN.XLVII.
ÆLSVPERA.CONIVX.MARITO.
INCOMPARABILI. CVM.QVO.
VIXIT. ANN. XXVII.
B.M P.ET. SIBI.

Cetinæ in muro domus Mehmet Passæ Sanzachi Clissæ filij Mustay Passæ, Piali passich.

11 C.IVLIVS.CL.CRESCENS. IIIIII. VIR.
VI.V.V.S. FECIT. SIBI. ET.
IVLIAE.ANTILVS: Æ. CONIVGI.
C.IVLIO. MAZIMO FILIO.
VETTIA. C FIL.TERTVLLINA.
V.F.SIBI.ET.SEX IVLIO. NOSTRO.
MARITO.OPTIMO.
H.M.H.N S
LIBRO.AVG. SACRVM
IAFSVTIVS. L.F.
SER.CELER AED.I.VIR.
ID. F.X.D.F.

Rhizoni

12 Q.MANLIVS. Q. SERGIVS. RVFVS.
DEC. IVDEX. EX. QVINQ. DECVRIIS.
ÆQVO. PVBLICO. TESTAMENTO. FIERI. IVSSIT.
ET. EPVLO. DEDICARI.
IN.HOC.OPVS.STATIA SEX.F.FIDA.MATER.A DIE.
CIT. HS.XXXV.ET.SVMMÆ.OPERI.EPVLO.RELICTÆ.
XX.FISCO.INTVLIT.HS.XIII. CC. SOLO.PVBLICO.

In muro Eccl. S. Stephani agri Tragurien.

13 DIS. MANIBVS.
SACRVM.
C. VIBIVS. C.F. PO : :
PVDES. DOMAR. RET.
Ↄ LEG. VII. C.P.T. VIVOS. FEC.
SIBI. ET. IVLIAE: C.T. POLLÆ.
VXORI.

In agro Traguriensi ad Lepinum eruta, nunc in Ecclesiæ S. Petri Castri Noui

D M
AVRELIAE. SATVRNINE. DEFVNCTE
ANN.LXV.MVCIVS.CRESCIS. VXORI
BENEMERENTI. ET. SIBI. POSVIT
LOCO. CONCESO. A. VLP. VARONE.

IOAN-

IOANNIS LVCII

Notæ ad Memoriale Pauli de Paulo.

Emoriale Pauli de Paulo Patritij Iadrensis Comitisquondam Tragurij & Sibenici à D.Simeone Gliubauac. I.V.D.conciue suo, antiquitatum Dalmaticarum, & præsertim patriæ suæ accuratissimo indagatore, diù, frustraque desideratum, & iam deploratum ope D.D. Francisci Diphnici I.V.D. & Caroli Verantij patritiorum Sibenicen: penes heredes Ioannis Tomio Episcopi Bosnensis repertum, inter alios auctores rerum Dalmaticarum simul cum opere De Regno Dalmatiæ & Croatiæ edidi; cumque in eo reperissem quædam de seruis, ancillis, rebusque domesticis auctorem interseruisse, ea, quasi tædiosa legentibus futura, ad remq; historicam nihil conferentia, consultò prætermisi: cætera verò, vt in autographo reperiuntur, reliqui; sed cùm post ipsius editionem Memorias Tragurij colligerem, & quamplura eiusdem Memorialis loca examinarem, animaduerti seriem annorum non satis ordinatim dispositam, diesque hebdomadales cum adnotatis non semper congruere: vnde mihi persuadeo (vt in aliis similibus scriptis obseruaui) ipsum Paulum inter lineas olim scriptas multa de nouo addidisse, vel in margine collocasse, quæ Federicus Rosa exscriptor eius prout reperijt exēplauit, ordinemq; temporū perturbauit: ex inde vereor illa verba sæpe vsurpata *eodem anno* aliquoties referri debere, vel ad annos alio in loco sitos, quam eo loci, quo Rosa posuerit, vel intelligenda intra tempus eiusdem anni; ita vt menses aliqui subsequentis, vel præcedentis anni à natiuitate Christi intra eiusdem anni spatium comprehensi intelligantur. cùmque supralaudatus Doctor Gliubauac morte præuentus nihil annotatum reliquerit, vt meditabatur; Ideo vltra ea, quæ in prædictis operibus de hoc Memoriali scripsi, has notas concinnaui ex monumentis Iadrensibus ab eodem Domino Gliubauac pro amicitia communicatis, aliquosque errores corrigere conatus sum, & dies hebdomadales qui cum annis annotatis non congruunt indicaui, ad paginasque impressi adaptaui.

Numero primo.

Pagina 424 columna ſecunda Verſiculo quinto.

1588 *die Sabbati 28 Auguſti*.

Eo anno dies 28 Auguſti non fuit Sabbati, ſed anno ſequenti, ideo vel erratum eſt in anno, vel dies Veneris pro Sabbato reponenda.

N.2. ibid. Verſ. 11

1386 *die luna 11 nouembris venit vſque Iadram exercitus Boſnen:*

Exercitum Alberti Prioris Auranæ timore copiarum Boſnenſium ab obſidione Auranæ receſſiſſe, & ſe Nonam reduxiſſe teſtatur epiſtola eiuſdem Prioris, ſcripta Spalatenſibus, data Nonæ die 25 nouembris 1387 relata inter memorias Tragurij lib:6 cap: primo, & cum eodem anno dies 11 nouembris fuerit dies lunæ ideo annus corrigendus, & 1387 reponendus.

N.3. ibid Ver. 27

1386 *die 2 menſis Iulij electus fui in Comitem Tragurij & die 25 apuli*

congruit cum monumentis Tragurinis

N.4. pag.426 col.prima. V.41

eodem anno die 23 martij obijt Rex Boſnæ

ex præcedentibus annus deberet eſſe 1390, ſed anno 1392 Regem Boſnæ obijſſe in memorijs Tragurij loco citato apparet.

N.5 ibid.col.2 V.16

eodem anno 19 Ianuarij in Conſilio generali

Hic annus ex pręcedentibus dici deberet 1392; vel cum inter præſentes nominetur Griſogonus de Soppe Abbas S. Chryſogoni, quem alio in loco præcedenti aſſerit mortuum die Paſchatis 26 Martij 3391, ideo annus debet eſſe 1390

N.6. ibid. V.50

1393 *die martis 2 Iunij*

Ambaſſatores miſſos Venetias exprimit inſtructio facta Ambaſs. ituris in Vngariam eodem anno, quæ originalis reperitur inter monumenta à q. D. Doctore Gliubauac collecta, quæ talis eſt.

1393 *Ind. prima die 20 men. Maij. Comiſſio data Nobilibus & ſapp: V.V.D. Theobaldo de Naſſis legum Doctore & Ser Mazolo de Fanſogna Ambaxiatoribus Cōis Iadræ ituris ad locum Diaco, vbi futurus eſt Ser: mus D.N.R. Hung. & D Rex Boemiæ pro pace tractanda ſimul*

Pri-

Primo quidem si ipse Ser:mus D.N. Rex ibi aderit, ipsi dñi Ambaxiatores quanta subiectione, reuerentia, & deuotione scient & poterunt recomendabunt Maiestati suæ tanquam suo numini in hoc orbe dictos Dños Rectores, consilium, & cõe Iadræ, seu deuotissimos, & fideles suos, & qui à cultu, ac fide, & deuotione Maiestatis suæ nunquam discedere intendunt, nec discedent. Et circa hoc dicti Ambaxiatores vtantur illis bonis, & humilibus verbis, modis, & gestis, quos poterunt, atque scient vt sacra Maiestas deuotionem, & fidem agnoscat.

Secundo narrabunt sacræ R. Maīti qualiter omnibus notæ sunt depopulationes, iacturæ, & dapna, quæ & quas passi sumus, & in dies patimur ob fidem Regiam ab emulis Regijs, & ob hoc indigeremus, & indigemus plus de pace, quam vlli Regnicolæ. Et ideo cum omni debita reuerentia, & humili prece nos hortamus quantum liceat & deceat celsitudinem suam vt, honore coronæ Hungariæ saluo semper, & Maiestatis suæ, dignetur ad pacem condescendere, quæ tamen honorabilis & vtilis sibi sit, & cunctis Regnicolis.

Si autem dicta pax sequetur, benè quidem; si autem fieret treuga tantum, prout hactenus fuit; Tunc ipsi Ambaxiatores supplicent Maiestati Regiæ parte nostra quod faciat sic, quod in hac treuga nouiter fienda nos, & ista sua coītas Iadræ specialiter & expresè pro reccomendatis inseramur, vt à modo tanta nostra dapna cessent, & quod possimus respirare.

Si verò dictus D.Rex non esset in dicto loco Diaco, sed solum Prælati, & Barones sui: Tunc dicti Ambaxiatores ea reuerentia qua deceat, faciant Prælatis, & Baronibus ipsis primò recomendationem istius coītatis & demum Ambaxiatam prædictam hortando eos quod pax sequatur vt super, vel quod saltem sola treuga sequente includamur specialiter in ea pro recomendatis.

In casu cum tam pacis quam treuge fiat exhortatio, & rogamen penes quos viderint expedire, quod Bossinenses, aut alij non prohibeasit Morlachis, aut gentibus suis, qui cum mercimonijs, aut rebus suis huc veniant more solito.

In casu autem quo Ser:mus D. N. R. non esset in Diaco ita quod secum non posset haberi tractatus de suprascriptis: vel si esset ibi, & non vellet ad talia intendere. Tunc dicti Ambax sequantur eum, aut eo non existente in Diaco, vadant Budam ad dictum D.Regem, vel alibi vbi esset in Regno, & facta sibi primò debita & humili reuerentia, & recomendatione, vt vltra, Tunc dicti Ambax: exponant Maiestati suæ suprascriptæ, & super eorum obtentu secum studiosi & feruenter instent.

Primò quidem dicant qualiter teste Deo omnia fecimus contemplatione Maiest: suæ, per quæ præsentem posse placere, & rem gratam facere Mag:co D.Ioanni Comiti Segnæ Bano suo Dalm: Croat: & Sclauoniæ, & quod breuiter non est modus, quo possimus flectere, & mulcere mentem, & animum suum obstinatum vltra modum, & vltra debitum in humanitatis contra nos teste Deo sine nostro defectu, vel culpa. Immo de die in diem fit austerior contra nos, quod nunquam de ipso putauimus, nec expectabamus ab eo tum respectu Regiæ Maiest:, tum respectu priscæ beneuolentiæ, & caritatis, quam semper habuimus cum ipso, & suis. Sed maxime ipsum habuimus & habere intendebamus in nostrum Dominum singularem postquam fuit creatus Banus. Ipse vero semper steti:, & stat pertinax contra nos, & ideo ne inter ipsum & istam coītem aut subditos suos, vel nostros possit oriri vlla dissensio maior ea quæ nunc est. Nos supplicamus celsitudini suæ vt dignetur modum tenere quod nos liberet ab eo, & eximamur ab essendo sub ipso; ita quod nihil secum agere habeamus: Nam videmus quod ipse habet voluntatem ponere nos sub iugo, & in ser-

uitute, & nostras libertates opprimere, & eis nos priuare. Quod benè scimus non fuisse, vel esse vnquam de voluntate Regia, nec suorum procerum, vel Baronum, quapropter vt possimus remanere & stare in libertatibus nostris nobis concessis à SS:mis Regibus prædecessoribus suis, & maxime à diua memoria Ser:mo patre suo D. R. Ludouico, qui eas nobis semper seruauit illesas suæ celsitudini supplicamus quatenus ipse Ser.mus D. N. Rex, Diuorum prædecess. suorum imitando vestigia, dignetur seruare nobis inuiolatas dictas libertates nostras, & ad hoc vt melius & habilius fieri possit dignetur nobis mittere in Banum vnum ex Dominis nostris videlicet vnum Hungarum, quem voluerit Sacra Regia Mai:, cui parere intendimus omni deuotione, & fide, & omnia facere, dumodo trahamur à iugo & de manibus istius D. Bani, qui sic crudeliter, & contra omnem equitatem, & fas nititur nos delere, & sic facient omnes Regnicolæ istarum partium, scilicet quod in omnibus parebunt ipsi Bano Hungaro, quem miseritis, quia omnes Regnicolæ Hungarum petunt & optant habere, & non alium, & vt Maiestas tua benè videat quod ad hæc non mouemur ex iracundia, vel odio, sed solum rationabiliter, & iustè & ex euidenti causa. Nos volumus Mai: tuæ detegere quicquid ipse D. Banus attentauit facere contra nos: quod si est de honore Regio ab ore suo, ipse D. N. Rex in suæ mentis arcano decernat. Nam ipsæ D. Banus qui consideratione fidei nostræ & respectu dapnorum nostrorum prateritorum daberet nos fouere, & conditiones nostras promouere, & extollere præ cæteris Dalmatinis, nixus est in perniciem nostram, & finale nostrum excidium commouere, & prouocare contra nos cōe Venet:, & ob hoc mittit Venetias Episcopū Segnen: & Vicarium suum ad petendum Venetis tres galeas pro ueniendo contra nos. Suntne hi fauores? Sunt hæ retributiones & præmia, quæ ipsæ D. Banus nobis impèdit pro fide nostra, & pro emenda dapnorum nostrorum, & verè nisi diuina bonitas obstitisset, quæ inspiranit Venetos de negatiua ista vestra ciuitas perpetuò desolata, immo consumpta & obruta erat totaliter. Reiecit enim & abhorruit Ducalis Dominatio Venetiarum ob contemplationem Regiæ Maiest. has profanas petitiones dicti D. Bani, nec voluit sibi dare galeam vllam &c. Et hoc etiam ipsi D. Banonon sufficit, immo ex illo solo & exiguo castelletto, quod solum habet in Dalmatia scilicet Luba distante ab hinc per circa x miliaria, patitur quod gentes suæ existentes ibi nos depredentur & spolient, quia omni die Sayni dicti Castri veniunt in territorium nostrum ad predandum nos. Hæc profectò & indubiè tenemus quod nunquam processerunt de mente Regia, neque scitu suo, aut Baronum suorum, vel Prælatorum; Sed pro certo ipse D. Banus tenendo istos modos non fecit, nec facit honorem Regium, neque suum prout bene potest ex timare quilibet sani pectoris. Hæc quidem voluimus esse notæ maiestati suæ.

Nos enim considerato dicto benefitio nunquam delendo quod recepimus à Venetis, qui contemplatione Maiest: Regiæ non voluerunt mortem, sed vitam nostram, & considerato etiam quod ipsi Veneti sua bonitate nos tutos reddiderunt, & faciunt ab impressione piratarum; sed maximè attento quod serenitas Regia & Veneti in bona amicitia sunt, & in bona pacis dispositione. Nos misimus Ambax. nostros ad Ducalem dominationem ad regraciandum sibi de tanto benefitio, quantum nobis fecerunt in hoc contemplatione Regia. Nos vero vt omnia quæ agimus manifesta sint ipsi D. Regi hanc intentionem nostram & quicquid egimus voluimus significare sibi.

Dicti Ambax. impetrent & studeant obtinere litteras Regias ad cōe Venet: qualiter propter distantiam Regiam à partibus istis, & quod Veneti sunt hic proximi, nec

nec possimus semper ad Maiẽtem Regiam reccurrere & . . . . corona Hungariæ. Ideo D. N. Rex per suas litteras nos recomendet cõi Venet:

Item dicti Ambaxiatores significent, & dicant Mãti R. qualiter ipse D. Rex significauit nobis per litteras suas qualiter mandabat ipsi D. Bano quod damna facta subditis nostris emendaret, & restitueret ablata &c. . . & sic non dubitamus quod ipse Ser:mus D. N. R. Nos enim sub ista confidentia misimus ambax: nostrum ad ipsum D. Banum ad requirendum ipsum amicabiliter, & placidè quod emendaret nobis damna subditorum nostrorum, & restitueret ablata &c. & breuiter non fuit modus quod aliquid vellet facere. Immò quod fuit peius dixit se nunquam habuisse litteras de hoc à Mãte Regia.

Si diceretur aliquid ipsis Ambax: quare non permittimus liberè deferre salem ad Cameras D. Bani prout antea solebamus, & quod nunc nos accipimus duc: x pro quoque centenario salis pertinenti ad Cameras dicti D. Bani &c. Ipsi Ambax respondeant. Quod non tenemur ad hoc de iure, & quod dictæ Cameræ numquam fuerunt liberæ tempore quo Cameræ ipsæ erant in manibus Ser.mi D. N. R., seu officialium suorum, immo tunc soluebant sicut alia loca, & quod nunc & etiam semper illi D. Budislauo soluerunt pro Cameris suis sicut alij. Et quod ipsi D. Bano de gratia, & pro bono amore, quem sibi gerebamus fecimus & concessimus hanc exceptionem solumodo postquam Ser.mus D. N. R. dedit in manibus nostris Trigesimum istud & tractam, & quamquam non teneremur de iure nihilominus vt dilecte, & amicabiliter secum viuere potuissemus, tamquam cum D. N. & tamquam cum illo qui representat personam Regiam in his partibus nos fecimus sibi dici, & offerri quod volebamus sibi dare pro cameris suis dictum salem liberè sicut prius si emendaret dampna subditorum nostrorum, & restituerat ablata, Quæ dapna vtique grandia sunt. Ipse vero D. Banus vt prædiximus nihil facere voluit. Nos verò qui rationabiliter quoad Deum & mundum non possumus pertransire quin prouideamus indepnitati nostrorum facimus exigere istos x ducatos pro Cen. cum quibus dicta dapna & ablata satisfacere volumus nostris subditis.

Si dicti Ambax peterentur numquid Iadren. dabunt dicto D. Bano salem pro suis Cameris liberè quando dicta dapna soluta erunt &

Respondeant quod non habent commissionem de hoc, sed non dubitant quod Domini sui & cõe Iadræ facient in hoc quicquid placebit Maiẽti Regiæ, & quæ D. N. R. mandabit.

Item si pax non erit inter Ser:mum D. N. R. & R. Bosnen: sed solum treuga, prout fuit hactenus, aut quod guerra sequeretur, quod absit oportebit necessario quod manuteneamus castrum nostrum Semehnici, & continuemus expensam hactenus habitam in eius custodia, & forte maiorem. Et ideo dicti Ambax dicant S.mo D. N. R. quod benè recolimus, & scimus quod litteras recepimus à Maiestate sua qualiter volebat vt elapso mense Septembri D. Banus haberet medietatem Trigesimæ & tractæ salis, & nos haberemus aliam medietatem &c. Sed nos facimus sibi notum quod consideratis infimis conditionibus nostris, tam in cõi, quam in speciali, quæ non posset esse magis per exiles & pauperes, & extremmæ, & attento quod nihil habemus de reditu à nobis ipsis, vnde possimus de nostro exponere & sustinere ne dum expensam ipsius Castri. Immo nec sustinere nos de victu, & victualibus, pro quibus habendis ab extra iam sex annis ellapsis laboramus & pro quibus portandis huc vltra valorem grani nos facimus intolerabilem expensam scilicet soluendo mercatoribus ad vitas Bastasias & Magazenos. Ideo propter dictas causas nos numquam poterimus sustinere dictum Castrum cum ipsa medietate Trigesimæ & tractæ, & sic

de

de leui perdi poterit ipsum castrum, quod Deus auertat, quo perdito, omnes boni possunt imaginari qualiter stabit Ciuitas, vtpotè in articulo finalis ruinæ aut separationis suis malis grauibus à fide Regia. Quod antequam eueniat det potius nobis omnibus mortem Deus; Nam sperandum est adhu, & speramus firmiter quod manutenente se hac Iadrensi Regia Ciuitate omnes aliæ Ciuitates rebelles ad priscam deuotionem regiam reducentur. & ideo vt tantum bonum non remaneat, & vt oppositum euitetur supplicamus humiliter celsitudini suæ vt dignetur nobis integrum & liberum dare ipsum trigesimum & tractam salis quæ tamen non supplebunt ad expensam incumbentem nobis pro dicto Castro; nec ista ad alium finem petimus, nisi pro manutenendo ipsum, & per consequens hanc suam Ciuitatem & cõitem in sua deuotione & fide &c. Et in hoc dicto Ambax instent & vigilent omni scitu, modo, & ingenio quibus possunt. Aliter autem ista Ciuitas est in extrema ruina, & benè scimus quod elementia Regia non vult propter istud minimum permittere nos labefactari, vel excedere sic miserimè, & ex certò; immo speramus quod daret nobis de suo erario potius quam ista sequantur.

Item dicti Ambax: vltra contenta in præsenti commissione habeant auctoritatem dicendi, petendi, respondendi, ac faciendo oĩa & singula quæ viderint concernere salutem, & bonum statum istius Ciuitatis.

Item ad hoc vt dicti Amb: facilius obtinere possint suprascriptam reliquam medietatem, quam nunc petimus de XXX.ᵒ & tracta salis Ambax. ipsi habeant potestatem expendendi quingentos ducatos auri, & eos annuatim promittendi modo & conditione icsfrascriptis & hoc in quantum dictam aliam medietatem, & seu totum trigesimum & tractam salis obtineamus videlicet quod promittant D. Archiepo Strigonien duc. CCC annuatim donec tenebimus totum Trigesimum & tractam salis: reliquos autem CC etiam dicto modo promittant Comiti Palatino, in quantum ipse Palatinus sit ad præsens in curia, & in quantum ipse non esset in curia, dicti Ambax: diuidant ipsos CC duc: in infrascriptis duobus vid: duc. C Dño Cardinali Quinque Ecclesiæ: & reliquos C bibor, & quod ipsi omnes habebunt istos denarios omni anno donec teneqimus totum Triges: & tractam & promittant eis sua fide mediante quod quamprimum erunt Iadræ mittent eis istos denarios, & vbi aliter tum fieri non posset dicti Ambax: faciant D. Archiep: vnam litteram obligatoriam cum Sigillo eorum de mittendo sibi statim istos denarios quamprimum Iadran attingent.

Item cum quidam Bogdolus de rubeo ciuis Iadræ aufugerit de Iadra iamdudum, & expectauerit denarios dacij vini ad spinam cõis Iadræ, quod conducebat, pro quo Bogdolo fuit fideiussor Ser Tilippus de Matafaris, qui coactus est tamquam plezius dicti Bogdoli soluere cõi Iadræ duc: 720 auri, qui quidem Bogdolus se reduxit Obrouacium super territorium Comitis Corbauiæ, nec possumus contra ipsum ius consequi pro ipso Ser Filippo ciue nostro: ideo dicti Amb: impetrent à Regia Mai: vnam litteram quod ipse Bogdolus vbicumque inueniatur in Regnis Ser.ᵐⁱ D. N. possit conueniri, & quod fiat iustitia nobis & ciuibus nostris contra eum per præsides locorum vbi reperiretur, & sic etiam fiat de oĩbus alijs debitoribus cliuium & subditorum nostrorum aufugientibus seu qui aufugerunt tam in præsenti tempore quam in futuro.

num.

n.7 pag: 427 col.p. V. 47

Die Dominico proxime sequenti

extat instructionis exemplum inter monumenti suprascripta D.Gliubauac

Nos Marinus de Ginano & Antonius de Grisogonis Rectores ciuit.Iadræ, Paulus de Paulo, Cosa de Begna, & Petrus Zoili de Nassis auctoritate nobis attributa per generale consilium Iadræ vobis nobilibus viris Ser Giorgio Viti de Zadulinis supra Capitaneo nostræ galeottæ, quam transmittimus contra Pagenses, committimus ac vobis attribuimus super gentibus ipsius galeottæ vt tantam habeatis potestatem in regendo & gubernando eos ac puniendo, quantum habent Rectores Ciuit: Iadræ super ciuibus Iadræ.

Item mandamus & comittimus vobis quatenus vos cum galeotta & gentib. super ea obedire nobili viro D.Damiano de Nassis Capitanio nostro Generali, & quicquid vobis mandauerit, debeatis inuiolabiliter obseruare. Dat Iadræ An: Domin: Incarn: 1393. Ind.2.a die 15 men. Martij

à tergo *commission à Zorzi de Zadulini Capit.o de Galea de Zara contra Pauesani.*

n.8.pa: 428. col.p. V.49

& die Sabbati in festo S.Ioan: Bapt:

extat exemplum sententiæ quæ talis est

Nos Ioannes Dei & Apostolicæ sedis Gratia Zagrabiensis Eps Dercetorum Doctor Ser.mi Principis & D.D.Sigismundi eadem Dei gratia incliti Hung. Dal. Croat: &c. Regnorum Regis, Marchionis Brundeburgen: &c. Secret: Cancel: &c. & Nicolaus D.G. Regnorum Dal: & Cro: predictorum Banus per ex.m Regiã ad ipsas partes Dal: & Croat: pro inquirendis suis iuribus Regalibus, & vniuersis querulantibus iudicio, & iustitia impendendis, nec non quibusuis defectibus, & incomoditatibus ipsorũ Regnorum suorum & Ciuitatum suarum in dicto Regno Dalmatiæ constitutarum, & existentium specialiter autem factis, & causis inter nob. & prud: viros Rectores consilium & cõe Ciuit. Iadrensis ab vna parte; ex altera autem Rectores consilium cõe insulæ Pagen: vertentibus, iudicandis, disponendis, & reformandis cum plena mounmento, potestate, seu facultate celsitudinis Regiæ Vicarij, seu delegati Generalis. Notum facimus tenore præsentium quibus expedit vnicuique. Quod cum Nos suprascripti videlicet feria secunda proxima post festum Sacratiss: Corporis Xpi proxime elapsi iuxta præfatæ Exc:e Regiæ speciale edictum & mouimentum præmissorum vlteriori consumationi & vtiliori ac commodiori expeditione Vniuersis dictorum Regnorum Dal. & Cro: nobilibus Ciuitatensibus, ac alijs cuiusuis status, conditionis, & præminentiæ hominibus in Ciuitate Nonensi generalem celebraremus congregationem, ac pro impendendis quibusuis querulantibus iuditio, & iustitia vnà cum Reuerendis in Xpe patribus ac magnificis & nob: viris D.D. Grisogono Traguren: & Ioanne Nonen Epis, Butcone & Paulo filio Budislaui Comitibus Corbauiæ, Ioannis filij q. D. Nicolai Palatini dicti de Gara, alijsque vniuersis dictorum Regnorum nobilibus priorib. de qualibet etiam ciuitate prædicti Regni videlicet Trag. Ragus. Spalat. Scardon: Nonen: & Absaren. duobus aut tribus nob. viris nobiscum coassumptis pro tribunali consedissemus, & tunc discretus vir Ioannes Prbr Ratych & Bellota ciues Ciuitatis Pagen: in ipsorum ac totius insulæ eiusdem Pagen: personis cum sufficientibus litteris procuratorijs eorundem de medio cæterorum querulantium exurgentes aduersus nobiles & prud: viros Rectores, consilium, & cõe præfatæ ciuit. Iadræ cum graui, & vrgenti querela exposuerunt per hunc modum. Quomodo nuper

nuper annotati Iadrenses vnà cum plurimis Sacræ Regiæ Hung: coronæ infidelibus, & nostris emulis in nauibus armatis, & potentiarum ad dictam insulam Pagen: accedentes, insulam eandem hominum interemptiones videlicet suspensiones, decolationes, decapitationes, vulnerationes, manuum & pedum truncationes, & mutilationes, oculorum erructiones, excecationes, virginum deflorat:, sacrarum moniahum, & aliarum quamplurimarum turpissimas, & enormes dehonestationes, ignis incendia, & combustiones indebitè sine lege & ipsorum potentia mediante comisissent, quosdam etiam ex præsbiteris, & sacerdotibus præfatæ insulæ Pagen: alios interimendo, aliorum autem in irreuerentiam, dedecus seu vituperium sacri sacerdotalis, seu clericalis ordinis, & potestatis Sanctæ matris Ecclesiæ ipsos præsbiteros pileis ac coronis papireis, seu de cartis, excisis insulantes, & super ipsorum capita inique ponentes in dicta Ciuit: Iadræ & per vicos, & plateas eiusdem ciuitis eosdem præsbit:, sic vt præmittitur insulatos turpiter & vituperatè circumduci, ipsamque tandem insulam Pagen: ac Ecclias & monasteria in eadem existentes & habitat: singulis thesauris, ac vniuersis rebus & bonis mobilibus, & immobilibus ipsius insulæ valoris ingentis & inestimabilib. spoliare, & depredari fecissent, sacrilegia multifariam in eadem insula comitentes de eisdemque rebus bonis & thesauris per ipsos Iadrenses spoliatis, & depredatis iuxta vota, & libitum voluntatis eorundem disponentes, allegarunt vlterius ijdem Ioan. prbr & Bellota Sindici, & procurat: iam dictorum Pagen: quod cum quamplurima & Regia mandata, vt ipsi Iadren: à præmissis tyranizationibus, afflictionibus, ac penarum & iniuriarum illationibus tamdiu quousq; per Mai: Regiam præmissa per singula iudicarentur detinere debuissent, ac desistere sub penis grandissimis, & grauioribus in eisdem literis Regalibus coram nobis in specie productis latius expressis & productis, Iadrensibus prænominatis directa & publicata extiterint. Attamen Iadren: prædicti minime huiusmodi mandata Regia ipsis directa, & præsentata formidantes, & considerantes ne præscriptas pænas & grauamina per Maiestatem Regiam eis interposita aduertentes, & iurantes à præmissis nullatenus desistere, & se ipsos retrahere voluissent; quinimo ijdem Iadrenses in contemptum, & vilipendium dictorum mandatorum Regiorum actus potentiarum indicibiles, damna, periclitationes, afflictiones, & alia mala peiora peioribus intulisse dignoscerent, & quod etiam Iadren: antelati volentes, vt annotati Pagen: hactenus liberi per huiusmodi insignia serui ipsorum denotarentur conditionales, statuissent & firmiter decreuerunt, quod nulla ex dominabus dictæ insulæ Pagen: vestes & indumenta coloris alterius nisi nigri seu lugubris; viri autem earum vniuersaliter pileos altos sclauonicales, & non alios temporibus perpetuis & futuris ferre, & portare deberent, & tenerentur: intendentes per insignia huiusmodi de liberis seruos facere perpetuos & conditionales, & debitum iuris naturæ præuertentes; alias etiam afflictiones, periclitationes, damna & iniuria quæ per singula longum & prolixum foret narrare, & exprimere, ipsi Iadrenses absque aliquali misericordia dictis Pagen: intulisse, & irrogasse seu perpetrasse perhibentur, supplicantes annotati Sindici seu procurat: iam dict: Pagen: nobis quibus supra humiliter, & deuotè, vt nos visis penitus consideratis prænominatis præmissis ipsorum calamitatibus, iniurijs, periclitationibus, afflictionibus, spoliationibus, deprædationibus, combustionibus, nec non multifarijs dehonestationibus, & alijs præalegatis quibus per tirannas manus Iadrensium iam dictorum lacerati fore perhibentur ipsos Pagen: seu eandem insulam Pagensium huiusmodi Iadren: manibus & potestate eripere, & cæterarum Ciuitatum Regalium Regni Dalm. præ lata cetui

vni-

vniuersa & consortio vt Mai: Regiæ semper fideliter, & sub purissima fide & constantia quirent & valerent famulari dicta auctoritate regia nobis attributa connumerare & aggregare, eisdem Pagensibus de singulis grauaminibus & penis, quæ & quas annotati Iadren: in non obseruatione dictorum electorum Regioru aduersus annotatos Pagen incurisse dinoscerentur, & nibilominus de singulis prænominatis ipsis Pagen: per annotatos Iadren: potentialiter illatis, irrogatis, & perpetratis congruam, omnimodam & plenam satisfactionem nomine & in persona D. N. Regis exhibere, impendere, & administrare dignaremur. Quibus auditis & perceptis nob: & prud: viri Paulus de Georgijs de Iadra miles, Iacobus de Raducijs legum Doctor & Paulus de Paulo ciues Ciuitatis Iadren: legitimi Sindici & procuratores ipsius Ciuit: Iad: in nostram exurgentes præsentiam respondere ex aduerso Quod prædicta insula Pagen alias ab ipsis per manus potentes Venetorum alienata per Ser.mum Principem q. D. Ludouicum R. Hung: ipsis Iadren: perpetuo existat restituta ab hocque pœnas, & afflictiones ipsis Pagensibus faciendi irrogandi, & perpetrandi vti Dominos super subditos ipsorum habuissent & haberent, & omnimodam potestatem; immo & correctiones huiusmodi ex totius ciuitatis Iadren: pœnali consilio & communi decreto vnanimiterque sancito dictis Pagensibus extitit illata, perpetrata, & commissa, in cuius restitutionis approbationem & attestationem tres litteras prædicti q. D. Lud: R. vnam de anno 1358 emanatam & confectam, declarantem, exprimentem, & continentem quod cum ipse D. Lud: R. Reuerendos in Xpo patres D. Nicolaum Colocien: Archiepum postulatum Strigonien Mai: suæ Cancel: frem Stephanum Epum Varien magis: sacræ Theolog. Gregorium custodem Varadien Decret. Doct. nec non Mag: viros Comitem Nicolaum de Czech Iudicem curiæ suæ, Ioannem Cuz totius Dalm. & Croat. Banum cum plena serenitatis suæ facultate & potestate ad ipsas partes Dal. & Cro. pro quibusuis defectibus ipsorum regnorum extirpandis & euellendis, ac quibus querulantibus iuditio & iustitia impendendis destinasset, ipsique Vicarij Regales congregatione generali ipsorum sub Castro Ostrouiza vocato celebrato de iurisdictione dictorum Iadrensium, quam ad prædictam insulam Pagen: habere dinoscerentur à iuratis assessoribus congregationis eiusdem sciscitari, & inuestigare voluissent, ex tunc ijdem XXII iurati assessores iudices vniuersi ipsius congregationis generalis nobiles proceres ipsam insulam Pagen. semper, & ab antiquo, in cuius contrarium hominum non existit memoria dictorum Iadrensium fuisse; sed tandem de ipsorum manibus per dictorum Venetorum potentiam alienatam extitisse ad fidem eorum Deo debitam, ac fidelitatem Sacræ Hun. corona inuiolabiliter obseruandam affirmassent: ideoque ipse D. Lud. R. percepta, & intelecta fassione iam viginti duorum iuratorum assessorum, vti præmittitur, facta per ipsius Vicarios Regios Mai: suæ suo modo declarata, & exposita, ipsam insulam Pagi prædictis Iadren. perpetuò relaxasset, & restituisset; ita tamen quod dictam insulam Pagi per Maiestatem suam dictis Iadren. restitutam eo iure secundum quod antiqui præcessores ipsorum Iadrensium, & non aliter soliti fuere ipsos Pagen: regere, gubernare, & possidere, & ad illa iura, & non alia quæ temporibus præteritis habere soliti sunt in eadem dicti Iadren. tenere & conseruare teneantur. Aliam autem litteram similiter ipsius D. Lud. R. de anno 1372 confectam, & emanatam, quod quamquam ipsa insula Pagi à dictorum Iadrensium manib. & potestate seu proprietate ad quorundam emulorum suggestioné, & sinistram informationem iuri regali per Mai. suam sit applicata, attamen demum pro seruitijs, & fidelitatib. eorun-

rundem Iadren: ipse D. Ludouicus Rex ipsam insulam Pagen. simul cum suis singulis pertinentijs dictis Iadren. reddidisset & relaxasset. hac specialiter in eadem littera verbaliter expressisset. Quod dicti Iadren prælibatos Pagen: pro eo quia ijdem rebellantes excesserant in eorum libertate antiquis prærogatiuis, nec verbo, nec facto perturbare, molestare, & aggrauare quoquo modo præsumant, cum ipsi necessitates suas nemini alteri præter Deum nisi Mai: Regiæ exponere habeant, & referre, quos omnino in ipsorum libertatibus antiquis vellint permanere, & in ea conseruare. Tertiam autem litteram eiusdem D. Lud: R. modo simili emanatam, prædictis Pagen. directam, nec non destinatam, notificantem ipsi Pagen. Quomodo dictus D. Lud. R. eandem insulam Pagi prædictis Iadrensibus iterum relaxandam duxisset, & restituendam, ita tamen quod ipsi Iadren: pro eo quia ijdem Pagen: modo præmisso rebellarunt ab eisdem non aggrauarentur, impedirentur, nec perturbarentur modo aliquali..... ipsis Iadren: vt ijdem dictis Iadren in omnibus alias consuetis obedire deberent, & obtemperare, & nihilominus vltimo quoddam statutum dictæ Ciuit: ipsorum Iadren per dictum D. Lud: R. ipsis confirmatum continens inter alia, & exprimens. Quod si aliquis vel aliqua personæ Pagen: committeret, vel committerent aliquod enorme factum D. Comes & Iudices Iadræ possint mittere pro eo, vel eis, & facere de eo, vel eis secundum ipsius D. Comitis & Iudicum Iadræ voluntatem coram nobis oretenus duxerunt producendum, supplicantes nobis præd. Sind: seu procur. predi. Iad: iuxta contenta dictarum litterarum D. Lud. R. restitutionem proprietatis & Dominij dictæ insulæ Pagen. pro antedictis Iadren. impartiri, & quoniam in præfatis tribus litteris annotati D. Lud: hæc iniunctæ sunt clausulæ. In prima namque littera eiusdem quod prædicta insula Pagi esset iure, secundum quod ipsorum Iadrentinorum prædecessores antiqui, & non aliter soliti fuere, regere, & gubernare, & iudicare ad eadem iura & non alia per dictum q. D. Lud: R. ipsis Iadren: existat restituta; in 2.ª etiam littera ipsius D. Lud. R. hic primitus est articulus. Quod dicti Iadren. prædictos Pagen. pro causa quod rebellantes excesserant in eorum libertatibus antiquis nec verbo nec facto audeant impedire, seu quoquo modo aggrauare; cum ipsi necessitates suas nemini alteri præter Deum nisi Mai: suæ referre haberent, quos omnino in libertatibus ipsorum vellet conseruari. In 3.ª autem littera ipsius D. Lud. modo simili conditio prædicta sit, & quod annotati Iadren. antedictos Pagen. pro eo quod ijdem Pagen: ab ipsis modo præalegato rebellarunt in ipsorum libertatibus, & consuetudinibus antiquis non debeant aggrauare, & perturbare manifestè dinoscebatur contineri; ex hijsque & præsertim cum in dictis litteris prædicti sacri q. D. Lud. R. expressè contineatur quod ipsi Pagen: nemini alteri post Deum, nisi Mai: Regiæ habeant querelari excellentissimè & luculenter inferri, & extrahi possit, quod principale dominium & iuditium, seu proprietas corporalis iam dictæ insulæ Pagen. per dictum D. Lud. R. semper Mai. Regiæ forent retentæ & reseruata, & quamquam etiam prædictum statutum annotatorum Iadren per ipsum D. R. Lud. confirmatum, & coram nobis productum extiterit, attamen pura ipsa confirmatio ad huiusmodi malorum finem, at pro eo vt annotati Iadren: vigore præannotatæ confirmationis dictis Pagen:, & in ipsa insula Regi præmissas afflictiones videlicet hominum interemptiones, suspensiones, decapitationes, vulnerationes, manuum, & pedum truncationes, seu mutilationes, oculorum erruptiones, & excecationes grandissimas, horrenda ignis incendia, combustiones, virginum deflorationes sacrarum monialium, & aliarum quamplurimarum Dominarum probarum impijssimas dehonestationes, presbiterorum, seu sacerdotum interemptiones, & captiuationes, ac ipsis in dedecus Sanctæ matris Ecclesiæ

ctia præfatæ, ac totius sacerdotalis & clericalis ordinis verecundiarum præfatarum illationes: nec non omnium rerum, & bonorum mobilium & immobilium, nec non ecclesiarum tam eorundem, quam monaster: & claustrorum in ipsa insula habitantium, & existentium spoliationes, priuationes, ablationes, & indebitas depredationes contra dictorum Pagensium libertates, contra quas dictis Iadren. veluti in præfatis tribus litteris annotati q.D.Lud. R. . . . . . vt præscriptum plenissimè agnouimus, & reperimus procedere non fuisset, & attenta . . . . signatarum . . . . contra dictæ Mai: Regiæ speciale edictum, & mandatum inferre, & irrogare valerent, atque possent. minimè facta fuisse dignoscatur; sed si quis occasionis, aut questionis aliquo tempore Iadren: contra memoratos Pagenses habuissent, aut habere sperarent, id non factis immanibus tirannis & potentiarum, & specialiter infidelium & emulorum nostrorum Mag. Regiæ adductionibus, nec non dictarum grandissimarum afflictionum illationibus, & iniunctionibus, quibus omnibus, & singulis. Ne dum nobil: virorum Magistrorum Ioannis Saraceni Comitis insulæ Auxeri, & Chersi & Ioannis Cuper & Monoslar. Stephani filij Pauli de . . . . azorslaua & Magistri Azonis de Padua hominum nostrorum. Nec non nobil. & prud. virorum de qualibet ciuitatum prædictarum maritimarum duorum aut trium potiorum nobilium ob maiorem rerum euidentiam ad inuestigan. rescinden. & suscitandum in prædictis factis Iadrensium & ipsorum quilibet publica & oculta specialiter transmissorum testimonio fide digno: verum etiam nostra fide occulata meram omnimodam, & plenariam agnouimus veritatem suffragati aduersus antedictos Iadrenses Pagen: prosequi, quinimo iuxta intimationem antedicti q.D.Lud.R.in dictis punctis, & articulis litterarum suarum præsentatarum expressam, & præsentibus verbaliter cum scriptum iuris requirente tramite in præsentia Mai: Regiæ contra ipsos Pagen. idipsum exequi debuissent, cum dominium principale iuditium, &. proprietas corporalis annotatæ insulæ Pagensis vti præmittitur per dictum D. Lud. R. semper Mai: Regiæ forent retenta, & resseruata, & cum etiam pæna, afflictiones, & spoliationes, prænarratæ pro ut ex dictorum Iadrensium propositionibus clarè intelleximus de ipsorum Iadrensium, seu Cōitis ipsorum vnanimi decreti consilio & parili animo ipsis Pagen. per annotatos Iad. illata, & irrogata perhibeantur. Nos itaque qui offitij nostri nobis commissi debito requirente ordine quibusuis querulantibus in persona Serenit. R. iustitiam & iudicium tenemur impartiri matura vna cum prædic: D.D.Chrisogono Traguriensi & Ioanne Nonen: Epis, Butcone & Paulo Comitibus Corbauiæ, & Ioanne filio q.D. Nicolai Palatini, nec non Ciuitatum præscriptarum alijsque vniuersis dictæ congregationis nostræ proceribus nobilibus, cæterisque quampluribus idoneis, & circumspectis viris deliberatione tractationibus & consilijs præhabito, ac de vnanimi consensu parili decreto, & sanctione eorundem, præmissarum partium propositionibus & iuribus per singula auditis & intellectis, odio fauoreque quouis proposito, solum Deum habentes præ oculis, commisimus, & & iudicauimus vt præfata Insula Pagensis omnesque habitantes eiusdem à modo deinceps temporibus perpetuis futuris, vna cum singulis possessionibus, saluis hereditatibus, & immobilibus prædictis Iadren. simul aut distinctim aut separatim hactenus possessis, & seruatis alijs singulis vtilitatibus, & pertinentijs eiusdem in ipsa insula Pagi scilicet habitis & existentibus, de dictorum Iadertinorum manibus, potestate, & dominio libera, exempta, & absoluta habentur, & causa & rationibus præ alegatis ipsam insulam Pagensem dicta auctoritate prædicti D.N.R. nobis in hac porte attributa cetui vniuerso, & consortio cæterarum liberarum Ciuitatum Regalium

lium Dalmatinarum coadunantes, & aggregantes dictis Iadrensibus, & ipsorum cuilibet heredibus, & vniuersis posteritatibus eorundem dicta auctoritate nobis concessa silentium perpetuum imponentes, & ascribentes super inde, ipsique Pagen: cum factis potentiarum praalegatis viputa hominum interemptionibus, igni incendij, & combustionibus, virginum deflorationibus, ac sacrarum monialium & aliarum quamplurim: probarum Dominarum turpissimis dehonestationibus, vniuersarumque rerum, & bonorum mobilium, & immobilium, & thesauris tam eorundem, quam etiam dictorum monasteriorum, claustrorum in eadem insul. Pagi existentium ablationibus, spoliationibus, & depredationibus, nec non iniurijs, quas & quæ ydem Iadrenses in non obseruatione dictorum decretorum Regiorum incurrisse perhibentur, & alijs quibusuis per ipsos Iadrenses temerario ausu ipsis Pagen: quo uis modo illatis perpetratis, & commissis in præsentia serenitatis Regiæ ac iudicio, decisioni, terminationi, conclusioni Excel: suæ ac Prælatorum, & Banorum suorum statu in eodem nil in eisdem innouando, & transgrediendo ipsis Pagen: in prosecutione eorundem iuris viam ad ipsam serenitatem Regiam ac Prælatos & Barones suos, seu ipsorum conspectum & præsentiam in præmissis agrediendis tutam liberam, & securam relinquentes harum nostrarum proprij maioris, & Pontificalis Sigilli nostri defectum annullatis. Vnde sigilli appositi consignatarum testimonio litterarum Datum Nonæ die 24 Iunij Anno dni 1396

N: 9. p. 432. col. p. V. 27

Die Sabbati post meridiem Iunij 14 expediuimus galeam

extat exemplum instructionum tunc factarum sed valde mutilum inter sup. monumenta

Nos Rectores Ciuit Iadræ cum quatuor nobilibus . . . . . . super facto Pagi iuxta licentiam, & auctoritatem nobis attributam vi p . . . . secreto consilio & decem nobilium eidem adiunctorum comittimus vobis . . . . de Galello nobili Ciui c Ambax: nostro Iadren: quatenus in galea . . . . per Ser Marcum de Pomo etiam nobilem Ciuem nostrum cum ducatorum . . . . quam vobis duximus assignandam ire debeatis vsque Segnam . . . . volumus quod ex galea ipsa accipi facere debeatis dictam ducatorum . . . . sociatus cum quatuor hominibus ex dicta galea & ire in Segnam . . . . gio & sapienti Regio militi D. Paulo de Georgijs ibidem . . . . . . debetis ipsum D. Paulum vt vobis consulat vbi & quem . . . . . . & argenti quantitatem tutam & securam seruare possitis per eum . . . . . . volumus in hac parte, & volumus quod Segnæ tam diù stare debe . . . . . . Nro Rege . . . . . à Dño Zoilo de Nassis Regio milite . . . . . vel alterius eorum parte vices recip: . . . . dare, & assignare debeatis, tunc volumus quod eas assignare debeatis cuicunque personæ vobis imposuerint recipiendo ab ea persona, quæ vobis præsentauerit litteras expeditorias de numeratione dictarum quantitatis per vos fienda, vel literas ipsas pro expeditoria semper cum consilio D. Pauli Vicarij suprascripti; & in quantum vobis mandatum fuerit, vt cum dictis quanti . . . . vsque Zagrabiam ire debeatis si quidem ex parte Regia vobis datus fuerit saluus & securus conductus earum vsque Zagrabiam benè quidem, alias, si pro parte Regia vobis de securo conductu prouisum non extiterit, tunc vobis comittimus vt literas nostras quas Magnificis D D. Comitissæ & Comiti Veglæ vt scribimus præsentare debeatis, & ante, & aliter

aliter non deprecando eosdem vt vobis vsque Zagrabiam de securo ductu pro dictis ducatis & argento illuc portandis nostri intuitu, & amore prouidere dignentur. Et deinde cum fueritis Zagrabiæ ibi dictas ducatorum & argenti quantitates vsque ad summam duc: auri MMMM dare debeatis illi, qui vobis pro parte D. N. Regis & dicti D. Zoili . . . . . . expeditoriam & recipiatis si habuerit, & si non habuerit expeditoriam, litteras quas vobis præsentauerit pro expeditoria retineatis, quas nobis cum Iadram regressi fueritis volumus præsentari: & in prædictis per vos fieri volumus & mandamus in omnibus prout supra scriptum est . . . . . bus quod solutis suprascriptis duc. MMMM aurei ei qui . . . . . Regias residuum monetæ duc: & argenti quod est in . . . . . D auri dare & assignare debeatis D. Zoilo de . . . . eum reperietis Zagrabiæ, vel ei, quem cum suis litteris destinauerit . . . . . . ignetur prout sibi notum est vid duc: CCC D. D. Comitibus Te . . . . vero contigerit vos non reperire dictum D. Zoilum Zagrabiæ . . . . qui eius litteras portauerit tunc volumus quod dictum ressiduum . . . . . suprascript: duc. MMMM auri qui dari debent . . . . . vt supra scriptum est penes vos retinere debeatis, & nobis . . . . ram.

Dat Iad: sub sigillo solito cõis nostri Maiori & aut. . . . . . . mensis Iunij 1399 Indict: septima

Item vobis . . . . contigerit vos petere saluum conductum à Dominis Comitissa, & Comite Veglæ pro eundo Zagrabiam & illum . . . . . dederint quod hominibus prædict: D. D. Comitissæ & C. ac eorum equis facere debeatis expensas cõis nostri sumptibus & expensis Datum vt supra

N.10 432: col. p. Ver. 44

1399 die Dominico 27 Iulij

Congruit cum consiliis Sibenici eiusdem diei, vbi electum Comitem Paulum de Paulo Sireuich espressum est.

N.11 p. 434. co: p. V.12

eodem anno die Veneris 4 Februarij Spalaten.

Hic annus ex præcedentibus dici deberet 1400; sed sumptus ab Incarnatione, & more vsuali protractus, erit à natiuitate 1401, in quo cadit dies Veneris 4 Febr. & in consiliis Trag. habetur. *Die 8 Martij* 1401 (à natiuitate) *quod remittatur galea Iadertinis cum rengratiamento;* Quam idem Paulus Paulo ante refert conductam Iadram die 18 eiusdem mensis anno 1400

N.12. p. 435 col 2 V. 26

Die Dominico 11 Octobris Idem Capitaneus

Huius Vicarij Ladislaui Regis reperitur concessio quarundam terrarum in territorio Aurannæ facta filiis q. Ioannis de Palisna die 24 octobris 1402

N.13. p. 436. V. 22

Die Iouis 13 Decembris

Vltra illos, quos memorat Paulus in Apuliam deportatos, fuit etiam Abbas S. Chrisogoni, qui adhuc reperiebatur Neapoli in Castro Capuanæ quando Iadra in Venetorum potestatem peruenit, prout etiam Benedictus de Gallo, vt constat ex octauo Capitulo Priuilegii à Venetis Iadrensibus concessi diei 12 Septembris 1409, ex quo coniici potest reliquos ante id temporis dimissos fuisse.

N.14 ibid.V.35

(Die Dominico 28 men: Ianuarij)

Hoc tempore Rex Ladislaus Neapoli existens concessit Ambax: Iadræ tale Priuilegium.

Ladislaus D.G. Vng. Hierus: Sicil. Dal. Cro: Ramæ, Seruiæ, Galitiæ, Lodomeriæ, Cumaniæ Rex. Prouinciæ & Forcalyuerij ac Pedemontis Comes. Vniuersis præsentes litteras inspecturis tam præsentibus, quam futuris. Sicut meritis & dignis proni sumus in gratijs conferendis, sic prouidere debemus attentius, vt per illarum concessionem aliorum iuribus nullum fiat dispendium lesionis. Sanè venientes ad Maiestatis nostræ præsentiam Viri Nobiles Iacobus de Raduchis legum Doctor Consiliarius, & Simon de Detrico de Iadra milites fideles nostri, ac Ambasiatores per viros nobiles communis ciuitatis nostræ Iadræ fideles nostros nouiter ad curiam nostram missi exposuerunt nomine & parte dicti communis nostro culmini reuerenter, quod insulæ Srimaz & Xirgie quæ per commune ciuitatis nostræ Sibenici tenentur ad præsens ad dictum commune Iadræ legitimè pertinent, atque spectant; pro quarum recuperatione præfatum cõe Iadræ contra dictum cõe ipsius Ciuitis Siben: questionem, seu causam moueri intendit, & litigium intentare. Verum ne contra dictum cõe Iadræ super ipsis insulis aliquid per nos inaduertenter fieret, per quod eliderentur iura eidem communi in dictis insulis competentia prouideri per nos eis in hac parte quo supra nomine suppliciter postulauerunt. Nos autem ipsorum Ambasiatorum porrectis nobis super hoc supplicationibus inclinati, nec minus volentes super prædictis prospicere opportunè declaramus horum serie de certa nostra scientia, quod dictæ insulæ in quacunque confirmatione per nos fortè fienda dicto cõi Sibenici de Priuilegijs & libertatibus eorum nullatenus includantur, nec in illa intelligantur inclusæ, sed dicta confirmatione non obstante liceat & licitum sit dicto communi Iadræ contra prefatum cõe Siben. de dictis insulis, & pro illarum recuperatione coram competenti Iudice ius & iustitiam experiri. Has nostras litteras magno nostro pendenti sigillo munitas iam dicto cõi ipsius nostre Ciuitatis Iadræ in præmissorum testimonium concedentes. Datum Neapoli in absentia Logothetæ & Protbonotarij Regni nostri Siciliæ, eiusque Locumtenentis per virum nobilem Donatum Deruotio legum Doctorem Locumtenentem Cancellarij dicti Regni Consiliarium & fidelem nostrum. Anni Dñi 1403 die 26 Ianuarij xi Indictione Regnorum nostrorum anno sextodecimo.

Sed an aliquid deinde tentauerint Iadrenses pro insularum recuperatione nulla memoria reperitur.

Hicque animaduertere licet Paulum de aduentu eiusdem Regis Ladislaui Iadram, vel de casu Caroli eius patris nihil scripsisse, & sicuti plura eiusdem Ladislaui diplomata reperiuntur data Iadræ, quæ relata fuerunt in opere De Regno Dal. & Croat. & in memorijs Tragurij; ita quoque extat data ibidam ratificatio concessionis insularum Lessinæ, Lissæ, Brazæ, & Corzulæ facta Mataforris Patritijs Iadren: ob damna quæ perpessi fuerant sequentes partes Caroli patris sui, quæ talis est.

Ladislaus etc. fidelibus suis Capitulo Eccliæ Iadren salutem & gratiam. Cum nos Insulas Corzulæ, Lesinæ, Lissæ, & Brazæ vocatas in Regno nostro Dalm. antedicto habitas, & existentes cum omnibus earum vtilitatibus, & pertinentijs vniuersis fide-

fidelibus nostris dilectis Guidoni & Loysio de Matafaris aulę nostræ militibus, & eorum heredibus pro ipsorum fidelibus seruitijs per alias nostras litteras exinde Priuilegialiter confectas nouo nostræ donationis titulo perpetuè & irreuocabiliter donauerimus & contulerimus, ipsosque in dominium prædic. insularum, & pertinentiarum earundem per nostrum & certum hominem volumus facere introduci. Igitur fidelitati vestræ præcipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum quo præsente Simon de Detrico Milas, Marcus de Ciualellis, Crescius de Crissaua, & Gilardinus de Girando nostri familiares, & fideles, vel eorum aliqui, vel alter, alijs absentibus hominem nostrum ad facies prædict: insul: & pertinentiarum earundem quarumlibet in vicinis & cometaneis ipsarum vniuersis ibi legitimè conuocatis & præsentibus accedendo introducat eosdem Guidonem & Loysium in dominium earundem, statuatque ipsas eisdem cum cunctis earum vtilitatibus, & pertinentijs vniuersis antedictis præmissæ nostræ donationis titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum; contradictores verò si qui fuerint inter ipsos contra annotatos Guidonem, & Loysium nostra, aut Vicarij nostri in prædictis regnis nostris Dal. & Cro: constituti, aut constituendi in præsentia ad terminum competentem ratione contrad: efficient: & post hæc ipsarum possessionariæ introductionis, & statuitionis seriem vel nomina contradictorum citatorum si qui fuerint cum termino assignato nobis fideliter aut ipsi nostro Vicario more solito reueletis. Dat Iadræ sub paruo nostro Sigillo die 3 men: octob: xi Indict. anno Dñi 1403

Hæc insularum concessio effectum non habuit vt in memorijs Tragurij relatum est lib.6 cap.3.

Num 15 pag: 437. Vers.48

eodem anno (1405) & mense die Sabbati 20 Iunij D. Andriolus

Huic Andriolo, & posteris eius concessa fuit nobilitas Iadræ die 26 Aprilis 1402, Paulusque memorat eundem fuisse electum Rectorem simul cum ipso Paulo die prima Iulij 1407 pag.438. col.prima V.56.

N.16

1406 die mercurij ante prandium Februarij 16

Hic etiam annus protrahi debet ab incarnat. more vsuali, cum dies Mercurij non in 16 sed in 17 Februarij anni 1406 à natiuitate cadat: idque confirmatur ex consilijs Trag: diei 22 Februarij an. 1407 à natiu., vbi scriptum est *donatas fuisse libras 24 ei qui nunciauit captum fuisse castrum Nouegradi:* eodemque anno 1407 à natiu. die 16 Februarij fuit dies Mercurij, & dies 26 eiusdem mensis erat Sabbati, vt ibidem Paulus subdit idem.

pag: 424 col. prima V. 32	
1386 die 18 Augusti & infra V. 34 die martis 20	fuit dies Lunæ
ibid. 10. 2. V. 5 1388 die Sabbati 28 Augusti	Veneris
425. 2. 52. 1389 die Mercurij Decembris 25	Sabbati
426. 1. 1. 1389 die Iouis x Februarij	Mercurij
ibid 30 1390. die Lunæ Septem. 18	Dominica
ibid. 2. 34. 1392. die Iouis 6 Martij	Mercurij
ibid 50. 1393. die martis 2 Iunij	Lunæ
427. 1. 33. 1393. die mercurij xi men. Martij	Martis
ibid. 2. 29. die martis sequentis. 24. men Martij	Lunæ
428. 1. 19 1395. die sabbati 11 Ianuarij	Lunæ
ibid 26. 1395. die martis Martii 24	Mercurii
429. 1. 4. 1396. die 22. Ianuarii (& infra V 31 & die Iouis 17	Lunæ
ibid 41. D. N. R. die Veneris Febr: 2	Mercurii
ibid 45. die martis 6 Februarii	Dominica
ibid 46. 1396 die Iouis 22 Februarij	Martis
ibid. 2. 45. eodem regimini nostro die Sabbati 9. men Martii	Veueris
431. 1. 56. 1398. die octaua Madii scilicet die Iouis	Mercurii
432. 1. 22. 1399. die Mercurii 2 eiusdem mensis (Iunii]	Lunæ
ibid. 2. 27. Die Dominico Decembris 24	Mercurij
433. 2. 38. 1400. die Lunæ 21 Augusti	Sabbati
434, 1. 1. Die Sabbati 19 eiusdem mensis (Decembris)	Dominica
ibid 46 1400 die Dominico scilicet die 12 men Martii	Sabbati
ibid 2. 3. 1401. die Dominico Februarii 19	Sabbati
ibid 28. 1402. die 26 Iulii & fuit dies Lunæ	Iunii
435. 1. 34: 1402. die Iouis sequentis 29 Augusti	Martis
ibid. 2. 21. Die mercurii octob: 12	Iouis
26 Die Dominico 11 octob.	Mercurii
44. die Dominico 22 nouembris	Mercurii
436. 1. 22. 1402. die Iouis 13 Decembris	Mercurii
437. 2. 15. 1404. die Veneris 7 octobris	Martis
56. 1405 die Veneris martii 12	Iouis
pag. 438. 1. 20 1406 Die Dominicali 26 Aug:	Iouis
31 eodem anno die dominicali 9 Iunii	Mercurii
ibid. col. 2. 10 1407 die martis Iulii primo	Veneris

errores impressiones corrigendi.

pag. 426 col. 1. V. 9. 11		corrige	115
2. 11.	Procuratorem		Procuratoria
427. 1. 15.	1363		1393
2. 42.	Rectoris		Rectoribus
431. 2. 15.	Ciculellis		Ciccalellis
54.	Coritatores		Coniectatores
432. 1. 2.	pro		per

IOANNIS LVCII

Notæ ad Palladium Fuscum De situ oræ Illyrici

De Palladio Fusco Bernardinus Scardeonius Canonicus Patauinus in opere

De antiquitate Vrbis Pataui & claris ciuibus Patauinus lib. 2. classe x.

Vb idem ferè tempus (an: 1445) floruit in humanioribus studijs Palladius Fuscus, alias Niger Rhetor illustris, qui complura monumenta posteris reliquit. Primus edidit in Catullum doctissima commentaria, quæ iam sæpius formis impressa, vbique leguntur, & præ omnium oculis versantur: scripsit item de bello Tunico, & de insulis libros tres, & de ritu, & ora Illyrici, & collectanea rerum non vulgarium ad imitationem Auli Gellij, nec minus etiam insigniter carmine valuit: multos etenim Epigrammatum Siluas collegit, quæ immatura & improuisa morte eius præuentæ nondum ferme satis ad frugem eflorescere potuerunt. Fuit & Græcis, & Latinis literis probe eruditus, & in tradendis Rhetoricæ præcedit disertissimus. De hoc Sabellicus De Latinæ linguæ reparatione, vbi Coriolani Cippici eloquentiam commendat, eam cum huius elocutione conferri vllo pacto posse negat his verbis. Nec est vt Palladium Nigrum sileam, per quem proximis annis Romanæ in ea terra literæ in antiquum sunt statum restitutæ. hæc ille. Is tandem Iustinopoli Hystriæ Ciuitatem accitus, vbi multos ibi iuuenes in poeticis, & Rhetoricis studijs eleganter instruxerat in cathedra sedens subita apoplexia inter legendum correptus, & à discipulis domum delatus, sine vllo amplius vitæ sensu paulo post vita functus est, & in Basilica S. Francisci sub albo lapide ante aram maiorem in sepulchro alieno sepultus, vt nuper Peregrinus Spatarius Canonicus Iustinopolitanus, & literarum studijs, & iucundæ vitæ consuetudine mihi coniunctus ab Hannibale

Grisonio viro vndecunq; doctissimo, & ipsius Palladij discipulo se audiuisse testatus est.

Num.p.pag.452 col.p. Vers: 3, 4, & 30

Dirinonem, & Drinium.

Palladius secutus est vulgarem pronunciationem fluminis, qui in Adriaticum influens sinui proximo nomen dat, vulgo (Golfo dello Drino, vel De Lodrino)sed.is ab antiquis scriptoribus Drilo dicitur. Drinus autem est qui ex monte Scardo ortus, ad septentrionemque cursum dirigens in Sauum influit, eodemque nomine hodie quoque dicitur (vulgo Drina) Drilo verò ex eodem monte ortus teste Ptolemeo lib:2. c.17, & in diuersum meridiem versus flexus in Adriaticum se exonerat. Neoterici autem aliqui non solum Drinium, vel Drinum loco Drilonis ponunt, sed eundem cum fluuio Boliana confundentes, vnum & idem esse asserunt; quos secutus est Palladius pag:445. co.2. V.25. Boliana namque amnis (Liuio lib. 54. Barbana) ex leui Labeatide (nunc Scodrensi, vulgo de Scuttari)effluens diuerso à Drilonis cursu,& occidentem versus vnico ostio in Adriaticum influit, Drilo vero duobus (vt in opere De Regno Dalm.& Croat.lib.primo c.1.& 4 scripsi)ex quo dignoscitur Palladium etiamsi asserat *se visa non audita scribere* tamen vsque ad Bolianæ, Drilonisuæ ostia non peruenisse, & in communem scriptorum errorem incidisse.

N.2 p.453. 1. 59

& tepidum in molles Zefiros excurrit Iader

Hic versus Lucani Pharsal.4 immediate sequitur post alium

Quam maris Adriaci longas ferit vnda Salonas

quem Palladius ponit 454.1.31. ex quo dignoscitur Lucanum non significasse Promontorium, vel peninsulam, in qua sita est Ciuitas Iadra, sed flumen quod Salonarum vrbem præterfluebat: cumque flumina oræ Illyricæ, vt potè in regione montuosa, & ad meridiem inclinata orti, in meridiem quoque cursum dirigentes in Adriaticum influant. Iader solus ab oriente in occidentem fluens in mare exit: ob id Poeta specialem eius fluxum denotans *in molles Zefiros excurrere* dixit, quod Iadrensi Promontorio Palladius adaptauit: Ciuitatis autem Iadræ denominationem à Iadro flumine sumptam Thomas Archidiaconus Spalatensis cap: 9. scribit, ex quo Palladius facilè sumpsit, vtrique tamen perperam.

N.3. ibid.2.13.

ab Iadertinis euersam esse accepi

Albam ab Iadertinis euersam se accepisse asserit, quod, quando acciderit, & qua de causa lib.3. cap.7 De Reg. Dal.& Cr: relatum est; cumque Venetos Iadertinorum causa id potissimum fecisse ibidem consideratum sit, ob id per traditionem ab eisdem Palladium id audiuisse facilè suaderi potest.

N.4

N.4 ibid V.25

Nadinum à Gothis euersum, prout Salonas p.454.1.41. asserit. hãc opinionem ab Archidiacono suprascripto sumpsit, qui id cap:7 scribit;sed quid sentiendum sit de destructione Ciuitatum Dalmaticarum in prædicto opere lib. primo cap.9 habetur

N.5. ibid.V.42

Siccum vrbs

Hic Palladius vrbem Sibenicum, ex eo quia in sicco solo, & aquis carente sita est Siccum dicit, quam alij scriptores pro antiquo Sico ponunt; de qua denominatione in memorijs Tragurij lib.1. cap.3. quid sentiendum sit declaratur

N.6. ibid.V.58

Scardonam antiquam longius à mari fuisse,& non esse eamdem cum hodierna asserit, secutus opinionem Plinij l.3. c.22. nihilominus eodem loci cum hodierna fuisse, Pliniumque cum Strabone deceptos lib. primo cap.4. De Reg. Dal. & Cro. probatum est.

N.7

Tragurium cum portu olim Ciuium Romanorum oppidum de quo Plinius scribit Veteranos à Diuo Claudio missos; sed vt Strabo asserit ab Istris est conditum.

Textus Plinij non habet Veteranos Tragurium missos, sed Sicum. Plinij enim verba lib.3.cap.22 sunt hæc

Tragurium Ciuium Romanorum marmore notum. Sicum, in quem locum D. Claudius Veteranos misit, Salona Colonia &c.

Sicum autem inter Tragurium, & Salonas fuisse præter Plinium, Ptolemeus & tabulæ Peutingerianæ testantur, eiusque rudera adhuc cernuntur vt lib.1. cap.3. memoriarum Tragurij probatum est. & quod de Strabone asserit Tragurium ab Istris conditum fuisse, debet esse error impressoris; nam Strabo ab Issensibus conditum Tragurium lib.7 refert; quod etiam ex Polybij fragmento nomine excerpta de Legationibus edito probatum est lib.primo cap. primo De Reg. Dal. & Cr.

N.8. ibid Ver.16

Coriolano Cepione oratore

De quo M.Antonius Sabellicus. De antiquæ linguæ reparatione

[Nec Coriolanus Cipicus parum vno est libro notus, quo ille Petri Mocenici, qui postea Princeps fuit gesta est complexus, vix ex Dalmatica illa ora eam dicendi facultatem hac quisquam tempestate expectasset: redundat breuis illa historia multis quidem virtutibus, & quod me potissimum delectauit nihil est quod in illius elocutione requiras; nec est vt ad Palladium Nigrum; per quem proximis annis Romanæ in ea terra literæ in antiquum sunt statum restitutæ, eius studia referas: est enim Coriolanus iam grandis

natu, quippe quem diù ante illius in Dalmatiam accessum profecisse oporteat.]

Hanc Coriolani Historiam pluries se legisse testatur Palladius, cuius etiam elegans elegia in laudem Aloysij Coriolani filij Episcopi Amathusiorum edita est simil cum opere De situ oræ Illyrici, quæ talis est.

Hanc niuei signare diem candore lapilli
Quis vetat? & sacras in carmine poscere musas?
Venerit ad nostras felix cum nuncius aures,
Expectata diù virtutis præmia tandem
Cyppicon alterius decus accepisse galeri.
Nunc Cytharam pulsare decet, nunc dicere carmen
Et sertis redimire Deos, nunc thuris honores,
Et solitos sacris posuisse altaribus ignes.
Qui pridem decora alta feres spectanda tiaræ
Cippice dignus eras, rapidas cum carmine tigres
Flectere, & insanos posses mulcire leones,
Ne dum homines: votis obstat, sed mollior ætas:
Nam nec adhuc totos ter denos nouimus annos
Dinumeras, quanta est iuuenili in corpore virtus!
Tu quotiens iussis dum vis parrere nocentis
Audijt orantem melioris curia Romæ!
Dixit & admirans hìc nostri gloria secli!
Te Calaber, Marsusque nouit, te Cyppice Volscus,
Te Ligur, & Venetus, nouit te Thuscus, & Vmber.
Parua loquor, nouere Getæ, nouere Sicambri
Hispanus ferox. Te Gallus totus & orbis.
Dumque reples crebris Romanas versibus arces
Fama Calidonios peruenit ad vsque Britanos
Gaudeat Illyrici tellus properata per aras,
Serta det & lætos summittat in æthera cantus
Tragurium. insolitus vicinas terreat vrbes
Clamor, & auditis miretur vocibus Hillis
Cernere debuerat præsignem munere natum
Vrbs Roma. & titulis dignus gaudere receptis
Coriolanus erat, tanta qui laudi triremem
Egit ouans, & visa sui qui condidit vnus
Gesta ducis. nostrique viget doctissimus æui.
Cur ego non adsum? cur mihi fata negastis
Inuida quod cupio coram veneranda tueri
Præsulis ora mei, sanctos testantia mores?
Felix nunc Amathus, felix si quando fuisti
Quid sacræ iubeant leges doctore sub isto
Discere qui valeas. & vera hinc noscere quæue sit
Relligio. post hac Veneris nec parua nefandæ
Mentio. viuendi normam vos inde petatis
Cyprus erit populi. quotiens vetus incola nostris
Aurea clamabit, redierunt secula terris?

Hanc

Hunc ego crediderim factos regionibus illis
Consulto tribuisse patres tibi Cyppice honorem
Vt fera barbaries nostrorum ignara Deorum,
Eloquij victa tui, & dulcedine linguæ
Ad verum conuersa Iouem quum ceperit ipsa
Ridendos ritus, & numina vana suorum
Spernere. purpureum mittat tibi Roma galerum.

N.9. 456. 1. 22

Surium insulam esse quæ vulgo Zuri & Slauicè *Xirgie* dicitur asserit, quod incongruum non videtur, cum à Plinio inter insulas ponatur.

N. X ibid. V. 42

Supra ante mentionem Coriolani Cepionis ait: *agri Tragurini maior pars me prodente ob frequentissimas Turcarum incursiones non colebatur* cumque anno Domini 1500 id euenisse memoriarum Tragurij lib:6 cap.5 probatum sit; ideo circa eundem annum, vel paulo post Palladius scripsit; quod confirmatur ex eis, quæ hic subdit, nempe, *Gyronam Tragurinorum insulam(vulgo Zirona & Slauicè DriueniK) solis pascuis notam* ex quo dignoscitur Palladium scripsisse antequam habitari ceperit, quod contigisse post annum D. 1500 ibidem probatum est

N.11 ibid co.2. V.5

Distantiam Issæ à Solta, (*antiquis Solènta*) esse maiorem quam decem mila passuum certum est; & quamuis id parui sit æstimandum, tamen in reliquis quoque distantijs, quas inter alias insulas ponit miaores esse, quam re vera sunt examinare vplenti patebit.

N.12. ibid V.29

De Bratiasa Plinij insula, quam suspicatur Palladius mendosè scriptam esse: nomen duarum insularum est, eodem tamen verbo comprehensarum, quod disiungi debet, & Bratia pro hodierna Brachia(*vulgo Brazza*) & Issa pro hodierna Lissa reponi, vt lib.p. cap.2 De Regno Dal. & Croat. scripsi

Ad-

Addenda, vel corrigenda in opere De Reg: Dal. & Croat.

Pagina prima, columna secunda. Versiculo 8	
& Romana in eo bella percipi.	& à Romanis inibi bella gesta *percipi*
ibid vers. vltimo	
Virgilius quoque primo Æneidos de Antenore	*Virgilius quoque* Ecloga 8 Tu mihi seu magni superas iam saxa Timaui siue oram Illyrici legis æquoris & Æneidos primo *de Antenore*
pag.2.col.1.V.42 arguunt quæ	*arguunt* ea *quæ*
ibid.co.2 V.30 sed deinde Tuscis à Gallis pulsis quamuis	*sed* cum deinde Tusci à Gallis pulsi fuerint *quamuis*
3.2.5 & 6 loco relato	locis relatis
8.2.31 possunt consideranda id circo nonnulla erunt circa	*possunt* nisi considerentur nonnulla *circa*
p.10.2.9, 11.2.10, 12.1.penul: 19.54, 21.1.32 & 35 & col.2 24, 22.1.46 & 2.a 19, 26. 36.42 44, 23.2.a 19.56, 33.1:52. 2.a 20,37 2.32.34 Drinis Drinum, Drino	Drilonis, Drilonem, Drilone
p.31.1.in fine & col.2.a in principio	
Ideo Scylacem in descriptione Adriaticæ oræ se antiquiores secutum dicendum videtur, & Tuscos ante Dionysij tempora, & ante Vmbros à Gallis pulsos. Tuscos	*Ideo* Scylax in descriptione oræ Adriaticæ secutus videtur auctores, qui scripserunt de Tuscis ante Dionysij tempora, & antequam Vmbri à Gallis pulsi fuerint Adriaticum possedisse. *Tuscos*

32.Ver.3		CIRCVMDEDIT	DEDIT
ibid	5	CORRVPTAS	CONSVMPTAS
34.	27	CVIVIVS	CVIVS
ibid	30	ITE	ITEM
ibid	32	MVNIT LVM	MVNIT IVM
ibid	co.2.a	Vegetius testatur (adde in margine) lib 5.c.3.	
p.35.1.14		numerari desijt vel quia	*numerari desijt*, vt ex verbis Ammiani Marcellini lib:19 ellicitur [Valeriã venit (idest Constantius) partem quondam Pannoniæ, sed ad honorem Valeriæ Diocletiani filię, & institutã, & ita cognominatam] scilicet ante tempora Marcellini, *vel quia*

pag.

p.35.1.19 iura amiserat vt ex notitia constat. Notitia dignitatum	*iura amiserat*, ideo inter Prouincias Notitiæ eius nomen ommissum fuit. *Notitia Dignitatum*
43.1. 28 est	sit
48.1. 8 Porph. Nona	*Porph.* Baptizatæ vero Crobatiæ vrbes habitatæ istæ sunt. *Nona*
51.2. 22 Taurunum	Belgradum
ibid 24 nuncupatum Græcis	*nuncupatum* ab Vngaris vero Alba Bulgarica dictum (quod falso pro Tauruno summitur, cum Taurunum tribus miliaribus à confluente occidentem versus ponant Tabulæ Peutingerianæ) Græcis
53.2.penul. Foro iulij in	*Foro iulij* Ducem *in*
57.2.in fine dicetur	*dicetur* lib:3. cap. 14
62.2. 39 An:Dñi 838 ex	*An.Dñi* 837 *ex*
ibid. 42 An. 853 tamen	*An.* 852 *tamen*
46 An: 838 conscriptam	An: 837 conscriptam
66. 1.44 neque vsque	*neque* deinde *vsque*
68. 2. 8 anni 838 in quo	*anni* 837 *in quo*
83. 2.31 Imperiali Tauruni siue Albę	*Imperiali Alba*
87. 2. 47 appreensum	apensum
93. 1. 2 pertinentijs Eiateren	*pertinentijs* Antibarensem *ecclīam* cum omnibus suis pertinentijs *Eiateren*
ibid 3 Palochien Seruatien	Palechien, Suuatien.
4 Dinastriensem	Dinnastiensem
10 regiminis solemnia	*regiminis* præesse. Pallium autem fraternitati tuæ ex more ad missarum *solemnia*
ibid. 2.7 eorundemque ab exscriptoribus	earundemque diæcesium nomina *ab exscriptoribus*
118.1.25 memorata nihil reperitur Thuurocz vero sequentia	*memorata* reperitur [Generatio Ratoldi de Apulia per regem Colomanum filium Geysæ regis, qui Dalmaticos subiugauit in Pannonia collocatur] Thuurocz vero hæc omittit & *sequentia*
119. 1. 30 subegisse, præsidijsque	*subegisse* vt manuscriptus codex refert *præsidijsque*
146. 2. 46 Stephano (vsque) adiectis Zæ tertij eius filij continuasse cuius confirmatio	*Stephano* sed sicuti Belæ cæci eius successoris confirmatio Priuileg: Spalatinis concessa an: 1132 reperitur, ita ad eundem Spalaten: reuersos dicendum est, & tempore Geyzæ. Priuileg: an: 1143 reperitur *adiectis*
127. 1. 47 addidisse (vsque col. 2. Vers.	*addidisse*, cui Geyza successit, eique Ste-

18.) concessisse Stephanus tertius, quem constat con-cessisse

ibid. 54 sitam (vsque 128. 1. 3) Itaque sitam. Occasionem autem Vngariam tentandi præbuit discordia regis Geyzæ cum fratribus; Stephanum enim regis fratrem ad Fridericum Imper. confugisse, Fridericumque eos reconciliare studuisse: sed alijs expeditionibus implicitum, maximisque donis à regijs legatis delinitum [rogatum ab adolescente per Venetias illum transmisisse in Græciam] Radeuicus scribit lib. 3. cap: 12. Hunc Emanuel auidè suscepit, traditaque in vxorem Mariã nepte ex fratre Isaacio Sebastocratore, sibi affinitate iunxit: cumque alter quoque regis frater Ladislaus ad eum confugisset, eidem quoque regij sanguinis nuptias obtulit; sed is celebs vixit. Hos ambos fratres contra Geyzam & Stephanum eius filium, & successorem Emanuel fouit, vt Nicetas, & Ioannes Cinnamus scribunt, manuscriptumque Chronicon Vngaricum & ex eo Thuurocz confirmant; in qua inter Græcos & Vngaros contentione anĩ aliquid in Dalmatia gestum fuerit, nulla alia memoria reperitur, nisi tantum quod piratica Alminassorum latè se dilatauerit, vt ex documento in Archiuio cõis Catari existenti cognoscitur.

[Ego Nicola Kenesius Alemuyssij vna cum meis consanguineis, & cum omnibus, quæ sub meo dominio sunt iuramus tibi Vicecomiti Catharino & omnibus Catharinis qui sub vestro dominio sunt super Dei Euangelia salua fide & bona intentione, vt ab hodierna die nos, & nostri successores vobiscum & vestris successoribus puram, & rectam pacem habemus absque dolo vsque ad nonam generationem, & si Catharinus conduxerit nauem, & fecerit nobis iustitiam, nullam lesionem ei faciemus, & à Malonta vsque Tracti, si viderimus nauem, quæ Catharum venire voluerit, nullum damnum ei faciemus sic nos Deus adiuuet, vt hæc sancta Dei Euangelia An. D. 1167

De Stephano autem Geyzæ regis filio Dandulus

[Inter hæc Stephanus rex Hungariæ cum Duce (Vitale Michaele) amicitiam fingens, Leonardo eius nato Comiti Anseri filiam Ducis Desæ in coniugem tradidit, & Nicolao similiter Ducis nato & Arbe Comiti Mariam filiam Ladislai de stirpe regali in vxorem dedit. Rex autem quod in corde conceperat euomens ad maritima cum exercitu venit, & immunitatibus Dalmatinos attrahens Spalatum Tragur. & Sibinicum, & plura alia loca demum obtinuit, illosque largifluis Priuilegijs insigniuit

Constat quidem Stephanum Sibenicensibus concessisse Priuilegium libertatis supra memoratum an: 1167 sed nulla eiusdem Stephani Priuilegiorum confirmatio Spalat. vel Tragur. fieri solita reperitur: ideo dubitari potest an hæ duæ Ciuitates Stephano regi paruerint; subdit deinde Dandulus

[Emanueli autem Spalat. Trag. Raguſ. ac penè tota Dalmatia subiugatur]

Nicetas autem & Cinnamus referunt varia inter Græcos & Hunnos bella viuentibus supradictis fratribus Stephano & Lad. gesta; quibus mortuis, cum prætextus Vngariam vexandi Emanueli deesset, Dalmatiam & Croatiam affinitatis iure Imperio adijcere conatus est: nam mascula prole carens, vnicam filiam Belæ puero Stephani regis fratri matrimonio copulauit, qui Constantinopoli receptus, Alexiusque nominatus, Ducatum quoque Dalmatiæ & Croat: à patre traditum recipere debet, vt refert Cinnamus. *Itaque*

p.134.1.21. in margine lib.7.ep.12.an.598	lib.6.ep. 17. an 597. & lib.7. ep.12. an.598.
155.2.29. sed cum insulas	*sed* & *insulas*
160. 2. 31. & 36 iurisdictione obtinuerunt	*iurisdictione* Tragurien *obtinuerunt*
161.2.40. vexarunt. Quotusquisque	*vexarunt*, vt supra ex pactis initis cum Catarinis relatum est lib.3. cap. 9. *Quotusquisque*
162.1.23 continuasse at cum	*continuasse* arguunt ea, quæ exprimunt Albonenses in conuentione cum Arbensibus quę in eorundem sanctuario reperitur.

[In nomine Domini Dei, & Saluatoris nostri Iesu Christi anno eiusdem incarnat 1214 mense Februarij. 5. die exeunte Ind.3 Albonæ: Temporibus Petri Iupani, Peruogna filius Ioannis, & Ioannes filius Negom & Sabnic Slauogost vna cum aliis nobilibus, quorum nomina inferius leguntur sub tali stipulatione iurauimus retinere pacem, & concordiam hominibus de Arbe ita quod sint salui & securi in partibus nostris, & in toto nostro districtus, tam in personis, quam etiam in rebus dehinc ad annos, 20, & sub pena Bizancios 20, & si aliquis eorum habet aliam inquisitionem aduersus nos, vel nos aduersum vestros, veniant, & deponant querimoniam suam ante sapientes suos, & aliquam partem contra iusiurandum ire temptauerit, vel sacramenti supradicti corrumperit, vel per vi, siue furto, aut per pignoratione componat aliam partem supradictam penam & pacem firmam remaneat.

Iurauit Petrus Vicecomiti Iupanus P. supradictus cum ambobus Iudicibus Matheo filius Slauogost, Bogesila filius Biticha, Iuanaz filius Sedescla Plebanus.

Insuper rogamus vt si piratos idem Cazichi nos predauerit, & bonis nostris vobis adduxerit, vel personis si potestis redimite eos per bonam cōcordiam sin nolumus vt ematis eos, sed dimitite eos abire, & si aliquos ex partibus istis vobis pignorauerit, & ceciderit in manus vestras, debeatis eos tenere, & bona nostra, que ablata fuerit & mittere nobis nuntium infra quindecim dies, similiter & nos vobis de bonis vestris consimile faciemus] *At cum*

pag.163.1. 37 exercuisse scripturæ testantur. Comites	*exercuisse* suprarelata. Albonen 5. Februarii an 1214 testatur. *Comites*
177.1.10 Carololus refert (dele vsq; in finem capitis)	*Caroldus refert*. Comites Arbenses ab eiusdem Ciuitatibus ciuibus eligi solitos, & à Duce & Consilio Venetiarum confirmari suprarelata (lib.3. cap.xi) Ducis Vitalis Michaelis anni 1161 declaratio testatur, eundemque morem seruatum vsque ad annum 1319, quo confirmatum fuisse Andream Michaelem ab Arbensibus electum; sed eodem quoq; anno mense Augusti decretum fuisse, vt de cætero Comites Arbi eligerentur in consilio maiori Venet. idem Caroldus tradit. Comites autem Croatos maritimis ciuitatibus pręfuisse Archidiaconus, monumentaq; relata, & referēda testantur: horum autē Caciclos cæteris præposuisse ex dictis patet; de quorum generatione fuerunt supramemorati Comites Nicolaus Almissi, & Do-

Domaldus, qui Iadrensis restaurationis tempore præfuit eidem Ciuitati, vt relatum est (supra cap. 2) cumque reperiatur Priuil. Andreæ regis Vng. ex quo non solum elicitur causa, propter quam Comes Domaldus gratiam eius meruerit; sed etiam alia quædam ad regium sanguinem Vngaricum pertinentia, quæ apud historicos non reperiuntur; ideo non erit inutile idem Priuil. referre.

[Andreas &c. Inter vniuersos siquidem dilecti ac fidelis nostri Domaldi Comitis de Subenig filij Saraceni Comitis laudabilem fidelitatem fructuosæ commendamus memoriæ; quia cum quidam Principes Hungariæ iniquum aduersus nos machinantes consilium in Græciam ad filios Geyzæ cartas, & nuncios transmisissent, vt & illos in Hungariam venientes eorum consilio & auxilio adiuti, regnum nostrum vsurparent, ipse Domaldus solitam fidelitatem semper seruans integram, cognito perfidæ legationis tenore, ipsos nuncios cum iam Spaletum peruenissent, cepit, quos ad nos vna cum cartis suis compeditos adduxit. Ideo terram quandam nomine Zetinam, & Tril cum terris cultis, &c. Domaldo & heredibus in perpetuum &c. cuius metę ab oriente Chrisoua Camenyza, & Ymot, Sutozel, inde versus mare ad Vvrulas, inde ad Zernounizam, inde ad Stilpez, inde ad Zer vsque ad Stiber puz & currit ad Prel, ad IaKim, inde ad Lacten, ad Crabonala Cameniza, ad Zaualam vsque ad Beloy..... Dat: 1210]

Hos autem filios Geyzæ in Græcia existentes ad vsurpandum Andreæ regnum euocatos regij sanguinis Vngarici fuisse oportet, quod etiamsi nemo historicorum memoret: tamen cum Nicetas scribat quendam Isaacium (Isaacij Sebastocratoris fratres Emanuelis Imper: ex filia nepotem Armeniæ ab eodem Emanuele præpositum) imperante Andronico affectasse Imperium, Cyprumque occupasse, sęuissimamque tyrannidem exercentem ab Angliæ rege captum, deinde fuga in Asiam reuersum, imperante Alexio qui fratrem excæcauit omnem lapidem mouisse, tam cum cognatis Constantinopoli, quam cum finitimis Persis, vt Imperium adipisceretur: tandem veneno sublatum: cumque eius mater Maria filia supradicti Isaacij Sebastocratoris nupta fuerit Stephano fratri Geyzæ regis Vng: vt supra lib.3.c.9.relatum est, ideo hic Isaacius esse debet filius eiusdem Stephani, qui quamuis à Græcis Isaacius diceretur (nomine aui materni, prout etiam Bela pater Andreæ ab eisdem Alexius dictus fuit) tamen eius nomen Vngaricum Geyza esse potuit, eiusque filij ab Vngaris contra regem Andream euocati; sed cum diligentia Comitis Domaldi conspiratio patefacta, effectum non habuisset, ab historicis prætermissam eiusdem mentionem verosimile est. Causa autem propter quam proceres Vngarici hos filios Geyzæ contra regem Andream euocauerint, cum nullibi illius mentio reperiatur, assignari non potest: nihilominus non desunt coniecturæ: nam si expendantur quæ refert Archid: supra relatus lib.4 cap.primo Ladislaum scilicet pupillum nepotem Andreæ paucis diebus patri Emerico regi superuixisse; Archiepiscopumque Spalat: eiusdem mortem non credidisse, & exinde quamuis vocatum coronationi Andreæ interesse noluisse [propter quod rex non satis dignè tulerit Archiepiscopi neglectum] ex quo plures quoque alios proceres Vng: idem sensisse conijci potest, & præsertim illos, qui ob suprarelatas controuersias pro rege Emerico contra ipsum Andream tunc Ducem militauerant, sibi timentes ad euocandos Geyzæ filios inductos fuisse non incongruum videtur: sed quæcunque causa fuerit

hos

hos Geyzæ filios è Græcia euocandi, hunc Comitem Domaldum Saraceni Comitis filium, Brenconis Zupani Sibenici nepotem fuisse, Sibenicensesque libertate à rege Stephano concessa vti non permisisse vsque ad decimum octauum annum regni eiusdem Andreæ quando & ipse Domaldus per Breberienses coercitus fuit: Et Sibenicenses Priuilegij regis Stephani confirmatione obtenta, libertate, ad instar Ciuitatum Dalmaticarum vti cæperunt in Chronico Trag: expenditur, & quam infensus Spalatinis & Tragurinis fuerit: tandemque captus & tonsus inglorius Trag: obierit. Huncque Domaldum suspicari licet fuisse eundem cum Malduco Duce Kacitorum, cui rex Andreas minatus est ob damna in insulis & Spalatino agro illata (supra l.4. ca.4) eiusdemque filios Almissi piraticam exercuisse, eaque sedata, cum Tragurinis paternas controuersias prosequendo contentionem de agris habuisse, quibus debellatis, potentia Caciclorum simul cum relata Almissanorum piratica cessauit. Exinde in Croatia maritima tres familiæ eminere ceperunt, & à Comitatibus Breberij, Timinij, & Corbauiæ cognomen sumpserunt, de quibus, præsertim de Breberiensibus sæpe mentio incidet.

179.2.12. die 30 Augusti 1272	*die* 4 Septembris 1272
182.1.11.fecerint dispesci nequit nam	*fecerint* in Chronico Trag. refertur & quam iurisdictionem reges Neapolitani in Dalmatia habuerint expenditur. *nam*
ibid 23 alias	alijs
ibid.2.27 quæ cum rege	*qua* cum eisdem Spalaten, vel *cum rege*
ver.penult: Iadræ Laurentij	*Iadræ* Comitis *Laurentij*
187.1.33 testantur sed quamuis	*testantur*. Hanc Ducatu totius Sclauoniæ Principatuque maritimarum partium

(idest Croatiæ & Dalmatiæ) à filio donatam testatur Priuil: Banatus maritimi Paulo Bano, Georgio & Mladino fratribus Comitibus Breberien: heredibus, & successoribus eorum concessum anno 1293 apud Comites Zrinios eorum gentiles seruatum, cuius tenor sequitur.

[Andreas &c Vniuersis &c. Regiæ liberalitatis immensitas donatiua largiflua fidelibus suis fluens, & si quosdam interdum minus magnanimos incitare valeat ad insignia martialium actionum viris tamen militaribus in quorum præcordijs proprio suo metu pro corona regia, & regno sublimius triumphalis gloriæ calcar addit, & cum quandoque ad virtutum sublimia non satis solutos ad appetenda præmia virorum fortium regia magnificentia prouehit, vt est dictum, longè tamen vberiores virtutum cumulos addicit voluntate propria virtuosis quorum fides, & deuotio nullis contenta terminis, nihil se præstitisse putat, nisi recentioribus semper obsequijs accumulare valeat merita retroacta; hanc enim sibi nobilis magnanimitas legem ponit, vt cum in virtutum operibus crescendi capax esse destiterit, suorum profectum cum dolore defleat decrementa. Hac igitur ducti consideratione dilectorum, & fidelium nostrorum virorum militarium Pauli Bani maritimi, Georgij, & Mladini Comitum fratrum suorum, qui à primæuis progenitorum suorum personis, quasi hereditario quodam iure in multis & magnis præliorum congressibus militari meruerunt laurea decorari per frequentes suos nuncios, at-

atque

que nostros, & specialiter per religiosum & discretum ac amicabilem virum fratrem Desiderium ordinis Heremitarum Sancti Augustini oblatas humiliter, & instanter excell. nostræ preces admittere decreuit regia nostra clementia regio cum fauore, & quidem præfati dilecti & fideles nostri Paulus Banus, & fratres sui prænotati nostram cum deuota precum instantia interpellauere clementiam, vt cum progenitores eorum & ipsi progenitoribus nostris regni Hung: regibus Illustribus per obsequia multiplicia in feruore fidelitatis exhibita meminerint complacere ipsorum patrum nostrorum munificentiis aliquid super addere dignaremur, donando scilicet eis, & eorum heredibus, heredumque successoribus Banatum maritimum cum iuribus, vtilitatibus, redditibus, & prouentibus Banalibus vniuersis, assumentibus eisdem suo & heredum suorum nominibus cum quingentis militibus apparatum habentibus militarem in expeditionibus nostris regalibus, siue contra hostes nostros externos, siue aduersus domesticos inimicos, quibus familiaribus scilicet inimicis nulla pestis potest inueniri efficacior ad nocendum solicitè, & solerter nobis assistere præcipua fide & syncera deuotione, solo studio, toto conamine, toto posse, & hoc vel in personis propriis, vel saltem fratrum filiorum, necessariorumque suorum personis idoneis decenter & sufficienter habentibus experientiam militarem. Nos igitur eorundem dilectorum, & fidelium nostrorum humilibus & deuotis instantiis inclinati ipsum Banatum Maritimum cum omnibus iuribus, vtilitatibus, redditibus, & prouentibus Banalibus, quocunque nomine censeantur, eis & eorum heredibus, vt est dictum, contulimus iure proprietatis, & perpetui dominii sub præfatis conditionibus, & quibusdam aliis infrascriptis videlicet, quod maiestatem nostram, Dominamque Serenissima nostram Dei Gratia Ducissam totius Sclauoniæ & Maritimarum partium Principissam charissimam matrem iuxta debitum fidelissimæ subiectionis, & deuotissimæ in Strenarum, & aliorum Clenodiorum oblationibus iuxta vulgatissimam consuetudinem regni nostri honorabiliter recognoscant, & quod ad nostram, Dominæque matris nostræ præsentiam per se, vel si aliquibus legitimis forte impedimentis fuerint impediti per subiectas fratrum, filiorum. vel quorumlibet sibi neccessitudinis vinculo coniunctorum personas veniant conuocati. Nos cum eisdem dilectis & fidelibus nostris Paulo Bano, & fratribus suis præmissa omnia, & alia his similia attendentibus fideliter cum effectu non solum prouisionem præfatam in collatione præscripti Banatus eis factam conseruabimus, sed & multis alijs regalis munificentiæ donatiuis eos, & eorum posteros prosequemur toto desiderantes affectu, vt eorum fides & deuotio quo ad nos, nec non vicissim quoad eos fauor & gratia nullo vnquam termino concludatur, quam diuinæ & humanæ placitam inconcussam, & integram inter nos & ipsos, ac vniuersos regni nostri nobiles & Barones totis obsecramus affectibus vt Diuina conferuet dispositio pietatis. Datum anno Domini Mill: ducentes: nonagesimo tertio]

ex hoc vnico huiusce regis Priuilegio non solum elicitur Ducatum Dalmatiæ, & Croatiæ matri eius traditum fuisse; sed ea quæ de industria Banorum Maritimorum dicenda sunt cap. primo lib. sexti optime comprobantur:
sed quamuis

p. 193. l. 43 causam causa

ibid

ibid 2. finali Picenum si quis	*Picenum*, & C. Sollius Sidonius Apollinaris lib. primo epist. 5 de Asdrubale victo ad Metaurum [siquidem illic Metaurus cuius ita in longum fælicitas vno die parta porrigitur, ac si etiam nunc Dalmatico salo cadauera sanguinolenta decoloratis gurgitibus inferret] *si quis*
p. 195. 2. 36 reperiuntur	*reperiuntur* n. 5842
201. 2. 41 amicitiam consecutus	*amicitiam*, ciuitatemque simul cum fratribus anno 1314 *consecutus*
205. 2. 2. refertur	*refertur* vbi & à Madio relata expenduntur
209. 2. 37 cereum pendet. Adhæc.	*cereum pendet* in quo Aquila expansis alis cernitur, & infra eam ala itidem Aquilæ sed grandis (antiquum Breberiensium insigne) cum litteris circa sigillum

✠ S. PAVLI SECVNDI COMITIS TRAGVRIENSIS.

Hiincque Paulum eodem titulo Comitis Tragurij Patritiatum Venetum consecutum simul cum fratribus Mladino & Georgio pro se, & eorum posteris in perpetuum Priuileg: Ioannis Superantii Ducis Venet: diei 29 Martij 1314 testatur, cuius filius Georgius cum anno 1437 die 3 Iulij Comitatum Ostoruizæ Ludouico Regi Vngariæ cessisset, locoque ipsius Zrinum accepisset, ab inde ipse, ab eoque descendentes Comites Zrini nuncupati sunt.

p. 219. 2. 25. refertur (adde in margine) vide notas ad memoriale Pauli n. 14

p. 227. 1. 57 Thesaurosque à patre sibi	*Thesaurosque* ab Auo *sibi*
228. 1. 44 recensitis maximum	*recensitis* sicuti Carolo Roberto *maximum*
ibid. 46 apparet. Dissensionem autem inter	*apparet*, ita *dissensionem inter*
ibid 50 consecuti sunt	consequentur
238 1. 44 Iadram deinde venit, nihil tamen ibi eum egisse memoriæ proditum est. Almissani	*Iadram deinde* venire destinauerat, sed non venit *Almissani*
239 1. 51 mandauit Veneti	*mādauit* vt in Chro. Trag: latius *Veneti*
p. 254. 2. 42. 1387 receptæ	1387 die 4 Aprilis *receptæ*
256. 2. 28. reperiatur	*reperiatur* (adde in margine) Spalati
257. 1. 36. recepit Catarum	*recepit* deinde ad maiora aspirans TuartKus misso exercitu Vngaros Vranam obsidentes recedere, Nonamq; se recipere coegit, & Ostrouizam recepit die 11 nouembris 1387. *Catarum*
ibid col. 2. 45. postquā victoriā ad maiora aspirans TuartKus misso exercitu Vngaros Vranam obsidentes recedere, Nonamque se recipere coegit & Ostrouizam recepit:	dele omnia simul cum notis marginalibus [Paul: 1389 11 nouembris & 13 xbris]

258.1.46.1394	(adde) ideſt die 19 Iulij
259.1.12.1398.	(adde) ideſt die 2 Iunij
260.2.51. cepta fuerat	*cepta fuerat*
idem quoque	(reliqua dele vſque) *idem quoque*
263.1 42 in margine Chroniſta & Paulus de Paulo Iadren.	*chroniſta* (reliqua dele)
ibid 53 arbitrati ſunt circa	*arbitrati ſunt*, eodemque anno inſulas Cherſi, Obſari, & Stobi receperunt, *circa*
264.1.2. capite plexi patritij	*capite plexi* aliquique *patritij*
267.2.25 in ſupplemento ad Spalatenſes Chroniſtas declaratur	*in* chronico, ſeu memorijs Tragurij *declaratur*
269.2.32. vero 3 Turcarum	*vero* 3. ideſt primo Auguſti *Turcarum*
270.2.10 pacemque	inducias
271.1.15 Dalmatas per temporum ſucceſſionem inducta melius	*Dalmatas* quæ per temporum ſucceſſionem *fuit melius*
272.1.14. inferiorem	inferiori
273.1.38 Orentis	Orientis
274.1.35 Archidiaconus quod	*Archidiaconus* cap.51 *quod*
276.2.19. ſeruant deinde	*ſeruant*, vt in Chronico Trag: *deinde*
277.1.39. Petra Brus in Velis	*Petra Brus*, Murula Stinize, *in Velis*
ibid. 48 quæ in notis ad Archidiaconum referuntur	*quæ in* Chronico Trag. *referuntur*
440.1.21 quem	quam
ibid.2.18. ſucceſſiue	ſucceſſiſſe
459.2.25 repeterim animaduerten:	*repererim* quam lib:3 cap.13. retuli *animaduerten:*
474. Ver. finali veneratione colitur	(Adde)

Lampridium quemdam fuiſſe Archiepiſcopum Spalati teſtatur membrana antiqua Monaſterij monialium Sancti Rainerij, cuius initium tale

In nomine Sancte et Indiuidue Trinitatis. Anno quoque Dominice Incarnat: MXL per Indictione prima. Reg:te D.N. ppetuo hac pijſſimo Auguſto Michaele Magno Imper: reſidente videl: Lampredius Archiep: vna cum NiKiforio Priore ſub illorum namque temporibus. Ego Niciforius Prior het breue recordacio iubeo conſcribere de comparatione domorum tertiaut. In primis comparaui etc

Huius tamen Lampredij nulla mentio apud Archidiaconum, vel alium ſcriptorem reperitur, qui inter Martinum n.72 & Dabralem 73 ponendus eſt

Crescentius de quo supra pag: 386 n.76. Hic aperuit arcam Sancti Domnij vt inscriptio existens à leuo latere altaris eiusdem Sancti testatur; quæ ob inopiam loci sculpra est in longo, & angusto lapide modo sequenti literisque rudibus

✠Hoc habet egregio Sanctus sua
membra sepulcro
Doimus Artious qui Xpi
dogma Salone
monstrauit presul quoque
ractus eiusdem
discipulus Petri pariter fuit
iste beati
Et Spalati Presul huc
transtulit inde Iohanes
tempore post longo multis
dubitantibus vrbis
ar foret hoc corpus foret
arsit ar te relatum
claruit id cunctis quod
per pauci putauerunt
huius enim presul clare
Crescentius vrbis
Marmor disiunxit Sanctum
corpus patefecit
Mille Dei centum tres affore
credimus annos
Tunc et Apostolicus Pascalis
constitit orbi
clara quod lux cunctis patet hec
Indictio doctis.

Sepultus est Crescentius in arca Marmorea sita in porticu prope portam maiorem ecclesiæ Metropolitanæ ex parte leua cum tali inscriptione.

Vita salus cunctis qualis sit cernitur vrnis
In quibus ossa cinis remanente de corpore vili
Quantum cumque boni gessit quantumque decoris
Vrbe fuit dicta Spalatum Crescentius ista
Pontificum Presul nunc mundi floribus exul

86 *Bernardus* (adde) Hic consecrauit altare S. Anastasij, vt constat ex inscriptione sculpta in capite argenteo eiusdem Sancti quæ talis est

A. D. N. I. Xpi MCCXInd: XIII. tempore D. Innocentij Pap: III. et Andree Regis Vng: et D. Bernardi Archiepi et Domaldi Comitis X. Kal: Iunij. Hoc opus factum est & altare consecratum ad honorem Dei et Sancti Anastasij in quo corpus requiescit cuius caput hoc est

87. *Guncellus.* mortuo Guncello Stephanum Zagrabiensem Episcopum, qui tunc Spalati reperiebatur, electum fuisse notat Thomas Archidiaconus cap: 41; sed cum confirmationem certis conditionibus petijsset, quas Innocentius 4 Sum: Pont. admittere noluit; ideo postulationi de se factæ renuntiauit, vt idem Archidiaconus refert cap: 45. huius Stephani Archi electi memoria reperitur an. 1243. qui cum Pallium non acceperit ommissa quoque fuit eius mentio in serie Archiepiscoporum

89 *Rogerius.* hic sepultus est in eadem arca cum Crescentio, vt inscriptio in superiori labro existens testatur

Presulibus geminis presens catagea dicatur } A. D. M CCLXI. M
Num tibi Crescenti Rogerius associatur } Aplis die XIIII intrãte

90 *Ioannes* natione Vngarus de genere Bucad, vt habetur in Priuilegio Stephani Regis Vng. concesso Ecclesiæ Nonen. diei 24 Iunij 1272, vixisseque constat anno 1293

91. *Petrus* electus an. 1298

92. *Balianus* à Sum. Pont. consecratus an. 1325 oriundus de ciuitate Baruth olim Archiep. Rhodien. obiit 1328, vt Micha Madius refert cap. 25 & 26

93. *Dominicus* (adde) Pereander

94 *Hugolinus.* hic fuit monachus Benedictinus; venitque Spalatum an. 1349 vt Tab. à Chuteis refert cap. 2 præfuitque vsque ad 1386

95. *Andreas.* hic fuit de familia Gualda legum doctor, præfuitque ab anno 1390 vsque ad 1400 inter quem & Pelegrinum n. 96 reperitur memoria Marini de Chuteis Spalaten. Archielecti an. 1403 diei 26 xbris Pelegrinus autem præfuit ab an. 1403 vsque 1406

97 *Duimus Spalatinus fuit natione* de nobili domo Luccari cum esset Archidiaconus electus fuit in Archiepiscopum an. 1410 die 11. Aug. obijt die primo xbris 1427 cuius mater sepulta est in arca marmorea existente à dextra parte portæ maioris supradictæ Ecclesiæ Metrop., vt ex inscriptione patet

✠ Hic nobilis Francisca iacet pijssima mater
Doimi qui erat Presul venerandus in vrbe
o
A. D. M CCCCXXIX die XXV Aprilis

99 *Franciscus Malipetro* Abbas S. Cypriani ordinis S. Benedicti electus anno 1427 die 27 Ianuarij, translatus ad Ecclam Castellanam seu Venetam anno 1428 die 16. Aug. cuius extat memoria in lapide posito prope altare S. Domnij sub inscriptione suprascripti Crescentij

Tempore quo Franciscus erat
Nostra proles
Dux Venetum & virtute sua

Cla-

Clarissimus orbi
Et Cleri Maripetro suis
Dum presul adesset
Moribus et uita Franciscus
Semper amandus
Et quo Spalatum
Racione gubernat
Gabriel et cunctis celorum
Laudibus equus
Mille quater centum dum
Phebus voluerat annos
Etiam ter nonos nouembris
Mense peractu

✠ M°. Bonimus de Mediolano fecit istam capellam sepolturam

100 *Bartholomeus* Patauinus de Zabarellis Archipresbiter in patria, & Sedis Apostolicæ notarius electus Archiep: Spalati die 27 Ianuarij 1428 translatus ad Archiep: Florentinum die 18 xbris 1439.

101 *Iacobinus* Hic reintegrare fecit ecclesiam Spalaten: à Petro de Thalouiz Bano Dalm.& Croat.de decimis, quæ per multos annos tempore bellorum interceptæ fuerant, vt constat ex eiusdem Priuilegio an.1442 relato inter memorias Tragurij lib.6 cap.5

106. *Bernardus Zane* Protonot. Apost. electus die 8. Februarij 1503

108. *Marcus Cornelio* electus die 18 Aug.1536 per cessionem Andreę Cornelio

109. *Aloysius Michael* electus die 19 Iulij 1566 per cessionem Marci Cornelij

110. Frater Dominicus Marotti ordinis Prædicat. deputatus coadiutor Aloysij cum futura successione die 3 Aug. 1575

111 Marcus Antonius ex Episcopo Segniensi translatus ad Spalaten. die 15 Nouembris 1602

112. Sfortia Ponzonus per cessionem M.Antonij die 22 Aug. 1616

113. Leonardus Bondulmerius die 15 Aprilis 1641 per mortem Sfortiæ

114. Bonifatius Albanus Bergomen presbiter Congreg.Somaschæ die 30 Ianuarij 1669 per renuntiationem Leonardi

Errores impressionis in operibus

Historia Slauorum Presbiteri Diocleatis.

pag. 287. col. prima Ver. 21 & alios Euty	*&* *alios* multos Euty.
290. 1. 59. clamauerunt	eleuauerunt.
60. coronatus ab	coronatus est *ab*
292. 1. 29 reuertentes in	*reuertentes* autem Saraceni in terram suam, Latini volebant reuertere *in*
293. 2. 2. eius promiserunt	*eius* fidelitatem Regi & filij eius *promiserunt*
294. 1. 16. sua et	*sua* Castreca *&*
295. 1. 34. videbatur ei	*videbatur* namque *ei*
296. 2. 29. epularetur apparuit	*epularetur* subito *apparuit*
56 suorum vindicaret	*suorum* sibi *vindicaret*
292. 2. 36. remansit	exasit
56. Luttonidet	*Luttonid* erant *&*

Marci Maruli Hist. R. R. Dalm.

304. 1. 10. intendunt igitur	*intendunt*; erat Gottorum gens inquieta, vaga, absque legibus aspera & bellicosa, igitur
2. 49. XII annis	XXI *annis*
305. 1. 58. contriti	conterriti
306. 1. 14. dictis	deinde
19. delibatum	deliburum
45. dictarum	deinde
2. 41. dictis	deinde
307. 1. 5. conuenerunt	concurrerunt
42. vero accepit	*vero* sibi *accepit*
308. 1. 13. ita infelix	*ita* tandem *infelix*
39. fugabatque nunc	*fugabatque* aduersarios *nunc*
309. 2. 23. inferente	referente
37. quod	quam
311. 2. 20. De PP. Heresico.	*De Henrico*

Thomæ Archidiaconi Spalaten:

312. 1. 20. Hieronymi Doctoris	*Hieronymi* Egregij *Doctoris*
2. 24. Adria	Adra
313. 1. 39. Asinium cum	*Asinium* Pollionem *cum*
314. 2. 28. Asclepij sicut	*Asclepij*, Martis, *sicut*
316. 1. 1. concedendum	censendum
43. mente contempsit	*mente* obstinata *contempsit*
317. 1. 10. *scripta* partim opini	*scripta* partim relata, *partim* opini
47. strepitum dæmonib.	*strepitum* fugatis *dæmonib.*
318. 2. 18. ipsis faciebant	*ipsis* quotidie *faciebant*
57. illius	illis

323.1.19. enim dignitatis	*enim* regiæ *dignitatis*
54. Domini millesimo	*Domini* nonagentesimo nonagesimo tēpore Tirpimirii & Mucimini filii eius regum. Paulus Archiepus fuit anno Domini *millesimo*
2.48. Metropolitanæ	Metropoli Salonitanæ
324.1. 6. potuerunt Dominus	*potuerunt* igitur *Dominus*
56 increpauit quod	*increpauit* denuntians omnibus *quod*
326.1.49. solemnitatem cuiusdam	*solemnitatem* consecrationis *cuiusdam*
327.1.31. proibuit dicens	*proibuit* eum *dicens*
47. Crisario iussit	*Crisario* suo *iussit*
328.1.47. reueren.	reuereri
2.31. nimis	minis
329.2.34. cum nuntijs	*cum* nostris *nuntijs*
331.1. 3. bibisset statim	*bibisset*, ita quasi miraculosè contigit, ac si venenum pro aqua illa bibisset *statim*
2.42. administratione	administrationi
333.2.15. raptabant	raptabantur
20. enim	etiam
334.1.48. resignauerunt	resignauerant
335.1.44. verò Regis	*verò* Domini *Regis*
48. confestim	consertim
337.2.46. Maurigij	Morigij
56. eius	suis
57. impotens	imponens
338.1. 3. gauissimam	grauissimam
2.27. proditores &	*proditores*, vbi celsiorem locum obtinent ciuium prodit ores *&*
339.1.38. vt	est
343.2.39. inquirebant	conquirebant
347.1.9. obesse namque	*obesse* multi *namque*
350.2.57. religiosorum quasi	*religiosorum*, qui homines ad castra regia congregati sunt *quasi*
351.1.50. cunctis	cuneis
352.1.45. quædam	quadam
2.22. quam &	*quam* ea *&*
57. incluseris	concluseris
353.1. 5. ex quo	& quos
2.19. simplicitatem extractis	*simplicitatem* deridentes *extractis*
354.2.42. per æstatem	*per* totam *æstatem*
357.1.19. captum	cæptum
359.2.25. ex	&
361.1.12. quia	quin
363.2.25. me quid	*me* dedit in opprobrium conculcantes me *quid*
364.2.44. auribus	ausibus
365.2.19. passi	pasti

366.1.25. armorum	armatorum
369.1.32. sedentes cum	*sedentes* autem cum

Micha Madij

371. 2.29. de manu	de manu
16. 42 Corficæ	Corciræ
372.1.36. Theupulsi	Theupuli
374.2.26. Principis &	*Principis*, item D. Marescialus Principis *&*
379.1.26 vos &	*vos* destruere *&*

Tabula à Cutheis

382. 1 finali Spalitano	Spoletano
384.1. 5. XIII	XIIII

Memoria Archiepiscoporum

386.2.28. pauimentis	paramentis
39. Domo Baduaria sedit	*Domo* Zabarella nuncupata sedit

Obsidion: Iadren.

387.1.47. alitorum	alitos
388.2.fin. introitu	interitu
391.1.33. vestra	nostra
392.1.10. exeuntibus penitus	*exeuntibus*, & intrantibus *penitus*
44. aspera Iadram	*aspera* contra *Iadram*
2.30. extitit	*extitit* detentus
394.1.52. extimabant	extimabantur
2. 6. grassitiei	crassitiei
10. vltima	vltra
395.2. penul. badalarios	badalutios
397.1.18. parte bastidæ	*parte* media *bastidæ*
2.41. gratia	gentis
398.1.15. Sclauoniæ ducibus	*Sclauoniæ* Bano *ducibus*
58. & dicti	*&* cum *dicti*
400.1.25. moliti	Incliti
2.8, nullæue	nullius
24. domum	demum
401.2.10. petrato	perpetrato
402.2.18. cathena	cathenæ
303. 1.49. Vltima	vltra
2.30. sæpius	superius
58. & in	*&* in multo vigore, & andacia muniti crucis signaculo ad desensandam cathenam celeriter properabant ascendit *in*

408.2.20. artanam	arsanam
415.2.35. lucratores	luctatores
51. manibus	manus
418.2.30. Maximo	Magnifico

Memorial. Pauli

426.1. 9 11	115
2.11. Procuratorem	Procuratoria
427.1.15. 1363	1393
2.42. Rectoris	Rectoribus
431.2.15. Ciculellis	Ciualellis
54. Coritatores	coniectatores
432.1. 2. pro	per

Palladij Fusci

452.1. 4. Drinum	Drinium
15. ad verbum	*ad* verbum ita scribentem.
per	*per*
20. nouem mil. auctæ	*nouem mil*: antiquus *aucta*
32. eodem strabo idem	idem *strabo* eodem
2.1. est	esset
2. fertilitas	vtilitas
6. vero	enim
13. alternis	alienis
15. Arsia & nouis	*Arsia* primò, & *nouis*
33. Phlanaticum sinum	Phlanatici sinus
48. Habet quoque	Habetque
fin. Mercatum	Mercatus
453.1. 6. proflat	perflat
10. Scrisa, cuius	*Scrisa* vicus *cuius*
17. Septentrionem Telauli	*Septentrionem* est *Telauli*
36. Morlachi	Morolachi
43. ramum ad	*ramum* quemdam *ad*
50. enim	etiam
2.1. extitit	existit
9. illa	ipsa
18. familiarum huc	*familiarum* qui locus lingua Illyrica Aurana nominatur *huc*
26. dicitant	dictitant
454.1.31. Adriatici	Adriaci
32. Salonas fluuius	*Salonas* & Martialis lib. x Epigrammaton Ibis litoreas Macer Salonas *fluuius*
40. præcedente	procedente
58. Glodoum	Glodou

454.2.4. Quo	Quod
5. demonstrant	demonstrat
Rætanei	Ratanei
21. descripsi	descripti
455.1. 1. corrumpantur	corrumpatur
25. obuium	obuiam
40. &	ad
47. ea	eas
vlt. latissimi	lætissimi
2. 4. negotiantibus	negotiatoribus
25. Drinonis.	Dirinonis
26. nominant vt	*nominant* ostium *vt*
30. equorum vngulæ	*equorum*, sed exigui corporis, miræ tamen velocitatis quorum *vngula*
36. fert	ferat
456.1.21. quamuis	quantumuis

Marci Maruli de patria S. Hieronymi

458.2.40. Ciuitatem	Cuiatem

Appiani Alexandrini

463.1.39. nomibus	nominibus
465.2.24. parebant	parebat
467.1.49. aggredirentur	aggrediuntur
468.1.10. fuga	fugæ
12. extimabat	extimabant
2.14. Phœti	Rhæti
34. Cœterum Tiberio	*cæterum à Tiberio*

Thomæ autem Archidiaconi textum antiquum depositi in Bibliotheca Vaticana signatum n. 6525 cum sequenti Epigraphe.

IOANNES LVCIVS LECTORI.

HOc est antiquissimum exemplum Historiæ Thomæ Archidiaconi Spalaten. quam post opus meum de Reg. Dal. & Croat. cum cęteris Rerum Dalmaticarum Scriptoribus nondum impressis edidi: cùm autem ipse Thomas mortuus sit anno Domini 1260. vt in notis ad eundem animaduerti paulò post eius mortem scriptum esse debuit, vt ex charactere, & carta colligitur. In ipsius autem editione secutus sum exemplum manu Petri Cindrij Patritii Spalaten: viri doctissimi, & accuratissimi exaratum, qui hoc codice in eo describendo vsus est, erroresq; ortographiæ correxit. Hoc autem antiquum originale in Bibliotheca Vaticana deposui, vt conferre volentibus pateret: id autem tum alias ob causas factum est à me, tum quod huius operis plura exempla circumferuntur, nec satis castigata, nec admodum integræ fidei, & præsertim illud, ex quo doctissimus Ferdinandus Vghellus Abbas Cisterciensis nonnullos Episcopos Iadrenses descripsit, & in Tomo Quinto suæ Italiæ sacræ posuit, qui in germano Archidiaconi textu minimè reperiuntur. Id ego exemplum vidi, & manu recenti scriptum reperi, contulique cum hoc codice, & quæcumque in illo de actis Conciliorum Dalmatiæ, Epistolis Papalibus, & Epitaphio Zuenimiri Regis scripta sunt, ea omnia ficta, & suppositítia sunt: à meque monitus supradictus Abbas Vghellus, visa mei codicis antiquitate, & cum suo exemplo, quod habebat, collato, vir ingenuus, & in antiquis characteribus versatissimus, se deceptum fassus est, nouamque seriem Episcoporum Iadrensium (expunctis duobus à supradicto Codice sumptis, primoque, & tertio loco positis) manu propria in margine paginæ 1458 sui Tomi Quinti cæptam reliquit; integram de nouo editurus, si morte præuentus non fuisset, quod te monitum volui Lector.

Addidi huic antiquo Codici Historias Michæ Madij, e Tabulæ à Chuteis cnm memoria Archiep. Salonitanæ Ecclesiæ ex exemplari prædicta Petri Cindri

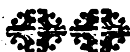
dri mea manu exſcriptas, & Hiſtoriam Marci Maruli eiuſdem Cindri manu maiori ex parte ſcriptam, vna cum originali Slauo: & ſicut ſimul editæ fuerunt, ita et hic proſtarent. Quibus adieci Schedas aliquot antiquas Salonitarum Inſcriptionum, quas cum aliis Dalmaticis edidi.

IO-

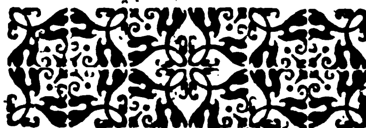

IOANNES LVCIVS LECTORI.

CVm in opere meo De Regno Dalmatiæ & Croatiæ plurimã loca auctorum Dalmatarum, qui nondum impressi fuerant citassem, quo plenius studijs legentium obsequerer, eosdem auctores integros ex manuscriptis quæ penes me extant post idem opus edendos curaui. Cum autem pariter ibidem à me sæpius citetur Chronicon Vngaricum, cuius codicem manuscriptum non contemnendæ antiquitatis apud me reperiri fassus sum lib: 3 cap. primo eiusdem operis: hic pariter edi debuisse videbatur; quam tamen diligentiam superuacaneam iudicaui, propterea quod extat typis editus; sed quia in pluribus discrepat à dicto meo manuscripto, non nihil gratiæ à lectoribus meis initurum me speraui, si has ipsas discrepantias nunc publicè ederem, quod in editione dicti operis per angustias temporis facere non licuit; ipsum autem codicem manuscriptum, tum eius diuturnæ incolumitati, tum conferre volentium commoditati consulere cupiens, in Bibliothecam Vaticanam reponendum curaui insignitum numero *6526*.

Variæ Lectiones codicis manuscripti Chronicæ Vngaricæ, caracteris antiqui, collatę cum secunda parte eiusdem publicata à Iohanne de Thuurocz, & impressa Francofurti in folio simul cum alijs Scriptoribus rerum Vngaricarum apud Andream Vvechelium anno Dni 1600

Impress. Francofurti	Codex manuscriptus
Caput Tertium	Desunt aliquot paginæ
pag:31 versiculo 22	
De quibus ipsi sapiendo bene cognouerunt terram optimam esse, & aquam habere dulcem	*De quibus ipsi sapiendo bene cognouerunt* quod terra optima sit *& aquam* habebat *dulcem*
25. implens ante omnes Hungaros super illo cornu	*implens*, & *ante omnes Hungaros super* illud *cornu*
28. est vsus iste, & seruatur	*est vsus iste seruatur*
29. nuncium miserunt	*nuncium* remiserunt
30. album magnum	*album* & *magnum*
45. homines sui qui	*homines qui*
46. reportabunt	portabunt
47. si ergo terram	*si* vero *terram*
52. persecuti suntque eum	persecuti sunt *eum*
54. retradit autem	retradidit *autem*
32. 3. ipsa generatio	ipsius *generatio*
5. Capitaneos Pannoniam	*Capitaneos* in *Pannoniam*
6. eoque Zuuato polug, vt superius dictum est, debellato & occiso Arpad cũ cæteris Hungaris castra	*eo* quia ipse Arpad Zuetoplug cum ceteris Hungaris, vt superius dictum est debellato & occiso *castra*
Cap: 4	
13. vnde ChaacK oritur	*vnde* ChaaK *oritur*
14. vbi ChaKnara nunc iacet dissoluta	*vbi* ChaaK Vvara dessolata
15. ChaK	ChaaK
18. Zaar Ladislai	Zar Ladislay
cap:5	
23. ciuitatem magnam	*ciuitatem* Albam
15 filiam nomine Sarolt pulcerimã duxit in vxorem	*filiam* pulcherrimam nomine Zarolch traduxit *in vxorem*
cap:6	
37 Cupan qui prope	*Cupan prope*

Fram

Fran:	Man.
cap.7	
42. Qui Meſſianos	*Qui* Miſſa ioſ
43. Golgatæ	Golgotha
47. Verbulchu nomen habuit circa Palatinum	Vver *nomen habuit circa* Balatum
cap.9	
52. circa ſeyo	*circa* ſeo
54. ſibi locum	*ſibi* loca
33. 4. deſcenderunt	deſcenderint
8. temporibus Ducis Toxun	*temporibus Toxun*
11. Iſnacam	Yſmacum
16. Leytah	Saytali
17. VII ſine auribus	*VII auribus*
18. pænalem	talem
19. perhibetur nam omnia quæ habebant	peribetur *omnia* que habuerunt
20. mobili & ab	*mobili ab*
23. Morgyor KaK & Gyoz ſiue Lazari ſunt	Het mogor, & V voK *ſunt*
26. alienis componere, ideo	*alienis ideo*
27. cantilenas fecerunt	*cantilenas* componentes *fecerunt*
30. Vnum in	Vnde *in*
32. ipſo tempore	iſto *tempore*
34. Geycha	Geyſa
41. nociua ac	*nociua* plurimum *ac*
cap: XI	
34. 4. Volphgerus	Vvlphgerus
5. Hemburg	Hohimburg
6. Geycha montem Kiſcen, & inſulam Danubij circa Iaurunnm dedit pro deſcenſu eterno, vbi	Geyſa *montem* Liſtem pro deſcenſu eterno contuliſſe comprobatur, *vbi*
cap.12	
13. Aſcendit Vvencellinus	Deſcendit Vecellinus
15. Iako	iam
cap.13	
20. iſtis....... Sanctum Stephanum regem	Hijs.... *Sanctum regem*
21. Garam gladio Theutonico accinxerunt. Iſtorum quoque generatio ab iſtis nominibus diſtare non videtur. Iſtorum itaque Comitum Dux Geycha cum Sancto rege Stephano filio ſuo & diuino	Goron *gladio* teuthonico more auixert. Iſtorum namque Comitum Dux Geyſa fretus auxilio, & Sanctus Rex Stefanus ſuus filius *&* *diuino*

Fran.	Man.
cap. 14	
34. generatio à Conrado de Aldenburg	*generatio* vnde Conradus de Altenburch
cap. 15	
43. Merse	Berse
44. & Renoldi	& Renaldi
52. sthoph	stoph
55. Gexchæ	Geysæ
cap. 17	
35. 7. Post hæc intrauit Oliuerius & Ratoldus tempore regis Colomani, qui de regno Apulorum de Caserta ortum habent. Illi vero de Sabuck de Comitibus Campaniæ ex Francia oriuntur.	Generationem igitur Ratoldi de Apulia exiuisse nullus debet dubitare de cognatione Comitis Caste, Oliuerius Ratoldus oriundi per regem Colomanum filium Geyse regis, qui Dalmaticos subiugauit, in Pannonia colocantur.
cap. 18	
14. Keisla	Kisla.
cap. 20	
31. Meisnensi, & 32 Meisnensir	Meysie ... Meysiensis
35. Geychæ	Geyse
38. Meisnensem	Messien
cap. 21	
52. in scuto suo aquilam ferre audet nisi Simon & Michael: ea propter quod exercitum Solidani de Tunisio, qui Maioricam & Minoricam	*in scuto aquilam ferre audet nisi Simon & Michael* (cætera desunt)

in Siluas per naues intrando, & classes occupauerunt: cæteris militibus Regis Aragoniæ deficientibus eorum generatio fertur expulisse: Vnde regis, & communitatis militiæ decreto est statutum, vt priori signo, quod fuerat totum rubeum sine aliqua expressa figura in aquilam mutaretur.

Fran.	Man.
cap. 22	
36. 10 Hismaelitæ, seu Saraceni, Bessi, Armeni, Saxones, Turingi, Misnenses, & Rhenenses. Cumani	*Hismaelite*, Bessi, Armeni, Saxones, *Cumani*
13. adepti	*adepti* quorum quidem nomina licet mihi nota essent, tamen huic operi non aponam
cap. 23	
18. Zuuatapolug	Zuetapolug
20. septimo	VIII.
24. Leopach dux Morauiæ	*Leopach* Morauie
28. Corniola	Carniola

Fran.	Man.
cap.24	
39. quarto Hungari Bulgariam	*quarto Bulgariam*
44. & 46. Lonbardiam	Longobardiam
51. millibus	militibus
cap.25	
37. 5. Hungari egressi quibusdam	*Hungari quibusdam*
12. fluuio qui	*fluuio* Libij *qui*
36. ex inde reuersi tali	*ex inde tali*
38. Strasburg, quæ in latino dicitur Argentina, in	*Strasburg in*
46. concitis	concitatis
cap.26	
38. 10. dolabro veniens	*dolabro* suo *veniens*
30. & 31. Geycham	Geysan
34. Sarolth	Saroch
36. Hic enim	*Hic* autem
43. conseruationis . . . . . nos ea potius	conuersationis . . . . . . *nos* enim *ea potius*
cap.28	
53. Geycha duce patre S. Stephani regis ducatum tenebat: mortuo autem Geycha duce Cupan	Geysa *duce Cupan*
39. 1. Sancti regis	*Sancti* Stephani *regis*
cap.29	
25. auunculum	proauunculum
27. Gyulam	Transiluanum
32. Erdeeln	Erdelin
cap.30	
41. thesaurorum & precipue	thesauri eius *precipue*
46. secundus rex	Sanctus *rex*
47. fundauerat aureis altaribus	*fundauerat altaribus*
cap.31	
40. 38. Illius ideo dextera misericors	& ideo dexrera illa *misericors*

Fran.	Mar.
cap.32	
41. De incendijs	Incidentia
cap.33	
41:10. adornatus similiter vt S.Stephanus pater eius cum	*adornatus cum*
13. Rex Stephanus; & vniuersa Hungaria inconsolabiliter planctu magno valde tanta vero doloris acerbitate S.rex Stephanus exacerbatus	*Rex Stephanus exacerbatus*
20. cæpit destitui	20. *capit* repente *destitui*
cap.34	
43. gratia plenus secundum quosdam quadragesimo sexto, secundum autem historiæ in eiusdem	*gratia plenus* quadragesimo sexto sui regni in festo assump. Beatiss. *Virginis*

laudem ab ecclesia editæ veritatem tricesimo septimo sui regni, dominicæ autem incar. 1038. anno in festo assumptionis beatissimæ Mariæ semper Virginis

42. 3. musicorum dulcisona	*musicorum* delinitiua *dulcisona*
5. reginæ præficere	*regina* Regem *præficere*
7. vt regnum	& *regnum*
cap.35	
22. presidia & castella	predia *& castella*
24. pre insultu	propter incultum
30. Centuriones ac villicos	*Centuriones* & etiam decuriones *ac villicos*
cap.36	
44. cumque neminem talem in regno inuenire potuissent elegerunt in semetipsis	*cumque* talem in regno inuenire non potuissent elegerunt de *se met ipsis*
47. constituerunt	præfecerunt
43. 3. creationes	exactiones
4. suam constituerat Aba	*suam* fecerat, & statuerat *Aba*
6. Toyslan	Toyzlauu
8. regis Abæ	regni *Abe*
14. lacessunt	lacessiuit
19. Traysama	Treysma

23. ca-

Fran.	Man.
23. captiuos receperunt & Hungariam redierunt. Gotfridus autem Austriæ Marchio circa Petomam insulam faciens super eos eorum spolia fertur abstulisse. Tunc enim Austria non Duces sed habebat Marchiones. eo autem	*captiuos* ceperunt, & in Hungariam redierunt. *eo autem*
31. Vraczlai	Vvradislay
34. Cesar supremo	*Cesar* summo
48. obstacula, qui Hungari fluuius Rabeha	*obstacula* quibus fluuius Rabcha
44. 6. enim rex quadragesimam	*enim quadragesimam*
31. modo	vado
36. tradiderunt	traddunt
43. Ticiam & villa	Tisciam & in *villa*
47. corpus in	*corpus* eius *in*
53. Vest nempti	Vveztnemet
45. 6. insignijs	insignibus
8. regaliter sedere	in regali throno *sedere*

cap.38

18. Sancta Paschali solennitate	*sancta solennitate*
28. cum igitur Missa Dux & filij eius	*cum igitur* tam Misca Dux, quam filij *eius*
32. Pomerano	Pomeranis
33. dextrario	equo

cap.39

45. 5. & 13. Bua	Buda
28. confluxerunt	confluxit
39. recomederet	comederet
40. ibi denique	ibidemque
47. 9. Goyd	Gyog

cap.40

15. genera	gratia
23. inter se	alterutrum
25. adipiscendum	adipiscendæ
30. obruerunt	obruebant
34. Kelenfeld	Kerenfeld
ibieem percussus super vnum	*percussus*, ac deinde *super vnum*
41. monachus de	*monachus* erat *de*
49. 50. 52. Murthmur	Muchmir

Fran.	Man.
cap.41	
48. 7. vertebatur	reuertebatur
10. reuerti festinanter in	*reuerti in*
16. Quinque ecclesijs quam ipse fundauerat in honorem Beati Petri Apostoli anno regni sui secunda vice tertio	.. *Quinque ecclesijs* in basilicâ, quam ipse fundauerat anno sui *tertio*
cap.42	
40. cum magna dilectione	*cum dilectione*
45. magno quia	magno valde quia
47. personas	partes
50. Palatini	Valaton
51. Tyhon	Thyhon
53. Morat	Moconth
cap.43	
49. 7. profecit. Venerat enim prædictus rex nauigio ad obsidendum castrum Poson. Tunc Hungari, qui in castro erant, natatoriæ scientissimum inuenerunt hominem, nomine Zothmund: quem noctis in silentio ad naues Imperatorias miserunt, qui sub aqua veniens, omnes naues perforauit, quæ subito aqua plenæ factæ sunt, & potentia Theutonicorum contrita est. & sic.	*profecit. & sic*
17. Zelicæ	Zeliche
18.25.31.35. Gebarth	Guebhart
24. Bodohat	Boduch
43. fodiebatur viuus	*fodiebatur* de die *viuus*
53. Vxorem quam primitus filio regis Franciæ cum maximo dederat sacramento propter	*Vxorem propter*
50. 6. lardorum mille tauros in grates de panibus	*lardorum de panibus*
8. superfluentem. Plurimi etiam Theutonicorum de immoderata ciborum ingestione crapulati & infusi mortui sunt, residui verò à faucibus	super effluentem. Teutonici ergo *à faucibus*
14. nuncupatur. Theutonici verò locum eundem Schylperg vocant	*nuncupatur*

Frah.	Mall.
cap.44	
31. impedire veritatem vicit	*impedire* equitatem ideo *vicit*
32. iusticiam, & rupto fœdere suæ promissionis, quod in regibus esse non deberet filium	*iusticiam filium*
33. adhuc quinque annorum super totam Hungariam anno	*adhuc anno*
35. & coronari; simulabat enim quod pro perditione regni hoc faceret, quis Impr filiam suam filio suo Salomoni non dedisset si eum non coronaret. cum autem in coronatione Salomonis caneretur	*& coronari.* cumque in consecratione eius *caneretur*
39. est indignatus (& reliqua vsque ad)	*est indignatus* (reliqua desunt)
51. 12. Dux autem sicut erat sagacissimus præcauens	Cum *autem* erat satagissimus consilij *precauens*
35. Crucem suam quæ dicitur Stirem	villam suam que dicitur Scirioch
36. S. Aniani	S. Adriani
38. & sine scitu Ducis Belæ exoculatus	*& exoculatus*
52. 5. digna memoria. Omniũ enim (vsque ad) 10. exactiones. Quapropter	*digna memoria. Quapropter*
cap.46	
28. præpositi plebis in eminenti	*prepositi in eminenti*
32. præpositosque eorum ab altis	*prepositosque ab alto*
38. inemedialiter	iu remediabiliter
41. ZeuucKzard. Hic enim Bela erat caluus, & in colore brunus propterea suum monast: ad suam dispositionem ZeuucKzard appellauit.	*ZeuuKzard* (*reliquo desunt*)
cap.47	
53. Theutonicorum tunc sustinere	*Theutonicorum sustinere*
54. Salomon cum Imperatore siue	*Salomon sine*
53. 3. suo rege Salamone	*suo Salamone*
17. Hungaria in Geuur	Hungaris *in Geuur*
24. in populo nocte autem secuta (vsque in finem capitis)	*in populo.* In eodem anno Ducibus ibidem existentibus ecclesia horribiliter est combusta (reliqua desunt)

Frás.	Man.
cap.48.	
55. Ibi Bator Opus	*Ibi opus*
cap.49	
54.16. DebuKa	DobotiKa
18. TrancisKa	Fantisca
53.28. Osul principi suo qui coadu. nato (vsque)	Oslu *principi suo*, qui *reptanda*
41. quasi reptando	
55. 5. interficeret, sed vt dimitteret vnde	interficeret *vnde*
cap.50	
39. alecti cuius de comite Vid deuicto sperabant se esse participes irruerunt	*alecti* quam *de Comite Vid deuicto sperabant se* habere, precipites *irruerunt*
56. 9. fugauerunt. Post hæc (vsque)	*fugauerunt. In tertio*
24. In tertio	
44. indigeratus est. Cum autem (vsque in finem capitis)	*indignatus est*, & eos qui ad fidei munus venerant, volebat diuidere ad tres partes, & duas sibi tollere, tertiam vero Duci. Dux autem non permisit hoc fieri, hec ergo fuit causa malorum, & seminarium discordie inter eos
cap.51	
57.11. fieri dicebat	*fieri* posse *dicebat*
cap.52.	
29. & Duci Nyr abundanter obtulerunt, deinde	*&* que pacis sunt obtinuerunt *deinde*
37. Ducatum Rex autem (vsque)	*Ducatum* porro eo tempore rex natalem domini *celebrauit*
46. celebrauit	
48. Ducem debellaret (vsque)	*Ducem* expugnaret; lactatusque, & emulsus rex pessimo consilio, consilio Vvid perfidi, mouit exercitum super Ducem. Dux autem venabatur Ygtan, auditoque aduentu regis super eum, misit Ladislaum fratrem suum supra in Bohemiam, qui iam nec reuersus erat de Ruscia, vt rogaret Ducem Ottonem sororium eorum, qui ipsis in neccessitate positis auxiliaretur. Geysa vero collecto exercitu obuiam egit Salomoni in Kemey, cuius principes, ymo traditores miserunt clanculo nuncios ad regem, dicentes quod si rex eos in-
58.34. Rex autem certificauit	

digni-

Fran.	Man.
dignitatibus suis tenet, & in gratiam suam suscipiet, *ipsi* relicto Duce in bello omnes pariter ad regem confugerent. *Rex autem certificauit*	
59.21. periculis afficiam (vsque)	*periculis afficiam Rex ergo in verbis*
29. Rex ergo in verbis Vid confidens	*eius confidens*
60.42. Semtopolug	Zeuto polug
43. vulneratis (vsque)	*vulneratis Dux autem Otto*
61. 3. Dux autem Bohemorum Otho	
4. repatriauit (vsque)	*repatriauit. Iam enim*
13. Iam enim	
15. reliquerat	*reliquerat.* ob quam causam victus in prelio ob timorem Ducum ibi se recepit.
cap. 53	
45. Zultan	Zoltã
46. Salamonem (vsque)	*Salamonem. Cum autem*
54. Cum autem	
55. Fercen	Ferten
62. 1. euaserunt (vsque in finem capitis)	*euaserunt* (reliqua desunt).
cap. 54	
18. Hungarorum Rex autem (vsque)	*Hungarorum . Impr* ergo verbis
25. His igitur verbis Impr motus cum magno	Salomonis permotus *cum magno*
cap. 55	
63. 11. Poson multis diebus milites vero Salamonis (vsque)	*Poson multis diebus* milites vero *Salamonis*
24. milites vero eiusdem Salamonis	
44. construxit. In primo etiam anno regni sui validissima fames regnum Hungariæ afflixit	*construxit* (reliqua desunt)
cap. 56	
64. 11. paragogen (vsque)	*paragogen postquam*
17. postquam	
33. regalem	legalem
45. fecit eodem etiam anno Crux domini, quæ Albæ constituta	*fecit* rex enim Ladis:

fue-

Fran.	Man.
fuerat percussa est à fulgure rex autem Ladis	
49. carcerem (vsque	*carceren sed postmodum*
65. 1. sed postmodum	
7. Bosna	*Burson*
13. Omnipotentis ob memoriam victorię, quam ibi adiutorio Dei obtinuerat At	*Omnipotentis. At*
16. euaserunt (vsque)	*euaserunt rex autem*
28. rex autem	
cap. 57	(Hæc duo capita integra desunt)
cap. 58	
cap. 59	
67. 5. Post hæc (vsque)	(deest vsque ad) At vero *rex Ladisl.*
7. At rex Ladisl.	
15. non transgredieris terminis (vsque ad finem capitis)	*non transgredieris* terminos antiquos quos posuerunt patres tui: regnauit autem XIX annis & mensibus tribus: migrauit autem ad dominum an. Dñi MVC quarto Kal. Augusti, feria prima, cuius Sanctissimū corpus in suo monasterio Vvaradini deuotissime veneratur
68 cap. 60	
De Coronatione regis Colomani filij regis Geyse primi filij Bele regis similiter primi	*De coronatione regis Colomani*
69. & 70. cap. 61, 62, 63. (loco quorum capitū in manus: tantum hæc)	Post ipsum regnauit Colomanus filius regis Geyse, in cuius temporibus multa mala sunt perpetrata, ipse enim Belam filium Almus Ducis filij Lamperti ducis filij Bele regis, dicti Belyn, adhuc infantē de quo-

rundam consilio extractum, de sinu matris excecatur, & quia sibi ex consanguinitate attinebat, imo ipsum non interfecit, sed priuauit luce, vt non sit dignus portare coronā sancti regis. Iste Colomanus fuit Epūs Vvaradien: sed quia fratres, quos habebat, morte sunt preuenti: ideo Summo Pontifice cum eo dispensante regnare compellitur, qui ab Hungaris Cunues Colman appellatur, eo quia libros habebat, in quibus horas canonicas vt Epūs persoluebat. Iste Dalmacie regnū occiso suo rege, Petro nominato in mōtibus Petergozdia Hungarie adiunxit. Galeas quoque Venetorum, & naues solidans, & allocans pecunia maxima, exercitum copiosum in Apuliā destinauit, & Apulia spoliata per tres menses in ea permanserunt, vbi etiam Monopolim, & Brundusium ciuitates expugnantes Venecijs ad tenendum pro

vti-

Fran. | Man.

vtilitate regis Colomani reliquerunt: ipsi autem in Hungariam ab inde sunt reuersi, & quidem ciuitates per soliatas Pisanorum missos per Cesarem expulsis Venetijs sunt rehabite. regnauit autem annis XVIII. mensibus VI. dies V. migrauit ex hoc seculo anno Dñi Mill.o CXIIII. tertio nonas Februarij, feria tertia, cuius corpus Albe quiescit

De coronatione Stephani filij Colomani

Cui successit Stephanus filius eius, qui regnauit annis XVIII men. V. migrauit autem ad Dominum an: Dñi MCXXXI. cuius corpus Vvaradini quiescit

cap. 64

73. 22. Regnauit autem post eum (vsque)

Post ipsum regnnuit Bela cecus, impletum videtur in ipso *illud propheticum*

27. illud propheticum
29. creuerat enim (vsque)
31. quatuor filios

creuit itaque puer cecus regnante Stephani filio regis Colomani, & mortuo ipso coronatur IIII Kal: Maij feria III. & genuit *quatuor filios*

45. nominantnr (vsque)
74. 47. regnauit igitur ipse Bela cæcus annis nouem mensibus nouem diebus duodecim. migrauit autem

nominantur regnauit autem *Bela cecus annis* IX mensibusque XI *diebus* XII. *migrauit autem*

75. cap. 65. & 66.

Regnauit autem post eum Geysa filius eius, qui coronatus est Kal. martij in Dominica Inuocauit, transactis duobus diebus post mortem patris: regnauit vero annis XX mensibus tribus, diebus XV. & genuit IIII filios Stephanum & Belam, Arpad, & Geysan. migrauit autem ad dominum anno Dñi MCLXI pridie Kal. Iunij feria IIII cuius corpus Albe quiescit

76. 39 cap. 67 — (idem ad verbum)

cap. 68

52. septuagesimo tertio idus Aprilis

Septuagesimo tertio tertio idus *Aprilis*

cap. 69

77. 7. coronatus est in diebus Ianuarij MCXC Kalen:

coronatus est Idibus *Ianuarij* MCXCIX. *Kal.*

cap. 71

24. Millesimo ducentesimo primo

millesimo ducentesimo secundo

cap.

Fran.	Man.
cap.72	
39. De Pelis	De Pilijs
cap.74	
78. 22. autem XXV annis	*autem* XXXV *annis*
cap.78	
79. 27. videlicet anno Domini MCCLXXVI qui Imperatore adiuuante	*videlicet* anno Domini MCCLXXIII qui rex Ladisl:*an:Dñi MCCLXXVI Imperatore adiuuante*
46. Ayduam	Eduan
cap.81	
80 11. Cumanis quibus adheserat est miserabiliter interfectus. Tempore enim	*Cumanis quibus adheserat*, & specialiter ab Arbuz Turtule, & Keminche, ac eorũ cognatis & complici-

bus, quibus Communitas Cumanorum habitis pluribus tractatibus, & consilijs commiserunt in suo territorio medio silentio noctis oportunitate captata, diris vulneribus sauciatus est miserabiliter interfectus, pro cuius nece Mize Palatinus olim Saracenus, tunc tamen gratiam baptismatis consecutus, audita morte Domini sui predicti regis Ladislay ad vindictam tanti sceleris se viriliter ponens, elapsis aliquibus diebus post mortem ipsius regis vna cum Eyze fratre suo, & Nicolao fratre vterino iam dicte Ayduce concubine vna dierum ad descensum predicti Arbuz veniendo, qui in aurora predictos Arbuz & Turtule cepit, & ipsum Arbuz diuidi fecit in duas partes. Turtule vero dimembrari, alios autem Cumanos de genere eorundem, ac omnes eos pertinentes & quamplures etiam infantes eorum, seu cunabulis iacentes quos aprendere potuit fecit decollari. *Tempore enim*

Fran.	Man.
16. inopia illo	*inopia* paupertatis *illo*
81. 4. filij Henrici, Vgrinus filius Poch de Vvilach, aliique quamplures	*filij Henrici* ac alii quamplures
5. regem petierunt	*regem* vt dicitur *petierunt*
cap.84	
34. Vbrinus	Vgrinus

cap.

Fran.	Man.
cap.85	
82.19. Budensem in suum	*Budensem* Capitaneum faciens *in suum*
cap.88	
83. 8. casu de sella corrigijs	*casu de sella* carigijs (reliqua desunt vsque ad)
cap.90	
84.23. At ipsi durissimi	*At ipsi durissimi*
cap.91	
41. A.D. MCCCXV	MCCCXVII
44. commendatus est anno	commēdatur *anno*
cap.93	
85.15. Lippa	Lippua
cap.94	
29. materiam	materia
cap.96	
43. eius cum autem	*eius* & in Alba terre gremio commendatur. *cum autem*
54. MCCCXXXXV. Kal	MCCCXXXV. V. *Kal.*
cap.97	
86.50. In anno	Nam anno
53. Zenrim	Zeuuren
54.& 87.1.Bazarad	Vvazarad
87.15. Lipton	Liptouia
30. cedebant	cadebant
51 Vvalachi	Vlachi
88.8.& 10 Vvalachorum	Vlachorum
12. venit ad Temesuar,& sine mora venit deinde ad Vvyssegrad	*venit ad* Vvisegrad
23. inclitissimi Roberti regis	*inclitissimi regis*
36. prepropere obediuit anno Domini MCCCXXXV.	*prepropere obediuit*
	(reliqua capitis cum capite sequenti desunt in manuscripto loco quorum est) Explicit Cronica Hungarorum.

FINIS.

